

Bijlagen

Bijlage A

Vragenformulier 2016

Toetspunten beoordeling structureel en reëel evenwicht meerjarenbegrotingen 2016-2019 gemeenten, op het onderdeel decentralisaties

Het eerste jaar van de decentralisaties zit er bijna op. Met meer kennis van zaken dan vorig jaar is de begroting voor 2016 door gemeenten voorbereid. De decentralisaties zijn echter nog allerminst uitgekristaliseerd. Daarom is er dit jaar opnieuw extra aandacht voor de decentralisaties bij de financieel toezichthouders. De verwachting is dat veel begrotingen weliswaar beter onderbouwd zullen zijn, maar nog steeds overwegend in formele zin, cijfermatig dus, zullen sluiten: ook voor 2016 zullen gemeenten het uitgangspunt 'budgettair neutrale inpassing van de decentralisaties' vaak hoog in het vaandel hebben. De vraag is daarom gerechtvaardigd of de begroting ook echt structureel en reëel in evenwicht is? Die vraag moet allereerst door de gemeente zelf beantwoord worden en in tweede instantie door de financieel toezichthouder. Om de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht (SRE) van de gemeentebegroting te ondersteunen is net als in 2015 in interprovinciaal verband een aangepast en korter toetspuntenformulier opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van de handreiking Financiën en de 3D en praktijkervaringen tot nu toe. Door het delen van ervaringen bij de beoordeling ontstaat tevens een gedeeld beeld van de zaken die van belang zijn om te komen tot een reëel en structureel begrotingsevenwicht bij de gemeenten.

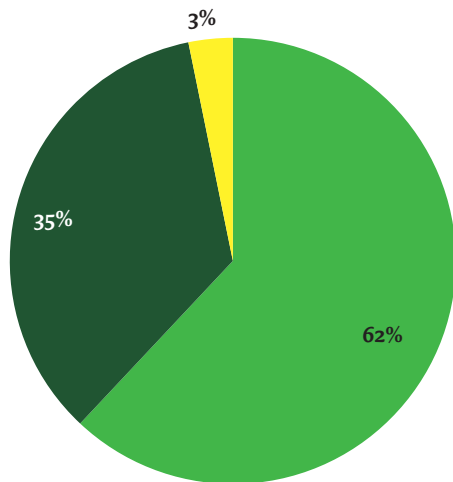
Toetspunten gemeenten	
	[Naam gemeente]
	13
	[Naam invuller]
	[E-mailadres invuller]
	[Herhaal e-mailadres invuller]
1. Baten/deelfonds sociaal domein	
a.	Is de raming van de integratieuitkering sociaal domein in de (meerjaren)begroting 2016-2019 op basis van de meicirculaire 2015, de septembercirculaire 2015 of anders?
2. Lasten	
a.	Is er een gedetailleerde en onderbouwde raming van de lasten voor de drie decentralisaties in 2016 en volgende jaren?
b.	Is de onderbouwing van de lastenramingen 2016 overwegend gebaseerd op: ervaringcijfers 2015, historische kosten van voor 2015, afgesloten contracten (toelichten)?
c.	Is de geraamde ontwikkeling van de kosten realistisch in het licht van het gevoerde beleid in het sociaal domein?
d.	Het beschikbare budget binnen het sociaal domein neemt af door kortingen. Wordt daar invulling aan gegeven door bezuinigingen door te voeren anders te organiseren (=transformatie), door een bufferreserve te vormen, door andere maatregelen (svp toelichten) of groeit uw budget per saldo op het verdeelmodel?
e.	Komt (komen) de geraamde gemeentelijke bijdrage(n) aan de gemeenschappelijke regeling(en) in de gemeentebegroting overeen met de raming van de gemeentelijke bijdrage(n) die betrokken is (zijn) bij de uitvoering van de decentralisaties?
f.	Is in de bijdrageraming aan de gemeenschappelijke regelingen/uitvoeringsorganisatie(s) die betrokken zijn bij de uitvoering van de decentralisaties rekening gehouden met de septembercirculaire 2015 of anders?
3. Samenwerking tussen gemeenten	
a.	Wordt er bij regionale samenwerking tussen gemeenten in het sociaal domein overwegend een vorm van kosten- en risicoverevening toegepast?
b.	Indien er sprake is van kosten- en risicoverevening tussen gemeenten: zijn de gemaakte afspraken in de regio afdwingbaar (oftewel, gemeenten kunnen aansprakelijk worden gemaakt om buurgemeenten bij te staan; svp toelichten hoe de afdwingbaarheid is geregeld)?
4. Risicomanagement	
a.	Heeft de gemeente maatregelen genomen om de decentralisatierisico's te beperken of er op te anticiperen? Zo ja, twee belangrijkste maatregelen?
b.	Zijn de decentralisatierisico's in de gemeente gekwantificeerd? Zo ja, twee grootste decentralisatierisico's vermelden onder toelichting.
c.	Zijn de (gekwantificeerde) decentralisatierisico's afgedekt door een reserve?
5. Voortgangsbewaking 3D	
a.	De verwachte financiële uitkomsten van de 3 decentralisaties in de jaarrekening 2015 hebben het volgende effect op de financiële positie van uw gemeente?
b.	Hoeveel keer per jaar vindt rapportage in 2016 plaats aan de gemeenteraad?
Deze tool is ontwikkeld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.	
Meer informatie nodig? Tip: Nadere informatie nodig over een vraag? Houd de muis boven de vraag en lees de toelichting.	
Printen? Dit formulier is gemaakt om digitaal in te vullen. Na het invullen kan het formulier eenvoudig worden geprint, bijvoorbeeld om nog eens te bekijken.	

	Legenda:	invullen	niet invullen	niet invullen
<-- Naam gemeente				
<-- Ligt in welke provincie				
<-- Naam invuller				
<-- E-mailadres invuller				
<-- Controle e-mailadres invuller				
	Antwoord	Toelichting		
meircirculaire 2015 of anders (svp toelichten) ?	4			
	3			
contracten, een combinatie hiervan of anders (svp	6			
	3			
, door het werkveld (zorg en/of participatie) op als gevolg van het ingevoerde objectieve	6			
van de bijdrage in de begroting van de GR(en)	3			
is rekening gehouden met de meircirculaire 2015,	4			
	4			
(hybride vorm svp toelichten)	4			
kunnen zicht niet onttrekken aan de verplichting	3			
	3			
vermelden onder toelichting.	3			
	3			
	3			
gemeente:	4			
	6			
na te lezen.				

Bijlage B

Toelichtingen gemeenten per vraag

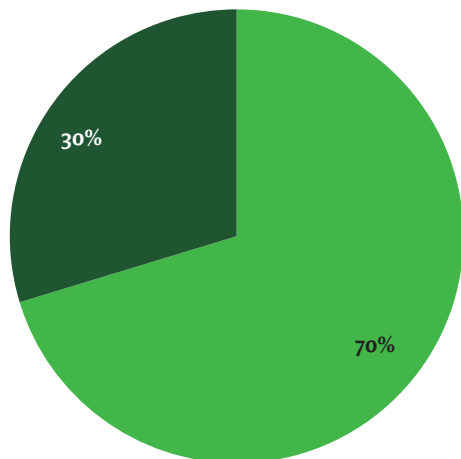
Vraag 1a (Q3) Is de raming van de integratie-uitkering sociaal domein in de (meerjaren)begroting 2016-2019 op basis van de meicirculaire 2015, de septembercirculaire 2015 of anders (svp toelichten)?

Antwoordkeuzen	Reacties
■ Meicirculaire 2015	62,0% 232
■ Septembercirculaire 2015	34,8% 130
■ Anders (toelichten)	3,2% 12
Totaal	374

#	■ Anders: (toelichten)
1	Septembercirculaire 2014
2	Primaire begroting mei-circulaire, aanpassing obv septembercirculaire
3	Meicirculaire heeft als basis gediend, Septembercirculaire is eveneens verwerkt.
4	In het boekwerk is de Meicirculaire 2015 aangehouden. Na besluitvorming van de 3e kwartaalrapportage is met een begrotingswijziging het niveau van de septembercirculaire 2015 aangehouden.
5	Mutaties uit de mei circulaire 2015 zijn onderdeel van de primitieve begroting 2016. De mutaties uit de september circulaire worden dmv een afzonderlijk raadsvoorstel in november 2015 aan de gemeenteraad aangeboden en maken daardoor onderdeel uit van de bijgestelde begroting 2016.
6	Mutaties uit de mei circulaire 2015 zijn onderdeel van de primitieve begroting 2016. De mutaties uit de september circulaire worden dmv een afzonderlijk raadsvoorstel in november 2015 aan de gemeenteraad aangeboden en maken daardoor onderdeel uit van de bijgestelde begroting 2016.
7	Dat verschilt per decentralisatie. Participatie: mei Jeugd: september Zorg; mei voor alle gemeenten, sept taken centrumgemeenten
8	Als gemeente Bussum staan wij aan de vooravond van een fusie met Naarden en Muiden tot een nieuwe gemeente Gooise Meren. Er ligt nog geen definitieve begroting 2016-2019. In de conceptbegroting werken wij met een optelsom van de bedragen van de septembercirculaire 2015.
9	Als gemeente Muiden staan wij aan de vooravond van een fusie met Naarden en Bussum tot een nieuwe gemeente Gooise Meren. Er ligt nog geen definitieve begroting 2016-2019. In de conceptbegroting werken wij met een optelsom van de bedragen van de septembercirculaire 2015.
10	“Als gemeente Naarden staan wij aan de vooravond van een fusie met Bussum en Muiden tot een nieuwe gemeente Gooise Meren. Er ligt nog geen definitieve begroting 2016-2019. In de conceptbegroting werken wij met een optelsom van de bedragen van de septembercirculaire 2015.
11	In de conceptbegroting 2016 en de meerjarenramingen 2017-2019 zijn de bedragen uit de mc2015 opgenomen. Aanvullend worden in het raadsvoorstel bij de begroting de uitkomsten van de sc2015 meegenomen. Op basis hiervan zullen de ramingen bij de 1e begrotingswijziging budgettair neutraal worden aangepast.
12	conform Meicirculaire en aangevuld met septembercirculaire

Vraag 2a (Q4) Is er een gedetailleerde en onderbouwde raming van de lasten voor de drie decentralisaties in 2016 en volgende jaren?

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Ja	70,3%	222
■ Nee	29,7%	94
Totaal		316

#	Geef nadere toelichting
	■ Ja
1	Voor Jeugdhulp is er op Drents niveau een detailbegroting gemaakt.
2	M.u.v. de zorgbudgetten is dit het geval.
3	In december 2014 is het beleidsplan Transitie Sociaal Domein vastgesteld en zijn de budgetten vertaald. De budgetten zijn aangepast naar aanleiding van de circulaire van 2015.
4	de verwachte kosten sociaal domein zijn zoveel mogelijk onderbouwd op basis van de verwachte verstrekkingen maal het geldende tarief
5	De onderbouwing is gebaseerd op historische gegevens van april 2014 en op de uitkomsten van de in 2014 gehouden aanbestedingen. In begin 2016 zullen gegevens uit de realisatie over 2015 in de ramingen worden verwerkt.
6	Obv de begroting 2016 van de GR Dienst SoZaWe Noordwest Fryslân
7	Voor zover mogelijk. Nog veel onduidelijkheden als gevolg van landelijke regelgeving
8	O.b.v. calculaties beleid.
9	Voorname op basis van de begroting 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Sociale zaken en Werkgelegenheid Noordwest Friesland en overigens op basis van eigen reeds langer bestaand beleid, met name het ouderen- en jongerenwelzijnsbeleid.
10	Voor de Wmo en Participatie is een gedetailleerde en onderbouwde raming. Voor de Jeugd is dat lastiger, zoals u ook zult weten. De informatie in dat domein is onvoldoende op orde. Toch denken we met de vrije ruimte die we hebben gecreeerd in het sociaal domein (inclusief inkomensvoorzieningen) dat we een robuuste raming hebben opgesteld.
11	Op de programma's 5, 6 en 7.
12	Per decentralisatie zijn uitgavenbudgetten opgenomen in de begroting. Voor een deel is dit gebaseerd op historische kosten en enkele stelposten zijn hierbij opgenomen.
13	Ja, deze onderbouwing is aanwezig. Het blijft een ontwikkeldocument waar op basis van ervaring bijstelling plaats vindt. De onderbouwing bestaat uit inkoopresultaat 2016, bijdragen voorliggende voorzieningen, wijkteams en uitvoeringskosten. De onderbouwing voor inzet Werk en Inkomen vindt plaats via de GR Werkzaam Rivierenland.
14	Deze onderbouwing is niet op productniveau overgenomen in de begroting, maar per ondersteuningsvorm; daginvulling, HH, begeleiding of ondersteuning extracomptabel uitgewerkt voor het visiedocument. Hiervan is de verwachte instroom en doorstroom naar lichtere ondersteuningsvormen op hoofdlijnen doorgerekend. Dit betreft uiteraard wel aannames.
15	Raming op hoofdlijnen, detaillering kan nog niet in deze fase.

#	Geef nadere toelichting
16	Grove onderbouwing, gebaseerd op Vektiscijfers
17	Er is een gedetailleerde raming van de lasten voor de drie decentralisaties in 2016 en volgende jaren; de onderbouwing van deze raming is echter gebaseerd op de voor 2015 gehanteerde uitgangspunten. Omdat de inkoop voor 2016 op een andere wijze is ingestoken, moet de gedetailleerde raming nog omgebouwd worden naar de wijze waarop voor 2016 ingekochte gaat worden. Omdat de wijze waarop zorg in 2016 ingekocht gaat worden nog niet definitief is vastgesteld (proces nadert overigens wel zijn einde), is mog geen aangepaste onderbouwde raming van de lasten voor de drie decentralisaties in 2016 en volgende jaren beschikbaar.
18	onderbouwde raming voor 2016
19	Gedetailleerde begrotingen zijn opgesteld in regionaal verband.
20	Wel zijn er nog taakstellende stelposten opgenomen.
21	Er is een gedetailleerde raming opgenomen in de inkoopnota Jeugdhulp en Wmo 2016. Hierin zijn de ramingen voor 2016 van de gemeenten in de Regio Rivierenland opgenomen. Hierin is ook het inkoopkader voor de inkoop van zorg voor 2016 opgenomen.
22	De ramingen bij budgettair neutraal geraamd in drie verschillende progrogramma's, zodat aan het eind van het jaar per transitie de daadwerkelijke realisatie zichtbaar is.
23	In 2014 is op gedetailleerd niveau een analyse gedaan van historische kosten, een inschatting gemaakt van autonome ontwikkelingen en de verwachte besparingen door de transformatie uitgewerkt. Dit is de basis geweest voor de meerjarenbegroting 2015-2018. Hierbij is niet op voorhand de relatie gelegd met het rijksbudget, maar is een objectief beeld gegeven van de te verwachten kosten. Vooralsnog is de begroting 2016 niet geactualiseerd en dus gebaseerd op de doorrekening van 2014. Wel wordt in 2015 periodiek geanalyseerd wat de financiële stand van zaken is en wat het mogelijke effect op de meerjarenbegroting is. Gezien de onzekerheden en afhankelijkheid van andere partijen, is er bewust voor gekozen om prognoses voor 2015 niet te vertalen in de meerjarenbegroting. De intentie is om de begroting 2016 aan te passen, als meer betrouwbare informatie over 2015 beschikbaar is.
24	Regionaal, binnen de Regio Rivierenland, is er een opzet gemaakt. Deze opzet wordt door West Maas en Waal overgenomen en gehanteerd en is gebaseerd op o.a. historische kosten + afgesloten contracten 2015.
25	Wordt uitgewerkt in de productenraming van december.
26	Verder is het uitgangspunt bij de gemeente : INKOMSTEN = UITGAVEN. De verdeling en onderbouwing van de budgetten is grotendeels gebaseerd op historische kosten en op gemaakte afspraken in de regio Achterhoek.
27	budgettair neutraal per decentralisatie
28	Ja, zie paragraaf Sociaal domein blz. 81 in de Programmabegroting 2016.
29	De lasten zijn per saldo gelijk aan de baten gesteld.
30	Per decentralisatie hebben we het budget uitgesplitst naar diverse soorten zorg/ ondersteuning. Verder hebben we per decentralisatie een budget voor uitvoeringskosten/ eigen uren opgenomen.
31	Ja, er is een begroting voor het sociaal domein waarbij per decentralisatie de budgetten worden uitgesplitst naar soort zorg/ ondersteuning.
32	"Op basis van historische gegevens via uitvraag en gegevens van 2015
33	Er is een begroting voor het sociaal domein waarbij per decentralisatie de begrotingsbudgetten worden uitgesplitst naar soort zorg/ondersteuning en bedrijfsvoering.
34	"Wij hebben een zo goed mogelijke voorspelling gemaakt voor 2015 en deze forecast logisch doorberekend naar de begroting 2016-2019.
35	De lasten zijn uitgesplitst naar de diverse soorten zorg / ondersteuning. Daarnaast zijn er aparte budgetten voor gebiedsteams en bedrijfsvoering opgenomen.
36	Momenteel wordt hard gewerkt aan de transformatie opgave; door (innovatieve) ontwikkelingen zullen onderbouwingen en ramingen aan verandering onderhevig zijn
37	exploitatieopzetten WMO en jeugd participatiewet o.b.v. budgettair neutraliteit
38	In die zin dat arrangementen, innovatie- en uitvoeringskosten gesplitst zijn in de begroting. Daarbij is ook nog een onderverdeling gemaakt naar jeugd, wmo en participatie.
39	Er is een begroting voor het sociaal domein waarbij per decentralisatie de begrotingsbudgetten worden uitgesplitst naar soort zorg / ondersteuning. Daarnaast worden de kosten voor bedrijfsvoering en innovatie apart inzichtelijk gemaakt in die deelbegroting.
40	de kosten van de sociale wijkteams en uitvoeringsteams en beschermd wonen is gebaseerd op oa het zogenaamde DNA van de wijk en de historische Vektis bestanden en inschattingen op basis van herindicaties.
41	Er is een begroting voor het sociaal domein waarbij per decentralisatie de begrotingsbudgetten worden uitgesplitst naar soort zorg / ondersteuning. Daarnaast worden de kosten voor bedrijfsvoering en innovatie apart inzichtelijk gemaakt in die deelbegroting.
42	Doorrekening AWBZ-WMO heeft op huishouden niveau plaatsgevonden, Doorrekening jeugd obv monitoring gegevens q2 2015.

#	Geef nadere toelichting
43	De uitgaven voor de drie decentralisaties zijn per uitgesplitst in Jeugdhulp, Wmo begeleiding en Participatie. Binnen deze categorie zijn de uitgaven vervolgens verder uitgesplitst in o.a. zorg in natura en pgb. Uitgangspunt is wel steeds dat de totale uitgaven gelijk zijn begroot aan de ontvangsten middelen in het gemeentefonds.
44	De mutaties in de septembercirculaire zijn via een raadsinformatiebrief kenbaar gemaakt aan de raad. De gemeente Bergeijk gaat in de begroting uit van budgettaire neutraliteit. Dit is inclusief middelen die wij eerder al in onze begroting hadden bovenop de middelen die we van het rijk hebben gekregen. In onze begroting is een aparte paragraaf gewijd aan het sociale domein. Hierin is ook een overzicht opgenomen van onze baten en lasten. Naast de budgettaire neutraliteit hebben we extra middelen vrijgemaakt voor invulling van dorpsondersteuners. In feite heeft de gemeente dus extra geïnvesteerd bovenop de reeds beschikbare budgetten en de budgetten die we van het rijk hebben gekregen.
45	Dit moet iets genuanceerd worden. De ramingen voor 2016 voor ZIN en PGB zijn gebaseerd op historische cijfers. Er komt nu steeds meer zicht op de werkelijke kosten omdat inmiddels alle overgangsccliënten zijn geherindexeerd. Bij de jeugdzorg blijft het een probleem om alle cliënten in beeld te krijgen omdat de toegang vanuit meerdere kanalen worden georganiseerd. Daarentegen zijn voor de jeugdzorg lumpsumbudgetten afgesproken op regionaal niveau met een bandbreedte waarmee het risico wat wordt beperkt.
46	alleen voor 2016
47	"Voor de participatie en WMO begeleiding zijn de budgetten redelijk onderbouwd. Voor Jeugd is dit deels het geval. Voor het overige deel zijn de budgetten nog geraamd conform de oorspronkelijke 3d begroting welke afgeleid is van het macrobudget.
48	In 2015 zijn de budgetten verbijzonderd binnen de verschillende taakvelden. Deze verbijzondering is ook doorgevoerd in de begroting 2016. De mutaties binnen de 3D's a.g.v. de septembercirculaire 2015 zijn aan de uitgaven gemuteerd via een uitgavenstelpost per deeltaak.
49	Rekening is gehouden met de op dit moment bekende gegevens.
50	o.b.v. contractafspraken en inschatting met behulp van gegevens 2015
51	De ramingen zijn aangepast op basis van inzichten per juni
52	De raming is gebaseerd op de raming zoals opgenomen voor de begroting 2015. Deze is o.a. gebaseerd op de voorschot-bedragen die aan de centrumgemeente wordt betaald.
53	De (meerjaren)begroting 2016 is opgesteld op basis van realisatiecijfers over de eerste 3 maanden van 2015. De taakstelling die het rijk via de integratie-uitkering doorvoert is onverkort doorvertaald in de begroting 2016.
54	Voor WMO en Jeugd is er een detailraming, voor Participatie niet.
55	Na het 1e kwartaal 2016 is er een compleet beeld van de uitgaven 2015, waardoor de begroting 2016 gedetailleerd kan worden geraamd.
56	"In de gemeentebegroting 2016 zijn de specifieke posten voor de drie decentralisaties opgenomen conform de wettelijk voorgeschreven IV3 methode en de landelijke productcodes opgenomen. Er zijn drie afzonderlijke deelbegrotingen opgesteld per decentralisatie en door de gemeenteraad vastgesteld.
57	"Er is een werkbegroting opgesteld speciaal voor het Sociaal Domein begin dit jaar en deze is verwerkt in de meerjarenbegroting. De meerjarenramingen dienen nog op basis van de inzichten 2015 en reeds bekende gegevens 2016 middels een begrotingswijziging aangepast te worden.
58	Ja, waarbij uitgangspunt dat geraamde lasten overeenkomen met de integratie-uitkering sociaal domein.
59	Voor de invoering van de decentralisaties zijn voor de onderdelen Wmo, Jeugd en Participatie 3 raadsbesluiten genomen waarbij een gedetailleerde kostenraming in is opgenomen.
60	Alleen voor het jaar 2016
61	Voor de invoering van de decentralisaties zijn voor de onderdelen Wmo, Jeugd en Participatie 3 raadsbesluiten genomen waarbij een gedetailleerde kostenraming in is opgenomen.
62	Ja voor 2016 maar is gebaseerd op inschatting en niet gecontroleerde uitvragen bij zorgaanbieders. Doordat de facturatie nog niet helemaal loopt is er nog geen complete zicht op daadwerkelijke realisatie 2015 en is er dus ook nog geen betrouwbare inschatting voor 2016 te maken
63	in de raming worden de kosten niet per zorgsoort onderscheiden. Wel voor jeugd naar de hoofdgroepen: 1) Jeugd- en opvoedhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming 2) AWBZ en 3) GGZ. Bij de WMO is dat zorg voor 1) begeleiding groep of 2) begeleiding individueel. Door onderliggende managementinformatie vanuit zorgaanbieders wordt informatie per zorgsoort inzichtelijk gemaakt.
64	De raming van 2016 is onderbouwd en voor de jaren 2017-2019 aangepast op de verwachte totale integratieuitkering sociaal domein (voor zover bekend).
65	De raming 2016 is geactualiseerd, de meerjarenraming is constant op basis van niveau 2016
66	Wordt elk jaar bij de voorjaarsrapportage geactualiseerd op basis van prognoses van instellingen en nieuw gesloten contracten

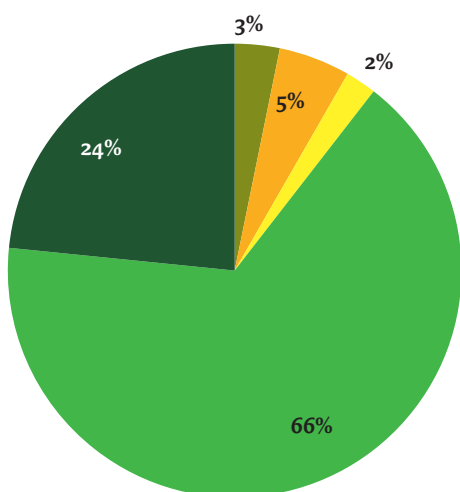
#	Geef nadere toelichting
67	Budgetten WMO en Jeugd zijn uitgesplitst naar ZIN, PGB, uitvoering en overige budgetten. Participatie ook naar diverse regelingen en kleine geldstroom
68	"De ramingen voor de uitvoeringskosten zijn gebaseerd de samenwerkingsafspraken met het COWWI (en de kosten die zij daarvoor in rekening brengen) en de nieuwe uitvoeringspartij. Voor de taken die binnen de drie decentralisaties vallen is de raming gebaseerd op de eerste ervaringen uit 2015 en is rekening gehouden met de daling van rijksmiddelen. Detaillering op taakveldniveau is aangebracht, ook op basis van eerste ervaringen uit 2015.
69	Deels betreft de eerdere raming voor 2015. De eerste serieuze bijstelling op detailniveau vindt plaats na analyse van de rekeningcijfers 2015.
70	Er is een gedetailleerde raming voor 2016
71	Alleen voor 2016. De jaren daarna zijn op basis van toegekend budget
72	Op hoofdlijnen is er een raming gemaakt voor de baten en lasten van de 3D's. Per onderdeel wordt gemonitord op basis van detail informatie.
73	De raming 2016 is geactualiseerd, meerjarenraming is constant op niveau 2016.
74	Op basis van de Vektis bestanden 2012/2013 en de verwachte realisatie inclusief gerealiseerde besparingen over 2015.
75	Vanuit de ervaringcijfers 2015 en de budgetontwikkeling uit de meicirculaire en septembercirculaire is een raming van de lasten voor de drie decentralisaties gemaakt. In de exploitatiebegroting zelf is de lastenontwikkeling gelijk aan de ontwikkeling van de rijksbijdragen. De geprognosticeerde resultaten zijn als risico's afgedekt met een bufferreserve.
76	"Op basis van de gegevens van Vektis en de informatie uit de circulaire is een rondrekening gemaakt en zijn de budgetten verdeeld. Daarnaast heeft op basis van de verstrekte informatie van de zorgaanbieders een actualisatie plaatsgevonden van de budgetverdeling.
77	De programmabegroting 2016 is, evenals in 2015, gebaseerd op de Vectiscijfers, waarbij de ontwikkelingen van de meicirculaire (een lager budget i.v.m. lagere kosten Jeugd en Wmo door hoger gebruik Wet Langdurige Zorg) m.n. zijn vertaald in de budgetten "Provinciale Jeugdhulp" en "Begeleiding/dagbesteding".
78	Uitgangspunt is voorlopig de voor 2015 en volgende jaren uitgewerkte begroting. De gemeenteraad heeft deze begroting en daarmee het financieel kader 2015-2018 op 16 febr 2015 vastgesteld. Op basis van de realisatie 2015 en de bijgestelde integratie-uitkering SD zullen de ramingen binnen de vastgestelde beleidskaders voor 2016 en volgende jaren worden aangepast.
79	We begroten op basis van de verwachte rijksbijdrage
80	Daarbij is rekening gehouden met het effect van diverse (beleids)maatregelen om de oplopende rijkskortingen te kunnen opvangen.
81	Een zo goed mogelijke inschatting op basis van de ontvangen gegevens.
82	Budgetten zijn gebaseerd op de inkoop van 2015 geactualiseerd met de gegevens uit het objectieve verdeelmodel.
83	Budgetten zijn gebaseerd op de inkoop van 2015 geactualiseerd met de gegevens uit het objectieve verdeelmodel.
84	Voor zo ver dat op dit moment is in te schatten
85	Betreft indeling conform inkoopvoorstel regiobureau Amersfoort
86	zo goed mogelijke inschatting obv ontvangen gegevens
87	Daarbij is rekening gehouden met het effect van diverse (beleids)maatregelen om de oplopende rijkskortingen te kunnen opvangen.
88	Per product/categorie.
89	Voor het onderdeel jeugd echter niet.
90	Detailuitwerking vindt momenteel plaats
■ Nee	
91	Financieel uitgangspunt is dat de budgetten taakstellend zijn.
92	Wij hebben op basis van de ervaringscijfers 2015 en de overeenkomst met de GR inzake WSW een gedetailleerde onderbouwing voor respectievelijk Wmo en participatie. Voor jeugd baseren wij ons op voorlopige prognoses 2015.
93	Voor de jeugdzorg en de wmo begeleiding blijven de facturen achter.
94	De onderbouwing is nog niet gedetailleerd. De totale lasten zijn gelijk gesteld aan de sociaal domein bijdragen in de algemene uitkering.
95	Voor WMO meer onderbouwd dan Jeugd.
96	De lasten zijn gebaseerd op de baten in het gemeentefonds. De uitvoering van de budgetten dient budgetneutraal plaats te vinden. De verdeling van de lasten heeft plaatsgevonden op basis van de voorlopige uitgaven /schattingen over 2015.

#	Geef nadere toelichting
97	Voor 2015 was een gedetailleerde onderbouwing, voor 2016 op hoofdlijnen. Deze wordt in detail opgesteld nav werkelijkheid 2015 voortvloeiend uit de jaarrekening 2015. Bij bestuursrapportage 2016 kan dit evt. tot een wijziging van de begroting 2016 leiden. Voor de volgende jaren geldt dat er op dit moment een onderzoek loopt naar de positionering van de gebiedsteams voor 2017 en verder.
98	Uitgangspunt is geweest dat de Rijks-bijdrage voor elk van de drie onderwerpen in de jaren 2016-2019 ook het budget is voor dit onderwerp in het betreffende jaar.
99	Op dit moment wordt een productbegroting opgesteld, waarmee de lasten worden onderbouwd. De ervaringen van 2015 zijn meegenomen bij de begroting.
100	Lasten zijn wel geraamd obv historische cijfers, en uitgesplitst naar zorgvorm
101	Voor 2016 is er een gedetailleerde begroting beschikbaar. Voor de jaren 2017 t/m 2019 hebben we de uitgavenramingen uit 2016 doorgetrokken. Dit vanwege het feit dat de contracten met de zorgleveranciers nog niet meerjarig zijn afgesloten. De meerjarige ontwikkeling van de integratieuitkering 2017-2019 is conform de meircirculaire 2015 verwerkt. De effecten worden geëgaliseerd via de bestemmingsreserve sociaal domein. Kortom er worden meerjarig geen effecten t.l.v. de exploitatie gebracht.
102	Een deel van de lastenramingen is gespecificeerd opgenomen. De overige zijn indicatieve ramingen. Voor de verdeling van de beschikbare 'Budgetten deelfonds Sociaal Domein decentralisaties 2016' zie Programmabegroting 2016 pagina 184.
103	Raming is gebaseerd op informatie die bij septembercirculaire 2014 bekend was. Raming 2016 is dus nog niet gebaseerd prijs maal aantal.
104	Een gedetailleerde en onderbouwde raming van de lasten is op dit moment lastig, vanwege onduidelijkheden in het rijksbudget voor Wmo beschermd wonen. Het beeld is diffuus, contracten 2016 zijn deels afgesloten. Onzekerheden zijn PGB en eigen bijdragen. Meerjarig is op dit moment nog geen inzicht mogelijk. Voor het Participatiebudget is er wel sprake van een gedetailleerde en onderbouwde raming van de lasten.
105	De uitgaven zijn gelijk geraamd aan de inkomsten.
106	Voor de Wmo hebben we dit wel, we verwachten voor de Jeugd meer inzicht aan het einde van het jaar en voor de Participatiewet wordt dit waarschijnlijk deels uitgevoerd door de Sociale Dienst Oost Achterhoek (GR).
107	De raming is nog gebaseerd op de verwachting uit de begroting 2015. Op basis van meer actuele cijfers (o.a. jaarrekening 2015) zullen de ramingen medio 2016 verder geoptimaliseerd worden.
108	Wij zijn er mee bezig. We hopen voor 31 december 2015 hiervoor een eerste concept te hebben.
109	Alleen voor 2016 is er sprake van een gedetailleerde begroting.
110	De raad heeft aangegeven dat er budgettair neutraal gewerkt moet worden en heeft dit ook laten vastleggen in de contracten met de zorgaanbieders. Dit is op provinciaal niveau gebeurd.
111	Gedeeltelijk wel (bijv. voor de uitvoeringskosten), maar grotendeels (m.n. bij ZIN en PGB's) niet.
112	Nog geen ervaringscijfers met name bij Jeugdzorg en Wmo nieuwe taken
113	De personeel component (uitvoering) is in beeld gebracht (inhuur). De personele component (beleid) is verwerkt in de personele begroting. De uitvoeringskosten dienen nader te worden gekwantificeerd.
114	van de 3 D's is er met name van de Jeugdzorg onvoldoende inzicht voor een onderbouwing te kunnen maken
115	De lastenramingen zijn ingedeeld conform de uitkeringen die de gemeente ontvangt in de algemene uitkering
116	De onderbouwing is nog niet op aantallen en prijzen
117	De realisatie 2015 op Jeugd en Wmo is nog onduidelijk, doordat SVB, CAK en zorgaanbieders achterlopen met verwerking en declaratie van werkelijk geleverde ondersteuning. Daardoor is de basis voor 2016 en verder veel te onzeker.
118	De kosten zijn voor zover mogelijk onderverdeeld, maar per saldo zijn de uitgaven gelijk aan de inkomsten. Onze achtervang is de reserve 3d
119	Kosten zijn voornamelijk opgevoerd met budgetneutraliteit in gedachten.
120	De raming 2016 is gelijk aan de raming in de begroting 2015. De korting vanuit het Rijk is voorlopig nog op een stelpost gezet. De ramingen in de begroting 2015 zijn opgebouwd uit meerdere detailregels.
121	De lasten worden geraamd op basis van de omvang van de decentralisatieuitkering
122	De geraamde lasten 3D's 2016 zijn gebaseerd op een gedetailleerde raming van de lasten 3D's 2015. Op het moment van opstellen van de begroting 2016 was er niet genoeg informatie aanwezig om een meer gedetailleerde inschatting te maken van de verdeling van de lasten 3D's voor 2016. Wel wordt er uitgegaan van een budgettair neutrale inpassing van de decentralisaties.
123	Cijfers realisatie waren niet volledig bij de opstelling van de begroting 2016.
124	"Nee deze is er niet. We hebben de methodiek zodanig ingericht dat we grotendeels uitgaan van open einde regelingen. Dit hebben contractueel vastgelegd en zijn middels een bestuurlijke aanbesteding met de gecontracteerde partijen in dialoog om binnen de financiële kaders te blijven.

#	Geef nadere toelichting
125	Voor Wmo en Jeugd niet; wel voor Participatie.dus hoofdzakelijk "Nee".
126	We gaan er vooralsnog vanuit dat de decentralisaties neutraal verlopen. Rijksbudget via algemene uitkering is ook als lasten opgenomen.
127	In het raadsvoorstel bij de Programmabegroting 2016 is het volgende opgenomen (een uitgebreidere toelichting is opgenomen in de paragraaf decentralisaties in de Programmabegroting 2016): Een van de belangrijkste risico's blijven de decentralisaties. Bij de najaarsnota 2015 is de eerste monitor Sociaal Domein met de voortgang van het Sociaal Domein gepresenteerd. Wat de meerjarige effecten van dit beeld zullen zijn voor de komende jaren is echter nog onzeker. Hier ontstaat medio 2016 naar verwachting meer duidelijkheid over. Voor de jaren 2016 - 2019 worden de uitgangspunten (budgettair neutraal met incidenteel tekort in 2016, vorming en inzet risicoreserve en ontschotting 3 D's), zoals in de Programmabegroting 2015, gehandhaafd. Er is nog te veel onzeker om deze uitgangspunten nu los te laten of aan te passen. Het college stelt voor dit moment te verleggen naar de zomernota van volgend jaar. Op dat moment is het jaar 2015 afgerond, zijn de herindicaties geweest en zijn alle nieuwe aanbestedingen gedaan.
128	"Wmo/jeugd/Participatie: de beschikbare middelen via de integratie-uitkering sociaal domein Wmo zijn als uitgavenbudget in de begroting opgenomen. Op onderdelen zijn er specifieke bestedingsvoorstellen geweest, op andere nog niet.
129	We beschikken nog niet over een gedetailleerde onderbouwing.
130	Wel gedetailleerd maar niet echt onderbouwd, zie B
131	Moet taakstellend binnen beschikbare budgetten worden uitgevoerd.
132	De ramingen zijn gebaseerd op schattingen naar aanleiding van de historische lasten, zoals deze bij de rijksuitkeringen zijn gehanteerd. Waar mogelijk zijn aanpassingen aan de werkelijkheid opgenomen.
133	Wel gedetailleerd maar nog niet echt onderbouwd, zie B
134	Onderbouwing op hoofdlijnen. Lasten worden gelijk gehouden. Correcties via stelpost
135	Er is wel een onderbouwing. Lastige is om te interpreteren wat gedetailleerd en onderbouwd is.
136	De integratie-uitkering is als uitgangspunt genomen voor de raming van de lasten.
137	De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
138	Wel gedetailleerd, niet onderbouwd
139	De integratie-uitkering is als uitgangspunt genomen voor de raming van de lasten.
140	De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
141	"De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
142	Zie volgende vragen
143	Op basis van historie verdeel. Wordt binnen het sociaal domein dynamisch aangepast naar de realisatiewaarden
144	Van de inkoopcontracten die afgesloten zijn door inkooporganisatie Utrecht-West zijn gedetailleerde overzichten. Voor de meerjarenraming is geen gedetailleerd overzicht. 2015 is het jaar van nulmeting. Deze nulmeting dient als norm (ofwel referentie) voor de jaren 2016 en verder.
145	Raming is wel gedetailleerd maar niet onderbouwd in de zin van 'P x Q'
146	De ervaringscijfers 2015 gaan we gebruiken voor een aanpassing in de meerjarenbegroting waarbij wel de budgetneutraliteit overeind blijft staan.
147	Er is in november een eerste aanzet tot reëel ramen. Vooral met betrekking tot de specialistische hulp binnen de Jeugdzorg heerst nog veel onduidelijkheid. De opzet is om begin 2016 de voorlopige ramingen opnieuw tegen het licht te houden en aan te passen aan de ervaringscijfers over 2015.
148	Voor het begrotingsjaar 2016 is sprake van een gedetailleerde en onderbouwde raming. Voor de jaren erna zijn de bedragen van 2016 structureel aangehouden, waarbij de kortingen op de integratie uitkeringen als stelpost zijn opgenomen.
149	De lasten zijn gebaseerd op de uitkering uit het gemeentefonds. Er is op dit moment onvoldoende zicht op de lasten om een gefundeerde raming te kunnen maken.
150	Er is in november 2015 een eerste aanzet tot reëel ramen. Vooral met betrekking tot de specialistische hulp binnen de Jeugdzorg heerst nog veel onduidelijkheid. De opzet is om begin 2016 de voorlopige ramingen opnieuw tegen het licht te houden en aan te passen aan de ervaringscijfers over 2015.
151	Raming is geclusterd
152	nog niet volledig, voor 2017 e.v. wordt er de Transformatie agenda opgesteld ter besluitvorming aan raad, in de Perspectiefnota voorjaar 2016
153	Het macrobedrag voor Baarn is verdeeld over begrotingsposten zoals die in 2013 zijn gesuggereerd door het Rijk. Wel zijn de regionale inkoopcontracten leidend geweest.

#	Geef nadere toelichting
154	Voor de decentralisatie van de participatiewet zijn de beschikbare middelen opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Hiervan is een onderbouwde raming aanwezig. De lasten van de decentralisaties Wmo en jeugd zijn globaal geraamd voor uitvoeringskosten, toegang en preventie, persoonsgebonden budget en maatwerkvoorzieningen, mantelzorgcompliment, voortzetting CAZ/Wtcg
155	De integratie-uitkering is als uitgangspunt genomen voor de raming van de lasten.
156	Voor Jeugd en WMO niet, participatie wel. Om bij Jeugd en WMO een gedetailleerde en onderbouwde raming van de lasten in 2016 goed te kunnen ramen, is er voor gekozen om deze posten eerst te parkeren op stelposten. Waarna deze voor het begin van het begrotingsjaar 2016 op basis van de ervaringscijfers 2015 via een begrotingswijziging overgebracht worden naar de individuele budgetten. Voor jeugd wordt 1 december 2015 een collegevoorstel besproken over de verdeling 2016 (taakstelling per onderdeel), prognose 2017 en ambitie voor 2018.
157	Als het gaat om PGB's en eigen bijdragen is wel gekeken naar de werkelijke/verwachte lasten. De ramingen voor de zorgkosten zijn gebaseerd op de Integratie-uitkering Sociaal Domein
158	Nee, ten tijde van het opstellen van de begroting was het inkoopproces nog niet afgerond.
159	Door het ontbreken van eigen ervaringscijfers is er een raming op hoofdlijnen in de begroting opgenomen.
160	De ramingen zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de gegevens die via de diverse organisaties zijn ontvangen.
161	Er zijn onderbouwde ramingen van de lasten voor 2016 en voor de volgende jaren is daarop doorgerekend. Jaarlijks wordt dit geactualiseerd.
162	Aan de hand van de beschikbare macro budgetten worden de lasten budgetneutraal opgenomen
163	De raming van de lasten voor WMO en Jeugd in de begroting 2016 is gelijk aan het budget dat via de integratieuitkering wordt verkregen. Op basis van de 3e kwartaalrapportage 2015 is de verwachting dat de uitgaven WMO aanzienlijk lager zullen liggen. Voor de Jeugd wordt rekening gehouden met een kleine overschrijding, maar deze kan volledig gecompenseerd worden door het overschot WMO. De ramingen voor de lasten Participatie is wel nader onderbouwd.

Vraag 2b (Q5) Is de onderbouwing van de lastenramingen 2016 overwegend gebaseerd op: ervaringscijfers 2015, historische kosten van voor 2015, afgesloten contracten, een combinatie hiervan of anders (svp toelichten)?

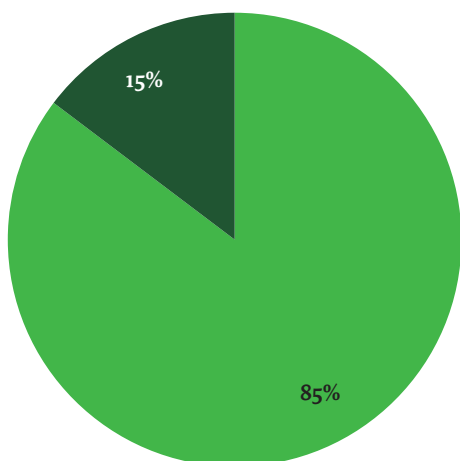
Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Ervaringscijfers 2015	3,2%	10
■ Historische kosten van voor 2015	5,1%	16
■ Afgesloten contracten	2,2%	7
■ Een combinatie hiervan	66,1%	209
■ Anders (toelichten)	23,4%	74
Totaal		316

#	■ Anders (toelichten)
1	Lastenraming is gebaseerd op integratie-uitkering gemeentefonds.
2	Gemeente Noordoostpolder werkt met vaste maandtarieven in een 25-tal producten. De verwachte verstrekte indicaties 2016 zijn op basis van de realisatie t/m augustus 2015 opgesteld. Hierin is wél meegewogen dat er in augustus 2015 nog onzekerheden waren op het gebied van de volledigheid
3	Uitgangspunt is dat we het doen met de middelen die we krijgen, de budgetten zijn waar mogelijk verdeeld o.b.v. ervaringscijfers.
4	Zie antwoord vorige vraag. De verdeling over diverse posten binnen het decentralisatieonderwerp is wél gebaseerd op historische cijfers van vóór de decentralisatie.
5	ervaringscijfers 2015 + afgesloten contracten op basis van de begroting 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Sociale zaken en Werkgelegenheid Noordwest Friesland
6	Het beschikbare budget is leidend geweest nu we nog niet beschikken over kwantitatieve/kwalitatieve cijfers. Ons lasten-budget hebben we los gekoppeld van de ontwikkelingen van de integratie-uitkering. Onze lastenbegroting voor 2016 e.v. is gebaseerd op de integratie-uitkering volgens de mei-circulaire 2014, d.w.z. mutaties in de integratie-uitkering in 2015 e.v. niet doorwerken in het beschikbare lastenbudget. Desbetreffende kortingen worden opgevangen in de algemene middelen.
7	De lastenraming is gebaseerd op een combinatie van de in de vraag genoemde factoren. Hierbij is ook rekening gehouden met de forse herverdeeleffecten op het sociaal domein. Omdat de ervarings- en historische cijfers 2015 nog beperkt zijn, is de onderbouwing voor 2016 ook begrenst. De lasten en mogelijke bijsturingmogelijkheden zijn constant onderwerp van gesprek.
8	Lasten geraamd op basis van het beschikbare budget en verdeeld op basis van ervaringscijfers 2015.
9	2016 is gebaseerd op de budgettaire neutrale verwerking van de lagere uitkering uit het gemeentefonds, meicirculaire 2015. De uitgangspunten voor 2016 zijn gelijk aan die van 2015. Wat effectief betekent dat de onderverdeling in 2016 binnen Wmo, Jeugd en Participatie in dezelfde verhouding staat als de verhouding uit 2015.
10	Zie toelichting hierboven. Onderbouwing van de lastenramingen 2016 is nu nog gebaseerd op de historische kosten voor 2015, maar zal nog aangepast moeten worden op de voor 2016 afgesloten contracten (en voor zover van toepassing) subsidie-afspraken.
11	We wachten op de werkelijke uitgaven van 2015 om tot een realistische onderbouwing te kunnen komen.
12	zie hierboven.
13	De kosten zijn gelijk gehouden aan de budgetten die hiervoor in het Gemeentefonds zijn opgenomen. Eventuele overschreidingen worden opgevangen in een hiervoor gevormde reserve.
14	Het budget is leidend voor de uitgaven (budgettaire neutraal)
15	historische cijfers, ervaringscijfers en afgesloten contracten
16	Participatie: op basis van begroting werkvoorzieningschap. Jeugd op basis van input van het Regionaal Inkooporgaan Groningen en Wmo op basis van beschikbaar middelen.
17	Op basis van de inkomsten
18	De raming 2016 is gebaseerd op de raming 2015. In 2015 hebben we de budgetten bepaald op basis van de hoogte van de integratie-uitkering.
19	De voorlopige doorrekening voor 2015 geeft naar verwachting in zijn totaliteit aan dat we waarschijnlijk een klein negatief resultaat over 2015 mogen verwachten. Daarentegen nemen de rijksbudgetten vanaf 2016 weer toe en wij verwachten dat de begroting voor wat betreft het sociale domein realistisch en realiseerbaar is.
20	Zie vorig antwoord
21	Een deel van de lasten gebaseerd op 2015 en ander deel obv afgesloten contracten en verwachte uitgaven
22	"Op basis van gerealiseerde cijfers 2015 en aannames is er een zo goed mogelijke voorspelling gemaakt voor 2015 en verder.
23	Een groot deel van de ramingen zijn nog gebaseerd op historische kosten van voor 2015. Een ander deel van de lasten is gebaseerd op afgesloten contracten waarin bijvoorbeeld garantiebedragen zijn opgenomen voor de instandhouding van bepaalde voorzieningen.
24	Kortheidshalve verwijs ik naar de opmerking bij de vorige vraag
25	Een deel van de lasten is geraamd op basis van 2015. Voor een ander deel zijn de lasten onderbouwd door verplichtingen die voortkomen uit afgesloten en af te sluiten overeenkomsten met bijv. garantiebedragen voor instandhouding van bepaalde voorzieningen
26	Een deel van de lasten is geraamd op basis van 2015. Voor een ander deel zijn de lasten onderbouwd door verplichtingen die voortkomen uit afgesloten en af te sluiten overeenkomsten, specifieke controles/analyses en methodiek (extrapolatie).
27	Is een combinatie maar het zwaarst wegen wel de historische kosten
28	Budgetneutraliteit is genomen als uitgangspunt voor de begroting 2016 (lasten zijn gelijk aan baten) Enkel bij de activeringskosten (oude w-deel) zijn hogere lasten opgenomen dan baten omdat we daarvan weten dat de kosten gewoon hoger zijn dan de baten.

#	■ Anders (toelichten)
29	zie vraag 2.A.
30	"De begroting is gebaseerd op ervaringcijfers 2015 en afgesloten contracten.
31	voor de (oude) wmo/hulpmiddelen op basis van historische kosten, voor nieuwe wmo en jeugd zijn nog geen ervaringcijfers en historische kosten bekend dus op basis van uitkering
32	O.b.v. beschikbare budgetten en inschatting kosten
33	"We hebben de middelen op dit moment nog op een stelpost staan. Op basis van de realisatie 2015 zullen we de middelen nader verdelen.
34	De raming is gebaseerd op de verdeling van het macrobudget (voormalige financieringsbronnen AWBZ, GGZ, Provincie)
35	We gaan er voorsnog vanuit dat de decentralisaties neutraal verlopen. Rijksbudget via algemene uitkering is ook als lasten opgenomen.
36	Zie de toelichting bij vraag 2a.
37	"Wmo/jeugd/Participatie: de beschikbare middelen via de integratie-uitkering sociaal domein Wmo zijn als uitgavenbudget in de begroting opgenomen. Op onderdelen zijn er specifieke bestedingsvoorstellen geweest, op andere nog niet.
38	De lasten zijn gelijk aan de IU sociaal domein gemeentefonds
39	In 2015 zijn de budgetten verbijzonderd binnen de verschillende taakvelden. Deze verbijzondering is ook doorgevoerd in de begroting 2016. De mutaties binnen de 3D's a.g.v. de septembercirculaire 2015 zijn aan de uitgaven gemuteerd via een uitgavenstelpost per deeltaak.
40	Raming is gebaseerd op verdeling macrobudget (voormalige financieringsbronnen, AWBZ, GGZ, Provincie)
41	Jeugd: werkbegroting is regionaal opgesteld (9 gemeenten). Met zorgaanbieders zijn met deze 9 gemeenten contracten afgesloten, gebaseerd op enerzijds historie en ervaring 2015 en anderzijds de regionaal beschikbare middelen. Voor inkoop Zorg in Natura WMO geldt een vergelijkbare situatie (6 gemeenten). Voor overige zaken, zoals bijvoorbeeld mantelzorgwaardering of cliëntondersteuning is het beschikbare budget leidend. Overigens is voor een aantal zaken de raming van 2015 overgenomen, deze ramingen worden in de eerste bestuursrapportage geactualiseerd.
42	De afgesloten contracten zijn gebaseerd op gegevens van voorgaande jaren en de rijksbudgetten 2016. Het uitgangspunt is dat de 3D's budgettair neutraal in de begroting zijn.
43	Raming is gebaseerd op verdeling macrobudget (voormalige financieringsbronnen, AWBZ, GGZ, Provincie)
44	Gedeeltelijk op ervaringcijfers 2015, waarbij de uitkomsten voor jeugdzorg nog altijd onzeker zijn, en gedeeltelijk op contracten. Voor Wmo begeleiding lijkt een meer stabiele raming gemaakt te kunnen worden
45	De onderbouwing van de lastenraming is gebaseerd op het uitgangspunt dat de inkomsten vanuit het Rijk gelijk zijn aan de uitgaven in het kader van de decentralisaties
46	o.b.v. ervaringcijfers 2015, ontvangen budget 2016 en ingezet beleid
47	In de onderstaande volgorde zijn de ramingen onderbouwd afhankelijk van wat bekend is: 1) Contracten/beschikkingen 2016; 2) Ervaringscijfers 2015 ; 3) Ervaringscijfers 2014 of eerder 4) Landelijke kengetallen
48	Voor de drie decentralisaties een wisselende combinatie van ervaringcijfers, doorgetrokken budgetten, inschatting nieuwe doelgroepen, afgesloten contracten, toegekende subsidies '15 en knelpunten '15.
49	De lasten zijn waar mogelijk gebaseerd op afgesloten contracten en anders historisch inzicht van voor 2015
50	De integratie-uitkering is als uitgangspunt genomen voor de raming van de lasten.
51	De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
52	Het beschikbare budget was uitgangspunt. Voor de verdeling is gekeken naar ervaringcijfers 2015 (voor zover bekend).
53	"Naast de eerste ervaringen 2015, zijn er voor 2016 contractafspraken gemaakt met een nieuwe uitvoerende partij waarbij harde budgetplafonds zijn overeengekomen (in combinatie met kwaliteitseisen voor de taken).
54	mede aan de hand van gegevens die door zorgaanbieders zijn aangedragen
55	De integratie-uitkering is als uitgangspunt genomen voor de raming van de lasten.
56	De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
57	"De bedragen in de conceptbegroting zijn op dit moment nog een optelsom van de drie gemeenten bij elkaar.
58	De aanbesteding 2016 is gebaseerd op de productie van de eerste 2 kwartalen 2015. Daaruit volgen de overeenkomsten
59	De middelen die van het Rijk overkomen voor het sociaal domein, worden als taakstellend beschouwd. De drie decentralisaties zijn budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Er is geen historische informatie die als referentie dient voor 2015. Dit maakt dat 2015 een jaar van nulmeting is. Deze nulmeting dient als norm (ofwel referentie) voor de jaren 2016 en verder. Door het ontbreken van historische gegevens en gezien de hardheid van de cijfers over het eerste drie kwartalen van 2015 is het nog te vroeg om conclusies te trekken en risico's in te schatten.

#	■ Anders (toelichten)
60	Bij gebrek aan betrouwbare actuele info ten tijde van het opstellen van de Begroting 2016 zijn de lasten gelijk gehouden aan die in Begroting 2015. In de Begroting 2015 was tevens een stelpost voor wmo en jeugd opgevoerd (bufferfunctie). De decentralisatie-uitkering in de Begroting 2016 is gedaald tov Begroting 2015. Deze daling is in mindering gebracht op de stelpost wmo en jeugd.
61	Zie hierboven. Voor WMO en Jeugd zijn de overgangscienten en beschikkingen 2015 het uitgangspunt. Voor Beschermd Wonen de afgesloten contracten.
62	Voornamelijk historische kosten
63	In eerste instantie op basis van historische kosten. Omdat de integratieuitkering sociaal domein de komende jaren fors afloopt voor Hengelo, zijn vervolgens op basis van eerste ervaringen een aantal kostenposten naar beneden bijgeraamd.
64	De lastenramingen voor de nieuwe taken (jeugd en zorg) zijn grotendeels gebaseerd op historische gegevens. Wel met de kanttekening dat de lastenramingen voor jeugd aansluiten bij de regionaal gemaakte afspraken. Daar waar mogelijk zijn de lastenramingen gebaseerd op afspraken (participatie en toegang/bedrijfsvoering).
65	Voornamelijk historische kosten
66	Voor Wmo 2015 en Participatiewet deels op ervaringscijfers 2015. Voor Jeugd obv historische kosten van voor 2015
67	"Combinatie van historische cijfers en ramingen en de te verwachten bijdragen
68	Vooralsnog hebben wij de begroting 2015 doorgezet naar 2016.
69	De lastenraming (beschikbaar budget) is gebaseerd op de decentralisatieuitkeringen. Indien een tekort ontstaat, wordt dit verrekend met de bufferreserve Sociaal Domein. Periodiek regionaal overleg over voortgang van cijfers en geschatte over- en onderschrijdingen
70	Het budget dat uit de intergratie-uitkering volgt is getoets aan de afgesloten contracten.
71	De cijfers voor participatie zijn gebaseerd op de gegevens van de betreffende GR. Jeugd en Wmo zijn gebaseerd op historische kosten (inkopen 2015) en geactualiseerd met het objectieve verdeelmodel.
72	Een combinatie van eerder genoemde zaken, de totale lasten zijn gelijk geraamd aan de totale baten.
73	Deels op ervaringen en contracten en deels op macro niveau.
74	Zie antwoord op vraag A.

Vraag 2c (Q6) Is de geraamde ontwikkeling van de kosten realistisch in het licht van het gevoerde beleid in het sociaal domein?

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Ja	85,3%	318
■ Nee	14,7%	55
Totaal		373

#	Geef nadere toelichting
	■ Ja
1	In de 2e bestuursrapportage 2015 hebben wij een prognose afgegeven voor de verwachte kosten in 2015. Wij verwachten de taken binnen het budget uit te kunnen voeren.
2	Met de kennis van nu is dit realistisch. De ontwikkeling in de zorgconsumptie vormt nog wel een risico. Bij de jaarrekening 2015 verwachten wij hier beter zicht op te krijgen.
3	Echter: de transformatie moet nog worden vormgegeven en werkelijke cijfers 2015 zijn nog niet bekend.
4	De geraamde ontwikkelingen zijn zo goed mogelijk neergezet. De praktijk moet uitwijzen in hoeverre de aannames juist zijn geweest.
5	de cijfers sluiten aan bij de meest geactualiseerde ramingen en nota's en uitvoeringsplannen dd dec 2015
6	Aan het beleid wordt een zodanige invulling gegeven dat het past binnen de door de raad gestelde budgettaire kaders. Mocht blijken dat het niet past, dan moeten er (beleidsmatige) keuzes gemaakt worden.
7	Heerenveen heeft vooruitlopend op de jaarrekening 2015 een Egalisatiereserve Sociaal Domein ingesteld ten behoeve van eventuele budgettaire ruimte.
8	Gezien de achterstand van de facturatie van de aanbieders is het lastig om al een uitspraak te doen over het realisme van de ramingen van 2015 of 2016.
9	Beleid en budget zijn op elkaar afgestemd
10	De keuze voor gebiedsteams heeft centraal gestaan. Daarvoor is veel geld vrijgemaakt in de begroting. Daarnaast wordt stevig ingezet op participatie door burgers, door meerdere sporen in onze begroting.
11	De genoemde taakstellende afbouw van de budgetten a.g.v. de verdeelmodellen zal gerealiseerd worden door een combi van een andere werkwijze (transformatie oa. van maatwerk naar algemene voorzieningen), aanpassing tarief- en volume afspraken met aanbieder en herprioritering binnen het totale sociale domein, incl. bestaande gemeentelijke budgetten. In lijn daarmee heeft college in de MPB een eenmalig budget van € 500.000 aan de raad gevraagd t.b.v. innovatieve ontwikkelingen ca. op de scheidslijn tussen zorg en werk.
12	Voor de WMO is deze realistisch; voor de jeugd nog onzeker en voor de participatiewet is inrichting van WSW-organisatie bepalend.
13	Vooralsnog gaan wij er vanuit dat dit realistisch is. Er zijn geen signalen dat dat niet zo zou zijn. Dit wordt uiteraard nauwgezet gemonitord. Na de afsluiting van 2015 wordt dit indien gewenst bijgesteld en bij de perspectiefnota 2017 en begroting 2017 vindt opnieuw toetsing plaats.
14	Overeenkomstig met de budgetontwikkeling dalen de geraamde uitgaven mee. Om dit te bewerkstelligen is o.a. rekening gehouden met de tarifiering bij inkoop, lagere doorstroom naar 2e lijnsvoorzieningen door opvangen in voorliggende voorzieningen en te werken aan de beweging van zware naar lichte zorg en het inkorten van de trajectduur.
15	Op basis van de huidige ervaringscijfers en historische kosten 2015, in combinatie met beleidswijzigingen in het sociaal domein, zien wij de ramingen als realistisch. Echter wel met de nodige risico's, omdat met name de realisatie 2015 nog geenszins volledig is.
16	Zoals hiervoor al aangegeven wordt bij de contractonderhandelingen rekening gehouden met de kortingen op de rijksbudgetten.
17	Op basis van de huidige inzichten is het naar verwachting mogelijk om in 2015 de uitvoering van het Sociaal Domein uit te voeren binnen de ontvangen middelen.
18	Uitgangspunt is budgettaire neutraliteit
19	Toelichting: Deels. Het was bekend dat met name de jeugd GGZ een lastig voorspelbaar patroon kent. De wettelijke verwijzers zijn niet verplicht om aan onze gemeente te melden dat zij zorg geïndiceerd hebben. De samenwerking met de (met name grote) zorginstellingen is ook nog niet van dien aard dat zij ons hiervan tijdig op de hoogte stellen. In de praktijk komt het er dan op neer dat onze inwoners reeds zorg ontvangen en wij dat niet weten. Uiteindelijk ontvangen wij wel de facturen. En op de facturen wordt dan ook niet aangegeven om welke inwoners het gaat en welke zorg zij ontvangen. In de komende jaren moet hier meer samenwerking ontstaan (of vereist worden) zodat gemeenten hun verantwoordelijkheden kunnen nemen en niet enkel als geldschietter fungeren.
20	Voor zover daarin inzicht bestaat is de geraamde ontwikkeling van de kosten realistisch in het licht van het gevoerde beleid in het sociaal domein
21	We voeren zelfs de korting op het sociaal domein niet geheel door.
22	Uit de eerste prognoses lijkt onze gemeente 3d breed redelijk uit te komen. Budgetneutrale verwerking lijkt heel voorzichtig toch wel een redelijk uitgangspunt. De Participatiewet is - zeker op termijn - wel een ingewikkeld vraagstuk.
23	Beleid bevindt zich nog in de transitiefase. Beleid transformatiefase moet nog verder ontwikkeld en gekwantificeerd worden.
24	In de begroting is rekening gehouden met gewenste beleidsontwikkelingen
25	Dit is wel de bedoeling.
26	Op basis van de tot nu toe beschikbare informatie wordt de raming als realistisch beoordeeld.
27	In de raming wordt rekening gehouden met het te voeren beleid in het sociaal domein.

#	Geef nadere toelichting
28	Deels, bij vragen 2a en 2b hebben we aangegeven hoe de begroting is opgebouwd. Belangrijkste stap die we nog willen zetten is om de meerjarenbegroting 2016-2019 aan te passen, als we meer betrouwbare cijfers over 2015 hebben.
29	Ja, de inschatting in oktober 2015 is dat alle lasten sociaal domein bij het huidige beleid gedekt kunnen worden uit de integratie-uitkering.
30	Deze vraag is niet volmondig met JA of NEE te beantwoorden. De (financiële) effecten van het ingezette beleid zijn nog niet of nauwelijks realistisch te budgetteren. Dit omdat er nog geen volledig boekjaar (2015) is gedraaid en de aanlevering van financiële informatie (prognoses, aantallen, omzet, facturen) door zorgaanbieders nog steeds niet volledig is. De verwachting is dat bij de jaarrekening 2015 een eerst en meer volledig beeld ontstaat van de financiële effecten van het gevoerde beleid.
31	Constatering med eop grond van de ervaringscijfers 2015
32	Maar er blijven risico's bestaan, die behoorlijke financiële impact kunnen hebben.
33	Uitgangspunt is dat we uitkomen met de rijksvergoeding. Echter, we hebben wel een financiële buffer van in totaal 6 ton ingebouwd. Los daarvan nog 4 ton in de risicoparagraaf.
34	Wij verwachten geen tekorten in 2015
35	Op basis van de eerste doorrekening van de kosten 2015 is het budget voor 2015 onvoldoende. Vanaf 2016 ontvangen we meer rijksmiddelen. De verwachting is dat de uitgaven dan beter gaan matchen met de ontvangen middelen.
36	Wij hebben in de geraamde kosten een inschatting gemaakt van effecten, versterken voorkant / herindicaties WMO en verlaging tarieven zorg in natura Jeugd
37	mede afhankelijk van ontwikkelingen (met name Wsw)
38	Er zijn nog steeds geen realistische cijfers voorhanden. Het blijven aannames.
39	Uit de voorlopige doorrekeningen over 2015 blijkt dat de uitgaven zich redelijk verhouden tot de rijksbudgetten en de aanwezige stelpost. Doordat de rijksbudgetten toenemen in 2016 voor Peel en Maas en afspraken zijn gemaakt met aanbieders om bepaalde tarieven naar beneden bij te stellen is de verwachting dat de begroting sociaal domein 2016 alleszins realistisch en realiseerbaar is.
40	De afspraak is dat het sociaal domein het doet met de beschikbaar middelen die van het rijk worden ontvangen. De gemeente heeft wel een reserve opgenomen voor tegenvallers.
41	Voor zover de gegevens bekend zijn. Naarmate de tijd verstrijkt worden de gegevens meer en meer (aantallen, groei etc.) inzichtelijker. De ramingen worden hierop aangepast. Voor het onderdelen jeugd en Wmo zijn de gegevens gebaseerd op het eerste halfjaar 2015. De raming van de Participatiewet is gebaseerd op de begroting van de uitvoerder van de sociale werkvoorziening de GR Vixia.
42	Met de kennis van dat moment was de begroting realistisch. Op basis van voortschrijdend inzicht zal er een begrotingswijziging worden opgesteld gericht op o.a. benodigd budget voor bedrijfsvoering. Periodiek worden de uitgaven in relatie tot de budgetten gemonitord, en wordt geprobeerd een inschatting te maken van het totale voorzieningengebruik. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de nodige onzekerheden, zoals de Pgb's, DBC's en de facturenstroom.
43	Alleen voor jeugd is moeilijk in te schatten hoeveel ODC aanvragen er kunnen komen. Hier ben heb je nauwelijks tot geen invloed op.
44	Als wij naar de voorlopige cijfers kijken over 2015 dan krijgen we sterk de indruk dat wij kosten van de decentralisaties in zijn totaal kunnen dekken vanuit de rijksbijdragen. Wel dient daarbij gezegd te worden dat er op sommige punten gewerkt wordt met voorschotten waarvan de afrekening nog niet duidelijk is.
45	De raming 2016 kan op basis van kwartaalrapportages van de regionale Uitvoeringsorganisatie Peel 6.1 worden aangepast middels begrotingswijziging. De kwartaalrapportages bevatten met name op het gebied van jeugdzorg nog veel prognoses.
46	"Ook in de meerjarenbegroting worden de totale lasten gelijk begroot aan de ontwikkeling van de bedragen in het gemeentefonds. De afname van de rijksmiddelen in de toekomst zijn daarmee taakstellend voor de uitvoering.
47	Contracten zijn/worden afgesloten op basis van de beschikbare middelen
48	Vooralsnog zijn de financiële consequenties van het beleid 2015 doorgevoerd. Deze worden gehanteerd voor de meerjarenbegroting.
49	uitgangspun is dat de decentralisaties van het sociaal domein worden uitgevoerd binnen het totale budget. Eventuele overschotten worden gereserveerd, eventuele tekorten worden onttrokken uit de reserve sociaal domein
50	Kunnen we nog niet aangeven.
51	"De 3D is vooralsnog budgettair neutraal geraamd. In de meerjarenbegroting 2016-2019 wordt vanaf 2017 een positief saldo geraamd. Bij de jeugd is met name bij de zorg in natura nog de vraag of de geraamde budgetten realistisch zijn. Tevens wordt op dit moment gewerkt aan het beleid voor arbeidsreintegratie, iedereen moet meedoen. Indien het beleid op dit terrein in deze lijn wordt vastgesteld, is de verwachting dat de kosten zullen stijgen.
52	"Wij denken een aardige inschatting te kunnen maken van de kosten die we verwachten. De tekorten vangen we op middels een reserve die we gevormd hebben in deze transformatiefase. Het belangrijkste is dat we monitoren dat de systeeminnovatie gaat werken om de transformatie binnen de financiële kaders te kunnen brengen.

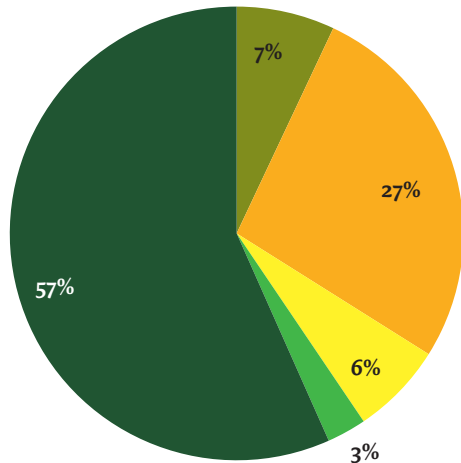
#	Geef nadere toelichting
53	Aan de cijfers liggen werkbegrotingen Jeugd, Wmo en Participatie ten grondslag.
54	We zien dat we op Jeugdzorg tekort zullen komen, Participatiebudget loopt neutraal en WMO houden we naar verwachting over. Per saldo verwachten we uit te komen met ons 3D budget.
55	Zie de toelichting bij vraag 2a.
56	"Wmo/jeugd/Participatie: de beschikbare middelen via de integratie-uitkering sociaal domein Wmo zijn als uitgavenbudget in de begroting opgenomen. Op onderdelen zijn er specifieke bestedingsvoorstellen geweest, op andere nog niet.
57	Nog niet bekend, maar uitgangspunt is van wel
58	"Het beleidsuitgangspunt is dat de gemeente Oosterwijk met de Rijksbudgetten de taken uit kan voeren.
59	De geraamde kosten nemen af evenals de budgetten vanuit het Rijk. Het gevoerde beleid in het sociaal domein sluit hierbij aan.
60	Nog niet bekend, maar uitgangspunt is van wel
61	Echter definitieve cijfers pas bekend bij jaarrekening
62	"2015 was een jaar met overgangsrechten voor bestaande cliënten waar gemeenten geen of weinig sturingsmogelijkheid op hebben gehad ten aanzien van het beleid en kosten. Alleen voor nieuwe cliënten (na 1-1-2015) hebben gemeenten de mogelijkheid gehad hun nieuwe beleid toe te passen. Met ingang van 2016 zullen gemeenten meer en meer hun eigen beleid kunnen uitvoeren.
63	Het meerjarig inzicht (incl. verlagingen van beschikbaar budget) is nog beperkt. Op basis van inzicht (medio november 2015) is de verwachting dat de budgetten wmo en jeugd voldoende zijn. T.a.v. participatie is er nog onvoldoende duidelijkheid vanwege de plannen herstructurering WVS, die nog niet definitief zijn uitgewerkt..
64	Dit is nog lastig te meten. Onze uitgangspunten zijn de afgesloten contracten en zorg-continuïteit. Op de nu beschikbare gegevens zijn de geraamde kosten realistisch
65	Dit is nog lastig te meten. Onze uitgangspunten zijn de afgesloten contracten en zorg-continuïteit. Op basis van de nu beschikbare cijfers blijken de geraamde kosten realistisch.
66	Budget is keap, stapelende kortingen bij zorg, claim voor additionele middelen voor jeugd is neergelegd bij het rijk, bij participatie is nog geen sprake van evenwicht tussen baten en lasten.
67	Is moeilijk te zeggen zolang er nog geen goed zicht op daadwerkelijke realisatie 2015 is. Wij verwachten eind eerste kwartaal 2016 daar duidelijkheid over te hebben.
68	zo goed als mogelijk
69	Uitgangspunt is dat de lasten van het sociaal domein de integratie-uitkering niet mogen overschrijden.
70	Er zitten echter (met name bij Jeugd) nog veel onzekerheden.
71	Met de nodige voorbehouden, de vraagstelling veronderstelt een zichtbaar verband en effect tussen gevoerd beleid en ontwikkeling van uitgaven. voor een groot deel is er sprake van behoud van zorg(recht) waarop nog weinig beleidsmatige bijsturing kan plaatsvinden.
72	"Door de manier van samenwerking met een partner, met zorginhoudelijke expertise en de budgetplafondafspraken zijn de kosten realistisch geraamd. Daarnaast start er een innovatie traject (kansen dossier) met de nieuwe partij
73	Uitgangspunt is dat de lasten van het sociaal domein de integratie-uitkering niet mogen overschrijden.
74	Vanuit de koersnota worden de komende periode de onderwerpen voor transformatie omgezet in concrete beleidsstukken. Hiervoor wordt een transformatie-agenda opgesteld
75	Met de nodige voorbehouden, de vraagstelling veronderstelt al een zichtbaar verband en effect tussen gevoerd beleid en ontwikkeling van de uitgaven. Voor een groot deel is er sprake van behoud van zorgrechten waarop nog geen beleidsmatige bijsturing kan plaats vinden.
76	Ingezette beleidswijzigingen zijn wel zoveel mogelijk verwerkt in de B2016.
77	Prijzen voor inloop GGZ, onafhankelijke clientondersteuning en CER/Wtcg via Menzis zijn bekend evenals de verwachte besparing op de herindicaties.
78	Voor zover mogelijk, zie onder A
79	Er is voor het Sociale Domein een Transformatieagenda opgesteld om binnen het beschikbare budget te blijven.
80	Deels wel, maar het gevoerde beleid zou moeten resulteren in lagere kosten, terwijl dit niet is meegenomen.
81	De meerjarenbegroting sociaal domein is d.m.v. frequente afstemming tussen financieel adviseur en beleidsmedewerkers tot stand gekomen.
82	Voor het eerstkomende begrotingsjaar is dat het geval. In de jaren erna moet de korting opgevangen worden d.m.v. beleidsmatige keuzes welke nu financieel nog niet vertaald zijn.
83	Er is op dit moment te weinig zicht op de financiële effecten vanaf transitie en de financiële effecten ten aanzien van het door te voeren transformatiebeleid

#	Geef nadere toelichting
84	Zo realistisch als mogelijk is op basis van de historische gegevens, gemaakte afspraken en de vastgestelde beleidskaders.
85	Deels wel, maar het gevoerde beleid zou moeten resulteren in lagere kosten, terwijl dit niet is meegenomen
86	deels in ontwikkeling, zie vraag 2a
87	Definitieve conclusies kunnen pas worden getrokken nadat er gedurende een aantal jaren ervaring is opgedaan met de kosten en aantallen die samenhangen met de gedecentraliseerde taken. Op dit moment wordt het beleid binnen het Sociaal Domein en de maatregelen die in gang zijn of worden gezet als realistisch beschouwd in relatie tot de begrote kosten binnen het Sociaal Domein.
88	Echter blijft facturering van zorginstellingen achter en moeten we ervan uitgaan dat de ADD-monitor juist en volledig is
89	De tijd zal het leren, maar is en blijft een lastige vraag natuurlijk
90	Uitgangspunt is dat de lasten van het sociaal domein de integratie-uitkering niet mogen overschrijden.
91	Omdat het gevoerde beleid gericht is geweest op de taakstellende budgetten lijken de ontwikkelingen aan te sluiten op de geraamde kosten.
92	Omdat het gevoerde beleid gericht is geweest op de taakstellende budgetten lijken de ontwikkelingen aan te sluiten op de geraamde kosten.
93	Beleid is gericht op het verder drukken van de kosten.
94	niet te beoordelen
95	Kunnen we nog geen oordeel over geven. Op basis van de, op dat moment, bij ons bekende gegevens, zijn de kosten zoveel mogelijk realistisch geraamd in het licht van het gevoerde beleid. De raad van onze gemeente heeft bepaald dat de budgetten taakstellend zijn. Daar waar de budgetten niet toereikend blijken te zijn, zal aanpassing van beleid plaats moeten vinden (of de budgetten herzien moeten worden).
96	de tijd zal het leren, dit is wel een lastige vraag natuurlijk
97	Definitieve conclusies kunnen pas worden getrokken nadat er gedurende een aantal jaren ervaring is opgedaan met de kosten en aantallen die samenhangen met de gedecentraliseerde taken. Op dit moment wordt het beleid binnen het Sociaal Domein en de maatregelen die in gang zijn of worden gezet als realistisch beschouwd in relatie tot de begrote kosten.
98	De kosten lijken realistisch.
99	Voor zover bekend en uitgangspunt is budgetneutraliteit. Maar in de toekomst kunnen rijksbezuinigingen hier wel een probleem opleveren de komende jaren.
100	Uitgangspunt budgettair neutraal
101	Op basis van de ingediende offertes van zorgaanbieders mogelijk voor het onderdeel jeugd niet
102	zekerheid over de hoogte van de lasten is er nog niet
103	Er is nog onvoldoende zicht op de werkelijke kosten 2015 om hier iets over te kunnen zeggen. Er is nu vanuit gegaan dat we uitkomen met de beschikbare rijksbijdrage
104	Vooralsnog wel
105	Uitgangspunt is budgettair neutraliteit
■ Nee	
106	onbekend
107	Zicht hierop moet nog duidelijk worden.
108	Op dit moment nog lastig te zeggen, omdat m.n. het beeld bij Jeugd nog vertroebeld is.
109	Kosten zijn gekoppeld aan inkomsten, dit is een taakstellend budget. Hierdoor is nog geen uitspraak te doen over realisme van de kostenraming.
110	Er is nog niet een definitief inzicht in de kosten voor 2015, dit kan doorwerken naar 2016
111	Ik heb nee ingevuld, maar feitelijk hebben wij te weinig gegevens om te beoordelen of het een realistisch budget is.
112	Kunnen we op dit moment niet zeggen ivm ontbreken cijfers.
113	Op basis van de lopende contractonderhandelingen 2016 met de zorgleveranciers (pleegzorg-jeugdbescherming en jeugd-reclassering), lijkt er t.o.v. vastgestelde budgetten voor 2016 een tekort van ong. € 1.000.0000 te ontstaan voor de regio-gemeenten dat we in regionaal verband moeten gaan dekken. Er is voor deze jeugdzorg ook een regionale verevenings-afspraken gemaakt. Het derde kwartaal 2015 moet meer zicht geven op de daadwerkelijke zorgproductie 2015 en de mogelijke gevolgen hiervoor voor 2016.

#	Geef nadere toelichting
114	De geraamde ontwikkeling van de kosten is afgeleid van de (te) ontvangen uitkeringen. In hoeverre de lastenramingen realistisch zijn zal met name bij het afsluiten van het dienstjaar 2015 duidelijk worden. Dit is voor een groot deel afhankelijk van de opgaven van alle zorgaanbieders en met name ook voor de raming van 'nog te betalen kosten' voor het 'onderhanden werk' van de zogenaamde Diagnose Behandel Combinaties (DBC's). Deze laatste categorie wordt pas ná afloop van de behandeling van de cliënten gefactureerd. Wel worden de kosten tot op heden - mede op basis van vastgestelde budgetplafonds - gemonitord.
115	Op beide vlakken (geraamde ontwikkeling van de kosten en gevoerde beleid) wordt er volop gewerkt en bijgesteld. Een stabiele en tijdig geïnformeerd Rijksbudget komt de raming van de kosten, maar ook de ontwikkeling van beleid ten goede. Zie tevens opmerking bij 2.a.
116	We gaan ervan uit dat het rijk voldoende middelen beschikbaar heeft gesteld om de kosten te kunnen dekken. Zie antwoord op vraag 2.a.
117	Dit wordt veroorzaakt door het gemeentelijk uitgangspunt : INKOMSTEN = UITGAVEN
118	benadering van realisme, bijstellen gedurende begrotingsjaar
119	Ervaringscijfers zijn nog niet beschikbaar.
120	Ja, zie paragraaf Sociaal domein in de Programmabegroting 2016.
121	Het is nog te vroeg om deze vraag goed te kunnen beantwoorden omdat we nog niet voldoende zicht hebben in de realisatiecijfers. Bovendien zijn de kosten niet alleen afhankelijk van het gevoerde beleid. Het blijft een open eindregeling met risico's voor gemeenten.
122	Momenteel is de raming nog gebaseerd op de hoogte van de integratie-uitkering. Medio 2016 willen we de raming bijstellen op basis van de ervaringscijfers 2015 in combinatie met de verwachte financiële effecten van het gevoerde beleid.
123	Uit een extrapolatie van de realisaties 2015 blijkt dat de uitgaven voor dit jaar zich redelijk houden tot de in de begroting opgenomen budgetten en de rijksbudgetten. Het rijksbudget voor onze gemeente neemt voor 2016 en volgende jaren echter fors af. De raming van de lasten in de begroting 2016-2017 is echter vooralsnog constant gehouden op het peil van 2015 omdat er bij het opstellen van de begroting 2016-2019 nog geen nadere gegevens voorhanden waren. In de loop van 2016 zal moeten blijken of de toegekende rijksbudgetten van voldoende omvang zijn. De uitgaven worden daartoe continue gemonitord.
124	Op dit moment is er beleid dat aan veranderingen onderhevig. Mede hierdoor zijn de ontwikkeling van de kosten nog niet in de meerjarenraming 2016-2019 opgenomen. De budgetten zijn budgettair neutraal geraamd. Daardoor is er een stelpost te verrekenen tekorten opgenomen.
125	Bij handhaving van het huidige beleid kunnen de doorgevoerde budgetkortingen van het Rijk niet worden opgevangen.
126	Het is niet realistische er vanuit te gaan dat de uitgaven exact corresponderen met de bijdrage die de gemeente krijgt in het gemeentefonds
127	Voor Jeugd wordt met 1 gezin- 1 plan bewust getracht om de aanpak te richten op alle voorkomende problemen rondom het kind. Daarmee komen wellicht latente problemen aan het licht. Daar komt bij dat vroegsignalering en vroegtijdige aanpak ervoor zouden moeten zorgen dat toekomstige kosten verminderen. De kosten gaan dan voor de baat. Het Rijk snijdt daarentegen hard in het jeugdbudget. Op het gebied van de Wmo liggen beleid en de geraamde kostenontwikkeling wel op één lijn. Participatie is niet nieuw, maar ondervindt financiële problemen door afhankelijkheid van bijvoorbeeld economische ontwikkelingen.
128	De kosten zijn nu gebaseerd op de inkomsten, zometeen wordt duidelijk hoe 2015 daadwerkelijk zal zijn en kunnen we hier voor de komende jaren verder op anticiperen
129	gebaseerd op historische kosten, actualisatie vindt plaats in het eerste kwartaal 2016
130	Het is nog moeilijk te zeggen of de geraamde ontwikkeling van de kosten realistisch is omdat de beoogde effecten van het gekozen concept nog niet geheel duidelijk zijn. Momenteel vindt een evaluatie plaats van het opgestelde beleid en deze zal oa input geven voor de kostenontwikkeling.
131	Voor WMO wel. Voor jeugd is dat op dit moment nog niet inzichtelijk. Kan pas een reëel beeld van worden gegeven nadat de werkelijke cijfers 2015 bekend zijn en de consequenties die daaruit voortvloeien voor de jaren daarna.
132	Nog niet bekend.
133	Voor WMO wel. Voor jeugd is dat op dit moment nog niet inzichtelijk. Kan pas een reëel beeld van worden gegeven nadat de werkelijke cijfers 2015 bekend zijn en de consequenties die daaruit voortvloeien voor de jaren daarna.
134	Zolang het inzicht in het jaar 2015 nog ontoereikend is, is het nog te vroeg om te beoordelen of de raming realistisch is.
135	Dat is op dit moment nog moeilijk te zeggen. 2015 is nog niet afgewikkeld, zaken dienen nog afgerekend en geanalyseerd te worden.
136	Het is op dit moment nog te vroeg om dit te kunnen beoordelen.
137	Omdat de begroting deels is opgebouwd vanuit realisatiecijfers 2015 in combinatie met doorgevoerde taakstellingen rijk is er sprake van een begroting met een bepaalde ambitie wat betreft de transformatie-opgaf.
138	Dat weten we nu nog niet. Maart 2016 wordt hierover meer duidelijk.

#	Geef nadere toelichting
139	Dit is nu nog niet inzichtelijk, zal moeten blijken
140	Terzake bestaat nog geen duidelijkheid
141	Het laatste halfjaar is er meer inzicht gekomen, dit mede door het opstellen van een kwartaalrapportage (2e en 3e kwartaal 2015). Daarin is een prognose opgenomen, die realistischer is dan de huidige budgetten. Op korte termijn worden de budgetten (meerjarig) gewijzigd op basis van deze laatste inzichten.
142	De afspraken in het domein Jeugd zijn bijna afgerond, voor WMO is sprake van pax, dit dient nog uitonderhandeld te worden voor 2016.
143	We moeten nog afwachten wat de effecten van de fusie hierop zullen hebben.
144	We moeten nog afwachten wat de effecten van de fusie hierop zullen hebben
145	"We moeten nog afwachten wat de effecten van de fusie hierop zullen hebben.
146	"Wij hebben onvoldoende inzicht in de gedeclareerde kosten bij jeugdzorg omdat deze kosten deels voorgefinancierd worden door het regionale inkoopbureau bij de gemeente Zaanstad. Zaanstad heeft hiervoor nog geen afrekening gestuurd. Voor de Wmo werken we met voorschotten en de afrekening volgt eind december. Pas daarna hebben we inzicht in de budgetten
147	Momenteel nog niet exact inzichtelijk wat de kosten voor 2015 zullen zijn. Op de vraag of de geraamde ontwikkeling van de kosten realistisch is in het licht van het gevoerde beleid, kan geen concreet antwoord gegeven worden.
148	Er is op dit moment onvoldoende zicht op de lasten om een gefundeerde raming te kunnen maken.
149	Uitgangspunt budgetair neutraliteit, in hoeverre dit op termijn realistisch is, is nog niet bekend
150	"Er zijn op dit moment te weinig gegevens en ervaringscijfers beschikbaar om een goede raming te ontwikkelen.
151	Door het ontbreken van uitvoeringsinformatie over het aantal zorgtrajecten en de daarbij behorende kosten is nog niet duidelijk het kostenpatroon voor met name de jeugd en Wmo.
152	Er wordt momenteel gewerkt aan het doorrekenen van de effecten van onze transitieagenda. Deze zullen uiteindelijk een plek krijgen in onze begroting.
153	Dat zal moeten blijken er zijn op dit moment nog onvoldoende ervaringscijfers beschikbaar om dit aan te kunnen geven
154	deze vraag wordt niet beantwoord omdat hier op dit moment niets anders over gezegd kan worden. Veel zorgaanbieders worstelen met de noodzakelijke verantwoording en daarom is het onmogelijk om over een realistische ontwikkeling van kosten te praten.
155	Dat lukt maar ten delen door het te krappe budget
156	n.n.b.

Vraag 2d (Q7) Het beschikbare budget binnen het sociaal domein neemt af door kortingen. Wordt daar invulling aan gegeven door bezuinigingen door te voeren, door het werkveld (zorg en/of participatie) anders te organiseren (=transformatie), door een bufferreserve te vormen, door andere maatregelen of groeit uw budget per saldo als gevolg van het ingevoerde objectieve verdeelmodel?

Antwoordkeuzen	Reacties
■ Bezuiniging	7,0% 22
■ Transformatie	26,9% 85
■ Bufferreserve	6,6% 21
■ Budgetstijging	2,8% 9
■ Anders (toelichten)	56,6% 179
Totaal	316

#	■ Anders: (toelichten)
1	transformatie en buffer
2	Wij hebben bezuinigingen doorgevoerd en blijven in nieuwe aanbestedingen alert op mogelijkheden om zorg anders te organiseren (transformatie). Wij hebben daarnaast beschikking tot een reserve voor het sociale domein.
3	Door enerzijds te bezuinigen en anderszijds door transformatie.
4	Een combinatie van bezuinigen, transformatie en een bufferreserve.
5	Een combinatie van bezuinigingen, transformatie door inzet sociale wijkteams en investeringen in een nieuwe werkwijze
6	Door de kortingen moeten per saldo over het gehele domein taakstellingen ingevuld worden. Wij sturen vooralsnog op een budgettair neutrale invulling door transformatie. Indien de taakstellingen niet middels transformatie ingevuld kunnen worden zullen wij bezuinigingen voorstellen in het sociaal domein en zal de raad aan moeten geven in hoeverre zij dit wenselijk achten.
7	combi van buffer, transformatie en bezuiniging binnen de 3D's
8	Een combinatie van m.n. transformatie en bufferreserves. Bezuinigingen zijn in de raming 2016-2019 nog niet aan de orde.
9	Zowel bezuiniging als transformatie.
10	We hopen dat er de eerste jaren geld over blijft en willen dit gaan reserveren. Wanneer dit niet zo is dan moet bezuinigd worden.
11	Gemeente Heerenveen zet in op transformatie waarbij tevens bezuinigingen gerealiseerd worden.
12	Door transformatie, afspraken in inkoopcontracten
13	combinatie van de genoemde maatregelen
14	Het is meer én-én. En ons budget stijgt en we hebben een bufferreserve en we hebben bezuinigingen doorgevoerd en we kijken voortdurend of het werkveld anders / beter kan worden ingericht.
15	Combinatie van transformatie en bezuinigingen
16	Bezuinigingen en anders organiseren. Hierbij wordt breder gekeken dan alleen de 3D's (nieuwe geld). Ook bestaande taken worden meegenomen in de verandering (voorheen al in de begroting aanwezige geld)

#	■ Anders: (toelichten)
17	bezuinigingen (vooral door eerste drie uren HH voor eigen rekening cliënt ,met HHT), het vormen van een bufferreserve (tijdelijke bestemmingsreserve Sociaal Domein 2015 - 2017 en het verhogen van de minimale stand algemene reserve van € 500.000 tot € 750.000 = een verhoging van € 227 per inwoner
18	--
19	Primair richten we ons op de transformatie waarin we willen afschalen op zorg en inzetten op versterking van algemene (goedkopere) voorzieningen en burgerparticipatie. Daarnaast is de inzet om tijdens de contractering 2016 nog scherper in te kopen. Ook hebben we een noodfonds geïnstalleerd om eventuele tegenvallers c.q. fluctuaties op te vangen.
20	Het is een combinatie van factoren. Op sommige onderdelen wordt bezuinigd, er vind ook een transformatie plaats en voor de eerste jaren hebben we een buffer reserve gevormd.
21	Een combinatie van genoemde opties: deels anders organiseren van het sociaal domein (lange termijn effect), deels is er een stelpost opgenomen om eventuele tekorten op te kunnen vangen. Vooralnog zijn de effecten van de meicirculaire 2015 op deze stelpost gezet. Momenteel vindt analyse plaats tbv functionele verdeling van deze effecten. (voor overig: zie beantwoording bij 2c)
22	Door een combinatie van alle genoemde mogelijkheden.
23	Voor Elburg geldt alle 3: zowel bezuiniging als transformatie (feitelijk één) en er is een bufferreserve beschikbaar om de risico's het hoofd te bieden.
24	De kortingen worden opgevangen door transformatie en bezuinigingen.
25	Een combinatie van bezuiniging, transformatie en vorming van een risicoreserve
26	De gemeente Heerde heeft voor 2016 e.v. zoveel mogelijk geprobeerd om realistische ramingen voor het sociaal domein op te nemen. Voor de begroting van 2015 is er nog budget neutraal geraamd (inkomsten = uitgaven). Voor 2016 wordt sterk ingezet op transformatie. Het doorvoeren van bezuinigingen is (nog) niet aan de orde. Er is ook nog geen sprake van het vormen van een bufferreserve.
27	Er is sprake van een combinatie van maatregelen, zowel doorvoeren van bezuinigingen op de zorgleveranciers als gevolg van de rijkskortingen in combinatie met het verder doorontwikkelen van de transformatie. De contractering van de WMO- en Jeugdzorg gebeurt ook in 2016 in regionaal verband. In verband met risicobeheersing op pleegzorg-jeugdbescherming en jeugdreclassering is een regionale vereveningsafpraak gemaakt. Daarnaast hebben we onze bestemmingsreserves om eventuele tekorten op te vangen.
28	Taakstellende bezuiniging. De wijze waarop is nog niet bekend, maar op korte termijn start een werkgroep hiermee. Voor de zomervakantie 2016 zullen maatregelen worden bepaald.
29	Uitgangspunt voor de zorginkoop 2016 is geweest een korting op de prijs per onderscheiden zorgvorm waartegen zorgaanbieders konden inschrijven; gemiddeld moest deze korting ongeveer gelijk zijn aan de korting op het beschikbare budget binnen het sociaal domein. Daarnaast zijn zorgaanbieders uitgenodigd om in samenwerking met de gemeenten uit de regio Rivierenland te komen met initiatieven die de werkvelden zorg en participatie anders te organiseren (experimenteerartikel). In de Voorjaarsnota 2015 is verder voorgesteld voor de dekking van risico's in het kader van de decentralisatie Jeugdzorg en Wmo/AWBZ een reserve te vormen waaruit tekorten gedekt kunnen worden. De jaarlijkse voeding is conform de kortingen als gevolg van de nieuwe verdeling op basis van objectieve verdeelmaatstaven. In 2016 zullen de toevoegingen aan de reserve sociaal domein op basis van de werkelijke uitgaven 2015 geëvalueerd worden. Overigens is en blijft het financiële uitgangspunt binnen het Sociaal domein dat de kosten voor het totale Sociaal domein gedekt moeten worden binnen de van het Rijk ontvangen integratie-uitkering Sociaal domein.
30	Door zowel bezuinigingen, transformatie en het vormen van een bufferreserve.
31	Het beschikbare budget voor het sociale domein neemt inderdaad af, Nijmegen anticipeert hierop door zowel kortingen door te voeren, maar ook transformatie te bewerkstelligen. Voor Wmo en Jeugdzorg is er een bestemmingsreserve gevormd. Het Participatiebudget neemt toe als gevolg van instroom Wajong en oud-Wsw.
32	combinatie van bezuinigingen, transformatie en budgetgroei objectieve verdeelmodel
33	De gemeente gebruikt een combinatie: transformatie, bufferreserve en taakstellende bezuinigingen
34	De korting op het rijksbudget wordt vanaf 2016 opgevangen door een bufferreserve die in 2014 is gevormd. Daarnaast wordt de transformatie die al in 2015 is gestart, verder doorgezet in 2016 en vanaf 2017 wordt het oude MO-beleid en het beleid voor de nieuwe WMO- en Jeugdtaken volledig geïntegreerd en aangepast.
35	n.v.t.
36	Alle genoemde opties zijn van toepassing. Het budget Jeugdzorg neemt de komende jaren toe. Bij de overige onderdelen zijn de andere opties van toepassing.
37	Bezuiniging aangevuld met bufferreserve
38	anders organiseren van het werkveld en andere beleidsmatigemaatregelen.
39	Combinatie van bezuinigingen, anders organiseren en solidariteitsafspraken (t.a.v. jeugdzorg in provinciaal verband)

#	■ Anders: (toelichten)
40	Combinatie tussen bezuinigen, transformeren en het instellen van een bufferreserve
41	Het budget is kaderstellend en om daar binnen te blijven is transformatie noodzakelijk
42	Focus heeft voor 2015 gelegen op de transitie (incl. toelichting vraag A). Voor 2016 en volgende jaren moet de transformatie zijn vorm krijgen via preferentie moet besparing op langere termijn gehaald worden om toename zorgvraag door vergrijzing het hoofd te kunnen bieden.
43	Een combinatie van bezuinigen en transformatie. We blijven vasthouden aan saldoneutraliteit, dus bij dalende inkomsten, ramen we dalende uitgaven.
44	Een combinatie van zowel bezuiniging als transformatie.
45	Door een combinatie van bezuinigingen en het werkveld (zorg en/of participatie) anders te organiseren, Zie toelichting paragraaf Sociaal domein.
46	Een combinatie van bezuinigingen en transformatie tevens is er een egalisatiereserve sociaal domein gevormd.
47	In feite door bezuinigingen, transformatie en bufferreserve.
48	Combinatie van transformatie en bufferreserve.
49	Het betreft een combinatie van 3 factoren. Door de transformatie verwachten we minder dure zorg nodig te hebben. Er is een bufferreserve aanwezig, in het risicoprofiel wordt ook nog eens rekening gehouden met een bedrag van € 250.000 en tenslotte nemen de budgetten in 2016 toe ten gevolge van het objectieve verdeelmodel
50	Door transformatie en de vorming van reserves
51	"Voor jeugd worden de tarieven naar beneden bijgesteld
52	Door meer in te zetten aan de "voorkant", preventief achteraf minder kosten.
53	Uitgangspunt is: op termijn budgettair neutraal. Dit denken we te bereiken door toepassen van kortingen op bestaand beleid en toepassen van preventief beleid.
54	"Reeds in een vroeg stadium zijn wij gestart met maatregelen. Wij hebben ons gericht op vier sporen: (1) lobbyen voor een passend ingroei-model; (2) lobbyen voor een rechtvaardig verdeelmodel; (3) in gesprek gaan met zorgaanbieders over de prijs/kwaliteit van de zorgverlening, samen op zoek naar de beste oplossing; (4) de nieuwe gemeentelijke rollen en taken zo effectief mogelijk inrichten. Daarnaast hebben wij een reserve 3D gevormd.
55	Een combinatie van bezuinigingen (stelpost), een verdere transformatie van het werkveld en het beschikbaar hebben van een bufferreserve.
56	Uiteraard doet de gemeente Kerkrade er alles aan om deze kortingen te compenseren door transformatie. Het uitgangspunt van de gemeenteraad is in dit kader uit te komen met de beschikbare middelen. Tekorten worden vooralsnog gedekt door de zogenaamde reserve sociaal domein.
57	combinatie van maatregelen. Bezuiniging via inkoop, transformatie via andere inrichting toegang en het vormen van een bufferreserve van € 1,5 miljoen.
58	Bezuiniging en transformatie.
59	Er wordt getracht om een transformatie plaats te laten vinden bij de zorgaanbieders en bij de toewijzing van zorg. Aanvullend wordt gewerkt aan meer algemene en preventieve voorzieningen. Daarnaast is er een buffer in de exploitatie gevormd van het verschil tussen het beschikbare budget (baten) en de geraamde functionele lasten. Vanaf 2017 bedraagt deze buffer € 200k. Eventuele nieuwe kortingen worden verwerkt in de diverse functionele lastenbudgetten waarbij de buffer de restantpost is.
60	Combinatie van bezuinigingen, transformatie, bufferreserve.
61	Het betreft een combinatie van drie factoren. Door de transformatie verwachten we minder 'dure' zorg nodig te hebben. Er is een bufferreserve aanwezig met al een jaarlijkse stelpost in de begroting voor knelpunten m.b.t. zorg in 2015, 2016 en 2017. Tenslotte nemen de budgetten voor jeugd en WMO in 2016 toe als gevolg van het objectieve verdeelmodel.
62	Door transformatie en bufferreserve
63	combinatie van bezuinigingen, transformatie en ook bufferreserve.
64	Om de uitgaven in de pas te laten lopen met de afnemende rijksbijdrage worden de instrumenten bezuiniging als transformatie ingezet. Het sociaal domein is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. Voor- en of nadelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Vanaf 2020 of zoveel eerder als mogelijk moeten de uitgaven in de pas lopen met de rijksbijdrage. Tot die tijd dient de reserve sociaal domein als buffer.
65	Combinatie van transformatie en bufferreserve.
66	Combinatie van bezuiniging en transformatie
67	zowel bezuiniging als transformatie

#	■ Anders: (toelichten)
68	Het betreft een combinatie van drie factoren. Door de transformatie verwachten we uiteindelijk minder 'dure' zorg nodig te hebben. Op de budgetten is geen taakstelling opgenomen, dit is verwerkt via de bufferreserve. Tenslotte neemt het budget voor Jeugd in 2016 af en voor de WMO in 2016 toe als gevolg van het objectieve verdeelmodel
69	Combi van bezuiniging, transformatie en bufferreserve
70	We gaan uit van eigen kracht van de hulpvrager en daardoor ontstaat er geen toename in zorg. Het blijft wel een voorzichtige conclusie omdat het nog erg prematuur is.
71	In 2015 was voor het belangrijkste deel sprake van de verplichting van zorgcontinuïteit zodat voor dat deel geen mogelijkheden waren om te besparen op de kosten. Bij nieuwe aanvragen voor jeugdhulp in 2015 is gehandeld volgens de nieuwe visie op de jeugdhulp van de regio West-Brabant Oost waarbij eigen kracht, één gezin/één plan en zorg nabij huis centraal staan. Om op de kosten te kunnen besparen heeft de gemeente Alphen-Chaam zich aangesloten bij de regio West-Brabant-Oost met Breda als centrumgemeente. Breda heeft de inkoop 2015 gedaan voor deze regio en is inmiddels nagenoeg gereed met de inkoop voor de regio 2016. De insteek van de onderhandelingen 2016 is een beperking van de residentieële zorg waartegenover wel een toename van kosten van het voorliggende veld staat.
72	Voorname transformatie, maar hier spelen de bezuinigingen wel een rol.
73	In eerste instantie is door de gemeenteraad aangegeven dat het doel is de decentralisaties uit te voeren binnen het budget wat door het rijk beschikbaar is gesteld. Wij denken dit te kunnen bereiken door een combinatie van de genoemde maatregelen. Inmiddels is een reserve gevormd van € 688.000,-. Indien 2015 sluit met een overschot zal dit worden toegevoegd aan deze reserve.
74	Voor onderdelen Jeugd en Wmo is er sprake van een budgetstijging. Voor Participatie worden bezuinigingen doorgevoerd.
75	Een combinatie van bezuinigingen, transformatie en budgetstijging.
76	"Het budget voor de 3 D voor 2016 is gedaald met ongeveer een half miljoen ten opzichte van 2015. Hieraan wordt vwb jeugdhulp invulling gegeven door het doorvoeren van de opgelegde kortingen en door transformatie voor Jeugd en Wmo.
77	Voor Bostel is het een combinatie van bezuinigingen, transformatie en het vormen van een bufferreserve.
78	Combinatie van bezuinigingen en transformatie
79	zowel door bezuiniging(kanteling) als door het vormen van een egaliseringsreserve Sociaal deelfonds
80	deels bezuinigingen, deels transformatie: transformatie binnen sociaal domein, wmo en jeugd reeds ingezet door investeringen nulde lijn en anders kijken naar de client: wat kan de inwoner en zijn omgeving zelf, en waar heeft hij ondersteuning nodig. Verder bezuinigingsafspraken met aanbieders. Deurne is een voordeelgemeente met betrekking tot objectief verdeelmodel.
81	combinatie hiervan
82	Transformatie, inkoop en bufferreserve
83	Vooralsnog is de 3D budgettair neutraal verwerkt middels een stelpost.
84	"Antwoord is transformatie, die willen we nader toelichten, maar dan wordt het antwoord ""anders"" automatisch gekozen. In Eindhoven hebben we de visie op WIJ Eindhoven vastgesteld. Deze visie waar we aan werken is een grote systeeminnovatie in het sociaal domein. We redeneren vanuit een sterke sociale basis (0e lijn), wijkteams (1e lijn) en specialisatie (2e lijn). Door te investeren in de sociale basis (eigen kracht en samenkracht) dient de zorgconsumptie n de 2e lijn af te nemen. Tevens ontkokeren we de budgetten zoveel mogelijk en bekijken vraagstukken vraaggericht en integraal.
85	In de voorgaande jaren is reeds een reserve gevormd. Verder een combinatie van bezuinigingen en transformatie.
86	Betreft een combinatie van transformatie en bufferreserve
87	Bij de herindicaties en nieuwe aanvragen wordt gekeken naar de mogelijkheden om de zorg anders te organiseren.
88	een combinatie van bezuinigingen, transformatie
89	In de verschillende inkooptrajecten op het gebied van Wmo en Jeugdzorg wordt rekening gehouden met het (totaal in de regio) beschikbare budget. Hierbij is als uitgangspunt gehanteerd dat de zorg binnen het budget geleverd moet worden. Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten een reserve decentralisaties te vormen. In de Programmabegroting 2016 is hierover het volgende opgenomen: Bij de Zomernota 2014 is besloten om vanaf 2014 jaarlijks een bedrag te storten in de reserve decentralisaties als buffer voor mogelijke tegenvallers. Deze reserve wordt vervolgens ingezet om de incidenteel extra lasten tot 2018 op te kunnen vangen. In de jaren 2016 – 2018 wordt jaarlijks € 250.000 in deze reserve gestort.
90	"M.b.t. Wmo/Jeugd: er is een reserve aanwezig, mochten de in de begroting opgenomen middelen niet toereikend zijn. Na afloop van 2015 is er ook meer inzicht in de bestedingen op onderdelen, wat dan gebruikt kan worden als ervaringscijfer voor 2016 e.v. Als de beschikbare middelen daartoe aanleiding geven wordt gekeken of beleid of tarieven daarop aangepast moet worden. Daarnaast wordt kritisch gekeken waar en hoe getransformeerd kan worden (ontwikkelagenda met aanbieders). Ten aanzien van participatie wordt een Werkbedrijf gevormd waarin wordt gestreefd naar maximale plaatsing werkzoekenden op reguliere arbeidsplaatsen.

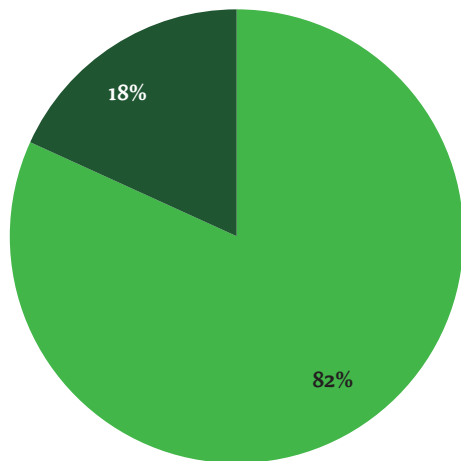
#	■ Anders: (toelichten)
91	Voor het Wmo-deel is sprake van een hoger beschikbaar gesteld budget op basis van het verdeelmodel. Voor Jeugd is sprake van een lager budget en daarvoor zijn met name regionaal bezuinigingstaakstellingen opgelegd. Lokaal is gekeken naar de tariefstelling (incl. wijzigingen PGB tarieven).
92	Combinatie van bezuiniging en transformatie.
93	Bezuiniging door het doorvoeren van de korting op leveranciers. Hiernaast ook een transformatie door te gaan werken met een versimpeld arrangement van zorgvormen.
94	Er is een reserve gevormd van € 1.000.000 voor de eerste overgangsjaren. Verder moet de korting worden opgevangen door bezuinigingen die we met transformatie moeten realiseren.
95	Door een combinatie van bezuinigingen en transformatie en op concernniveau is een reserve gevormd voor het sociale domein.
96	De tekorten worden opgevangen door het werkveld en te bezuinigen. Voor tegenvallers is een bestemmingsreserve gevormd.
97	Jeugd en Re-integratie: Budgetstijging. WMO: combinatie transformatie en bufferreserve. WSW: transformatie (herstructurering WVS)
98	Combinatie van transformatie, bezuiniging en bufferreserve
99	Er wordt invulling gegeven aan de kortingen door bezuinigingen door te voeren, door de transformatie en door een bufferreserve te vormen indien er bij de jaarrekening 2015 sprake is van een overschot.
100	Uitgangspunt is budgettaire neutraliteit van de decentralisatie uitkeringen.
101	De kortingen worden opgevangen met bezuinigingen die we door transformatie denken te realiseren
102	Zoals eerder vermeld is nog niet te zeggen of jeugdzorg binnen de ontvangen middelen kan worden uitgevoerd. Dit ook met het ook op verzekeren en verrekenen wat regionaal is afgesproken. Op de Wmo begeleiding wordt door invoering van het objectief verdeelmodel overgehouden. Deze ruimte wordt beschikbaar gehouden om eventuele tekorten bij de jeugdzorg op te vangen.
103	M.n. door transformatie. Rijkskortingen zijn meegenomen bij het opstellen van de begroting. Daarnaast zijn we bezig met het invoeren van resultaatgerichte financiering en steken we energie in de toegang om samen tot transformatie van zorg te komen. Daarnaast hebben we de beschikking over een risicoreserve mocht de transformatietaakstelling niet gehaald worden.
104	Feitelijk zijn alle onderdelen van toepassing. Er wordt meer ingezet op preventie waardoor specialistische zorg afneemt. Innovatie op het gebied van inkoop (resultaatgerichte financiering binnen WMO). Er is een egaliseringsreserve en waar nodig kan (integraal) worden bezuinigd.
105	De bedoeling is via transformatie op het lagere uitgavniveau uit te komen. Ter overbrugging is er voor 2015 t/m 2017 een reserve ingesteld om overschotten en tekorten te verrekenen tussen verschillende jaren en/of verschillende decentralisaties (3).
106	"Om te borgen dat aan het uitgangspunt zoals bij 2b geformuleerd kan worden gerealiseerd, is vooruitlopend op de decentralisaties een kanteling ingezet. De daaruit voortkomende meerjarige budgetaire ruimte is vertaald in een stelpost risico's sociaal domein. Uit deze stelpost worden middelen onttrokken om kortingen en tegenvallers op te vangen en omgekeerd.
107	Door transformatie en bezuinigingen
108	Met name bij de transitie Jeugd en Participatie zijn er keuzes gemaakt of behoren deze nog gemaakt te worden om toe te kunnen komen met de beschikbare middelen. Bij de transitie jeugd worden we aanzienlijk gekort en de inkoop wordt regionaal anders georganiseerd en gefinancierd. Daarnaast proberen we aan de voorkant met de jeugdprofessionals en WMO consultants de instroom naar de zware zorg te beperken naar wat echt nodig is. Tenslotte is er zoals eerder benoemd een reserve gevormd om in de eerste jaren onverwachte tekorten te kunnen dekken. Een combinatie van de genoemde keuzes.
109	WMO: Huishoudelijke ondersteuning o.g.v. resultaatfinanciering per 1-1-2016. Vervoersvoorziening worden momenteel doorgelicht, bijv. door oprichten scoormobielcentrale. AWBZ contracten zijn per 1-1-2015 scherp ingekocht. Loopt door in 2016. Jeugd: Samen met de 8 andere gemeenten in West Brabant West gaat gemeente Zundert per 2016 de invoering van zorgarrangementen realiseren.
110	Het is een combinatie van het doorzetten van een reeds eerder ingezet beleid, namelijk de Kanteling. Hierdoor kon op het onderdeel Wmo de rijkskorting worden opgevangen. Voor het onderdeel Jeugd is op dit moment nog veel onduidelijk. Het proces facturatie zowel intern als extern is nog vollop in ontwikkeling.
111	Het is een combinatie van het doorzetten van een reeds eerder ingezet beleid, namelijk de Kanteling. Hierdoor kon op het onderdeel Wmo de rijkskorting worden opgevangen. Voor het onderdeel Jeugd is op dit moment nog veel onduidelijk. Het proces facturatie zowel intern als extern is nog vollop in ontwikkeling.
112	Bij participatie is sprake van bezuinigingen, bij jeugd is sprake van transformatie en bij zorg worden taakstellingen doorvertaald naar de aanbieders en is er sprake van transformatie (algemene voorzieningen i.p.v. op maat, toegang beperken, inzet eigen begrotingsmiddelen, gemeentelijk noodfonds).

#	■ Anders: (toelichten)
113	Aan de kortingen wordt voor Jeugd deels invulling gegeven door het doorvoeren van een korting op de tarieven. (volgens afspraken met de zorgaanbieders vanuit 2014) en deels vanuit de nog te realiseren transformatie. Bij WMO moet de transformatie de korting gaan opvangen. Voor participatie is een bezuiningsonderzoek gaande. Daarnaast is een reserve gevormd vanuit eerder jaren die voor kortingen in de eerste jaren als buffer kan dienen, waardoor tijd wordt ingewonnen voordat de bezuinigen in werking moeten treden
114	Combinatie van transformatie en prijsafspraken met zorgaanbieders, waarin efficiencykortingen zijn verwerkt.
115	In de eerste jaren wordt gebruik gemaakt van een bufferreserve. Doelstelling is op de (middel-)lange termijn budgettair neutraal te opereren door middel van bezuinigen en door middel van beleid waarbij collectieve voorzieningen eerder ingezet worden met als doel duurdere maatwerkvoorzieningen te verminderen/te voorkomen.
116	Alle opties zijn van toepassing. Bezuinigen en transformeren waar het kan. Er is een bufferreserve aanwezig voor het opvangen van tegenvallers. Tenslotte zijn wij een zogenaamde "voordeel-gemeente" bij de invoering van het objectieve verdeelmodel (wij worden immers gekort via de 'cumulatieregeling').
117	Betreft een combinatie van bezuinigen, transformatie en bufferreserve.
118	Invulling vindt plaats door een combinatie van maatregelen: Bezuinigen (i.c. verlagen van de prijzen aanbieders) en transformatie. Reserve dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, in beginsel dus niet voor het structureel opvangen van kortingen.
119	Een combinatie van bezuiniging, transformatie en bufferreserve.
120	Combinatie van bezuinigen en transformatie (innovatie/vernieuwing)
121	Een combinatie van verschillende mogelijkheden
122	"Bij het aanbestedingstraject voor de nieuwe partner wordt het risico van budgetoverschrijding bij de partner neer gelegd. Deze is verantwoordelijk voor de totale zorginkoop. De kortingen zijn verwerkt in de beschikbaar gestelde budgetplafonds voor de drie decentralisaties.
123	De korting op het budget wordt opgevangen door onder andere innovatie. Voor innovatie is een apart budget beschikbaar gesteld uit de integratie-uitkering Sociaal domein. Ten tweede wordt de korting op het budget opgevangen door tariefsverlagingen. Ten derde door transformatie binnen de gebiedsteams (minder 'tweedelijns' trajecten, minder OTS, meer preventief). Ten vierde is er een risicobudget beschikbaar voor het opvangen van onvoorziene uitgaven. Tot slot is er in 2015 een reserve 'achtervang' ingesteld om eventuele tekorten op te kunnen vangen. Hoorn is voordeelgemeente als gevolg van het doorvoeren van de objectieve verdeelmodellen.
124	Door zowel scherpe inkoop, transformatie, bezuiniging als via bufferreserve
125	Beschikbare budgetten lijken over 2015 vooralsnog voldoende, zodat het beleid niethoeft te worden bijgesteld. Ingaande 2016 neemt met name de integratie-uitkering Jeugd af
126	"Er wordt ingezet op preventief beleid. De budgetten zijn als gevolg van de kortingen fors verlaagd. Op basis van verdere ervaring zal moeten blijken of de budgetten toereikend zijn. Obv ontschotting worden de budgetten hervredeeld.
127	Combinatie van transformatie en prijsafspraken met zorgaanbieders, waarin efficiencykortingen zijn verwerkt.
128	In de eerste jaren wordt gebruik gemaakt van een bufferreserve. Doelstelling is op de (middel-)lange termijn budgettair neutraal te opereren door middel van bezuinigen en door middel van beleid waarbij collectieve voorzieningen eerder ingezet worden met als doel duurdere maatwerkvoorzieningen te verminderen/te voorkomen.
129	"In de eerste jaren wordt gebruik gemaakt van een bufferreserve. Doelstelling is op de (middel-) lange termijn budgettair neutraal te opereren door middel van bezuinigen en door middel van beleid waarbij collectieve voorzieningen eerder ingezet worden met als doel duurdere maatwerkvoorzieningen te verminderen/te voorkomen.
130	Het is een combinatie van "transformatie" en "bufferreserve".
131	Door ontbreken van realisatiecijfers 2015 zijn de ramingen 2016 integraal overgenomen van 2015. In het voorjaar 2016 worden de ramingen 2016 geactualiseerd op basis van de rekening 2015
132	Feitelijk doen alle factoren zich op dit moment voor. We hadden een buffer in de begroting (stelpost) opgenomen, we transformeren, maken nieuwe afspraken en op onderdelen zijn er kleine herverdeelvordelen. De budgetten voor participatie vormen hierbij een andere categorie. De budgetten dalen van jaar op jaar en in de uitvoeringspraktijk moet er steeds omgebogen worden, kan er minder worden toegekend.
133	Bufferreserve/transformatie/innovatie
134	Er is een reserve gevormd. Los daarvan wordt er ook een bezuiniging op de prijzen doorgevoerd bij de zorgleveranciers
135	Een reserve betreft eenmalige dekking. Alleen voor de eerste periode(waarin de transformatie vormgegeven moet worden) is voor een periode van 3 jaar (t/m 2017) een reserve gevormd om de effecten eenmalig op te vangen. Uitgangspunt is nog steeds dat door middel van de transformatie vanaf 2018 de structurele budgetten toereikend zijn.
136	"Door bezuiniging op de huishoudelijke zorg en voor de eerste twee jaar een bufferreserve voro het Sociaal Domein.

#	■ Anders: (toelichten)
137	De verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein wordt gezien als een taakstellende bezuiniging. Hoe en of deze bezuiniging gehaald zal worden, is nog onduidelijk.
138	Combinatie van Transformatie en Bezuiniging
139	Invulling vindt plaats door een combinatie van maatregelen: Bezuinigingen (i.c. verlagen van de prijzen aanbieders) en transformatie. Reserve dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, in beginsel dus niet voor het structureel opvangen van kortingen.
140	Invulling door transformatie, herindicaties conform vastgesteld beleid, inzet van voorliggende en algemene voorzieningen, het vormen van een bufferreserve en inzet van CJG-middelen vanuit de reguliere begroting.
141	Zowel bufferreserve, bijsturing, transformatie en groeiend budget verdeelmodel.
142	De ingevoerde ramingen voor het sociaal domein worden verrekend met een stelpost (communicerend vat), die voor wat betreft de nieuwe taken gebaseerd is op de decentralisatie uitkering. Met de aanpassing in november 2015 laat de stand van de stelpost zien, wat het sociaal domein (Bestaande en nieuwe taken) de gemeente kost. Hier is voor gekozen vanwege de grote onzekerheid omtrent de nieuwe taken.
143	Bezuiniging en transformatie
144	Een combinatie van bezuiniging (lagere tarieven), transformatie (indicering) en daarnaast vormen we een reserve Sociaal Domein.
145	In Hengelo wordt daaraan invulling gegeven door middel van het doorvoeren van een aantal bezuinigingsmaatregelen. Deze zijn uitgewerkt in onze meerjarenbegroting 2016-2019. Voor de jaren 2017 e.v. zal op het gebied van de (nieuwe) WMO nog een nadere financiële vertaling gemaakt moeten worden van aanvullende bezuinigingsvoorstellen. Die jaren willen we een deel van de bezuinigingen realiseren door het werkveld anders te organiseren (transformeren dus). In de begroting 2017 wordt hier nader invulling aan gegeven. Voorbereidingen zijn gestart.
146	Zowel een bezuiniging, transformatie en een bufferreserve.
147	Voor 2016 is het bezuiniging en voor 2017 wil de gemeente inzetten op transformatie.
148	Enerzijds door het werkveld anders te organiseren, te bezuinigen op bestaande WMO en het vormen van een bufferreserve
149	Het is een combinatie. Er zijn bezuinigen doorgevoerd; een deel van de korting is bij de aanbieders neergelegd (verlaging budgetplafond, lagere tarieven) en een deel moet door een verscherpte toegang tot de zorg gerealiseerd worden. Daarnaast zijn er in de begroting risicobuffers geraamd, waarmee een deel van de korting kan worden opgevangen.
150	Transformatie. Voor de overgangperiode is een bufferreserve beschikbaar.
151	Het is niet of of. Zowel via bezuiniging op o.a. tarieven maar vooral ook door transformatie wordt invulling gegeven om de kortingen op te vangen. Hierin worden ook regionaal de nodige acties uitgevoerd. Heel recent is vorige week een transformatie-event georganiseerd waar meer dan 300 professionals hebben nagedacht over transformatie.
152	In eerste door bezuiniging en gebruik bufferreserve en later door effecten van de transformatie
153	De ingevoerde ramingen voor het sociaal domein worden verrekend met een stelpost (communicerend vat), die voor wat betreft de nieuwe taken gebaseerd is op de decentralisatie uitkering. Met de aanpassing in november 2015 laat de stand van de stelpost zien, wat het sociaal domein (Bestaande en nieuwe taken) de gemeente kost. Hier is voor gekozen vanwege de grote onzekerheid omtrent de nieuwe taken.
154	Dit is een combinatie van transformatie, bufferreserve en innovatie
155	De IU WMO en JEUGD nemen per saldo toe. Wel wordt ingezet op transformatie en innovatie. De Participatie neemt zoals bij elke gemeente af. Binnen de gemeentebegroting is een buffer beschikbaar om verwachte exploitatienadelen van de SW op te vangen.
156	"Er wordt gekozen voor een combinatie van bezuinigen en transformeren. Daarnaast is in de begroting een bufferreserve van 5 ton opgenomen
157	feitelijk een combinatie van bezuiniging, bufferreserve en Transformatie.
158	Door een combinatie van maatregelen. Bezuinigingen en andere organisatie van het werkveld. Ook hebben we een risicoreserve ingesteld. Extra inzet binnen de basisvoorzieningen en sociale wijksteams moet gefaseerd leiden tot lager gebruik en daarmee lagere kosten van de meer specialistische duurdere zorg.
159	De budgetstijging is niet doorvertaald naar de beleidsvelden maar in een stelpost afzonderlijk in de begroting opgenomen.
160	Transformatie, wijze van inkopen en bufferreserve
161	deels budgetstijging en vormen van egaliseringsreserve sociaal domein
162	Combinatie van transformatie en prijsafspraken met zorgaanbieders, waarin efficiencykortingen zijn verwerkt.

#	■ Anders: (toelichten)
163	Jeugd: De transformatie zal in 2016 vanuit 4 verschillende invalshoeken worden ingezet. Ten eerste zal dit gestalte krijgen door een grotere inzet van het sterk uitgebreide sociale team Houten, waardoor er meer mogelijkheden ontstaan om cliënten zelf te begeleiden. Ook wordt het mogelijk om strakker te sturen op afspraken met zorgaanbieders en is er meer capaciteit beschikbaar om creatiever te kijken naar behandel mogelijkheden. Ten tweede zijn wij in gesprek met zorgaan-bieders wat gaat resulteren in andere trajectvormen, andere zorgarrangementen en (veel) meer maatwerk in de te leveren zorg. Een derde pijler is het afspraken maken met de (wettelijke) verwijzers waardoor er beter gebruik wordt gemaakt van de door Houten ingekochte zorg. De vierde pijler betreft het 'sturen' van de zorg middels strakke budgettering en de monitoring hierop. Door heldere financiële doelen te stellen is het mogelijk bepaalde bewegingen te genereren welke moeten resulteren in een duurzaam sluitende begroting voor de jeugdzorg. Wmo: Het budget groeit. Participatie: BUIG budget groeit, WSW-budget daalt moet worden opgevangen door uitstroom wsw-ers. Gebeurd op dit moment nog binnen de kaders.
164	Budget daalt als gevolg van ingevoerd objectief verdeelmodel. Hieraan wordt invulling gegeven door te stimuleren voorliggende voorzieningen in te zetten in plaats van duurder individueel maatwerk. Er wordt een bufferreserve gevormd de komende jaren om risico's en fluctuaties op te vangen.
165	combinatie
166	Budget groeit voor Jeugdhulp en Wmo door het objectief verdeelmodel. Daarnaast wordt scherp ingekocht en door transformatie getracht de dure vormen van zorg te reduceren.
167	Een combinatie van bezuiniging en transformatie.
168	Primair wordt ingezet op transformatie maar het budget is verre van toereikend en daarom wordt ook gekeken naar naar de andere genoemde opties, waarbij het onderdeel bezuinigingen echt uitsluitend wordt ingezet als alle andere mogelijkheden falen.
169	Zoals juist geschetst vinden waar nodig bezuinigingen plaats daar waar nodig om binnen de beschikbaar gestelde middelen te blijven. Ook worden kortingen doorvertaald naar de zorgaanbieders in het kader van de transformatie (continu proces). Het minimale niveau van de algemene reserve is, in het kader van het risicomanagement, verhoogd. Onze gemeente is een zogenaamde nadeelgemeente v.w.b. alle drie de decentralisaties en er is dus geen sprake van budgetgroei als gevolg van het objectieve verdeelmodel.
170	Door bezuinigingen door te voeren. En ook door het anders te organiseren (bijv. veranderingen binnen Sociaal Team)
171	combinatie van bezuinigingen en transformatie
172	Er worden maatregelen doorgevoerd waarmee de lasten worden verlaagd. Enerzijds betreft het maatregelen die de kosten van (regionale) inkoop verlagen en anderzijds lokale maatregelen. In beide gevallen wordt voorgesorteerd op de transformatie binnen het sociaal domein hetgeen betekent dat extra inzet binnen de basisvoorzieningen gefaseerd moet leiden tot lagere kosten van de meer specialistische duurdere zorg.
173	Bezuiniging en transformatie
174	Het betreft hier een combinatie van bezuinigingen doorvoeren, transformatie en we hebben ook een bufferreserve gevormd.
175	Het betreft hier een combinatie van bezuinigingen, transformatie en bufferreserve
176	De decentralisaties binnen het sociaal domein zijn budget neutraal in deze begroting verwerkt, waardoor de middelen die door ons voor deze nieuwe taken worden ontvangen ook hiervoor gereserveerd zijn. Het jaar 2015 is/was een jaar van transitie. In 2016 wordt Zeeuws en regionaal ingezet op transformatie.
177	Een combinatie van bovenstaande (behalve budgetstijging)
178	Terneuzen is een nadeelgemeente (met name voor de Jeugdzorg). Een bufferreserve wordt gevormd. De kortingen worden voornamelijk opgevangen door acties op transformatievlak (verbinding 3D's).
179	Bezuiniging en transformatie. Van een eventueel overschot 2015 wordt voorgesteld om hiervan een bestemmingsreserve sociaal domein vormen.

Vraag ze (Q8) Komt (komen) de geraamde gemeentelijke bijdrage(n) aan de gemeenschappelijke regeling(en) in de gemeentebegroting overeen met de raming van de bijdrage in de begroting van de GR(en) die betrokken is (zijn) bij de uitvoering van de decentralisaties?

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Ja	81,8%	306
■ Nee	18,2%	68
Totaal		374

#	Geef nadere toelichting
	■ Ja
1	De WSW wordt uitgevoerd binnen de GR Emco. Wij hebben ons aandeel in de meerjarenraming van de GR Emco afgedekt in onze begroting.
2	Wij sluiten aan met de begroting van de Emco. De bijdrage in het tekort van de Emco wordt uit de algemene middelen bijgepast.
3	daar waar van toepassing wel (komt weinig voor in Flevoland)
4	Er is een nauwe samenwerking met de GR. In de loop van 2015 is een herziene begroting van de GR opgesteld. Deze wordt via begrotingswijziging bij de gemeente verwerkt.
5	Indien van toepassing worden de ramingen bijgesteld.
6	Enige GR betreft SDF (Sociaal Domein Fryslân)
7	begroting Gemeenschappelijke Regeling wordt (uiteeraard) één op één overgenomen.
8	SW Fryslan/Caparis NV: we zijn met een transformatie bezig. De raming van de GR is overgenomen in de begroting, maar omdat de SW op termijn een sterfhuiscapitaal is, willen we het participatiegeld zo goed mogelijk besteden.
9	Apeldoorn heeft geen gemeenschappelijke regelingen die (delen) van de drie decentralisaties uitvoeren. V.w.b. jeugd is wel sprake van regionale werkgroep jeugd Midden IJssel- Oost Veluwe die faciliterende taken heeft, met name in kader van het landelijke Transitie arrangement. De beperkte financieringsafspraken daarvoor zijn in de MPB verwerkt.
10	Hier ja ingevuld omdat dit conform staand beleid is. Binnen 3D is er geen sprake van een formele GR op de al lang bestaande GR Delta voor werkvoorzieningschap na. Er is wel sprake van regionale samenwerking. De GR GGD is wel 1 van de vele participanten in het totale 3D dossier.
11	Ja, dit is het geval bij de Gr Werkzaamheid die vanaf 2016 de participatiewet uitvoert voor de Gemeente Culemborg. Omdat deze GR operationeel is vanaf 2016 bestaat deze bijdrage grotendeels uit de loonsom van de medewerkers die overgaan naar GR Werkzaamheid.
12	Niet van toepassing binnen Jeugd en Wmo.
13	De bijdragen die, in ons geval, aan de regio worden betaald beperken zich tot de kosten van accountmanagers en kosten van het regioteam (financieel, juridisch, inkoop etc.)
14	Onze geraamde participatiemiddelen zijn ook opgenomen in de begroting 2016 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling regio Nijmegen (module werkbedrijf). Het betreft: participatiebudget-budget arbeidsmatige dagbesteding en het i-deel loonkostensubsidie.

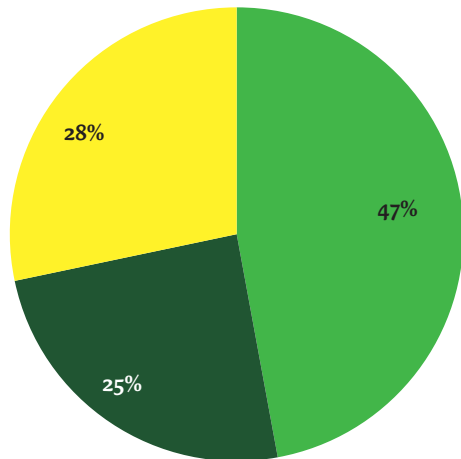
#	Geef nadere toelichting
15	Maar beperkt van toepassing
16	Vooralsnog wel. Met betrekking tot Wmo/AWBZ en Jeugdwet 2015 vindt geen formele gemeentelijke samenwerking plaats in de vorm van een GR. Voor de Participatiewet sluit de gemeentelijke bijdrage vooralsnog aan met de van het Rijk te ontvangen middelen; vraag is echter of dit uitgangspunt gehandhaafd kan blijven, mede in het licht van de liquidatie van de GR Lander en de start van de GR Werkzaam Rivierenlandm (met betrekking tot de WSW-middelen). Op termijn zal nog moeten blijken in hoeverre de betreffende ramingen daadwerkelijk gestand kunnen worden gedaan.
17	De begrotingen zijn gezamenlijk opgesteld
18	Er is sprake van 1 GR
19	Door GGD wordt aantal taken uitgevoerd. De begroting 2016 van de GGD is nog niet vastgesteld. Bij ongewijzigde vaststelling (inclusief ontwikkelingen op dossier Veilig Thuis) is de bijdrage in de gemeentebegroting niet in overeenstemming.
20	Zie begroting regionale sociale dienst de Liemers
21	relevant in deze is de GR PG&Z die voor alle Groninger gemeenten de jeugdzorg uitvoert. Op basis van de ontvangen rijksbijdragen is een afspraak gemaakt over de hoogte van de bijdrage van de deelnemende gemeenten. daarbij is sprake van onderlinge solidariteit: budgetafwijkingen (incl. pgb's) in de uitvoering bij de ene gemeente worden verrekend met overschotten bij een andere gemeente
22	De raming van de uitgaven (bijv. participatie) zijn hoger dan de vergoeding via het gemeentefonds.
23	Dit betreft het werkvoorzieningsschap Wedeka.
24	Betreft Vixia, voormalig wsw-bedrijf
25	Deze wordt één op één overgenomen in onze begroting.
26	Voor wat de de sociale werkvoorziening (Westrom) moet nog een besluit worden genomen over een taakstelling. Van de deelnemende gemeenten wordt verwacht om een taakstelling van € 349.000 te realiseren door extra werk in te besteden bij Westrom. Voor Leudal betekent dit dat voor minimaal € 75.000 werk neergelegd moet worden bij Westrom. Lukt dat niet dan gaat de bijdrage met € 75.000 omhoog. Dit is een risico. Voor het overige is er geen sprake van een GR
27	"Er is voor Jeugdzorg een centrumregeling voor inkoop en financiële afwikkeling. Maastricht voert dit uit en betaalt zelf haar evenredig aandeel.
28	De geraamde bijdrage uit de begroting 2016 van de MGR komt overeen met het bedrag dat in de begroting van Peel en Maas is opgenomen als bijdrage.
29	De enige GR die binnen het sociaal operationeel is de Westrom. De begroting hiervan wordt gevolgd
30	Dit betreft vooral Vixia, voor de andere 2 D's is er geen sprake van een GR
31	De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling inkoopbureau Noord Limburg is begroot conform afspraak.
32	De geraamde bijdrage uit de begroting 2016 van de MGR komt overeen met het bedrag dat in de begroting van Venray is opgenomen als bijdrage
33	alleen voor WSW
34	Hier is ja ingevuld, maar er is geen GR betrokken bij de uitvoering van de decentralisaties.
35	De Diamantgroep voert werkzaamheden voor de gemeente uit in het kader van de WSW, zij krijgen exact het bedrag dat wij vanuit het rijk krijgen.
36	"Voor uitvoering van de jeugdzorg en begeleiding is een centrumregeling van toepassing, dus geen GR. Den Bosch voor de Jeugdzorg en Oss voor begeleiding. De participatiewet wordt in combinatie uitgevoerd door de GR Werkvoorzieningschap Noordoost-brabant en de GR ISD Optimisd"
37	Voor zover dit bekend is, nu loopt de uitvoering nog via een dienstverleningsovereenkomst
38	Voor de transities wordt niet gewerkt met GR'en m.u.v. sociale werkvoorziening
39	"Wmo/Jeugd: de uitvoeringsorganisatie brengt uitvoeringskosten o.b.v. realisatie en afgesproken verdeelsleutel in rekening, die binnen de beschikbare budgetten opgevangen moeten worden. De programmakosten worden op basis van daadwerkelijk gebruik aan de gemeente doorberekend. Uitgangspunt is dat deze eveneens binnen de in de begroting beschikbare middelen opgevangen worden. Participatie: Ja.
40	Uiteindelijk wel. In de gemeentelijke begroting is een en ander budgettair neutraal opgenomen waarbij gebruik is gemaakt van een regionale begroting die nog niet afgerond was voor het jaar 2016. In december volgt de vaststelling van de regionale begroting en kan een begrotingswijziging gemaakt worden. Hierbij is dan sprake van een geringe verschuiving tussen budgetten regionaal en lokaal waarbij het totale budget niet wijzigt.
41	Voor de begroting Jeugdwet (regionaal) is dat het geval. WMO regionaal niet aan de orde.
42	De inkoop Wmo en jeugd zijn geen gemeenschappelijk regeling, maar een centrumregeling.
43	nvt

#	Geef nadere toelichting
44	De begrotingen worden op elkaar afgestemd
45	Het betreft hier de gemeentelijke bijdrage aan het werkvoorzieningschap (WSD).
46	Ja, bij Ergon (Participatiewet) wel. Niet van toepassing bij jeugd en Wmo.
47	"De participatiewet wordt voor onze gemeente uitgevoerd door de GR Baanbrekers. De geraamde gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van deze transitie wordt overgenomen uit de vastgestelde begroting van deze GR. De ontvangen rijksbijdragen voor de uitvoering van de decentralisaties zijn in de gemeentebegroting 2016 meerjarig opgenomen op basis van de informatie vanuit de meicirculaire 2015.
48	Bijdragen Hart van West-Brabant en WVS. Overige samenwerking zijn geen GR's maar andere vormen van uitvoering.
49	Betreft hier de GGD en WSW voorziening
50	Betreft hier de GGD en WSW voorziening.
51	GR betreft alleen participatiewet deel via wnk
52	Alleen van toepassing bij Participatiewet. GR is het WNK.
53	Selectiekeuze moet anders zijn, deze keuze ontbreekt echter. Toelichting: geen bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen.
54	Betreft alleen de bijdrage voor samenwerking met name op vlak van beleid en inkoop en voor Veilig Thuis.
55	De ervaringscijfers 2015 gaan we gebruiken voor een aanpassing van de meerjarenbegroting
56	Komt overeen met de ramingen van de BVO Jeugd IJsselland.
57	Het gaat hier om geringe bedragen.
58	Doorbelastingen aan OZJT komen overeen met de begroting van OZJT (onderdeel van Regio Twente). Verder is van GR(en) geen sprake.
59	Volgens is deze vraag voor ons niet van toepassing. Er is geen GR opgericht tbv de uitvoering van de decentralisaties.
60	De uitvoering participatie ligt grotendeels bij de GR Sallcon (uitvoering WSW). De geraamde bijdrage komt overeen met de begroting van Sallcon. De uitvoering Jeugd loopt via de GR BVO Jeugd. Afspraak is dat 85% van de aan de deelnemende gemeenten toegekende budgetten jeugd voor uitvoering jeugdhulptaken via de BVO beschikbaar wordt gesteld. Hier is in de begroting van Olst-Wijhe maar ook in de begroting van de BVO rekening mee gehouden.
61	Ja hier is overeenstemming
62	Leusden neemt niet deel aan een specifieke GR voor de uitvoering van de taken SD. De gemeente Amersfoort voert als "gastheergemeente" namens de regio de taken uit op basis van een Dienstverlening VO
63	Begrijp relevantie van deze vraag niet.
64	is niet van toepassing, wij werken met stichting, maar ook hier is overeenstemming
65	Alleen van toepassing op participatie. Voor WMO en Jeugdhulp is er geen GR
66	Het betreft GGD, aanz, Dethon en CVV. De bijdragen stemmen overeen met de begrotingen van de GR'en. Voor GGD en aanz is wel een begrotingswijziging in het bestuurlijk traject onderweg. Wij schatten in dat dit geen problemen zal opleveren.
67	voor 2016
68	Uitleg: deze vraagstelling is een beetje suggestief omdat het kan lijken alsof de uitgaven gelijke trend houden met de budgetten van het ministerie en dat derhalve de budgetten correct zijn. Dit is echter niet het geval. Gemeenten moeten zorgen dat ze uitkomen met de budgetten en moeten dus alle maatregelen treffen om nog uit te kunnen komen. Iedere gemeente creëert dus zelf haar eigen realiteit.
■ Nee	
69	Geen GR actief
70	Op dit moment zijn de verwachte laten van de regionale jeugdzorg, zoals door de aankoopcentrale gecommuniceerd middels de 4e managementrapportage, hoger dan gemeentelijk begroot.
71	Geen inzicht in
72	N.v.t. hebben geen GR
73	OP het moment ligt het verzoek van de GGD voor om het budget voor Veilig Thuis op te hogen. Hiervoor is nog niet gereserveerd. De gemeenteraad neemt hierover 15 december een besluit. De rest van de begroting van de GGD is wel goedgekeurd.
74	Dit is (nog) niet van toepassing. We werken niet met een GR voor de toegang naar zorg, maar met een overheidsBV waar de generalistische wijkteams in zijn ondergebracht. Hier ligt een business case aan ten grondslag. De opdrachtgever-opdrachtnemer relatie wordt vormgegeven door een splitsing in aandeelhouder- en opdrachtgevende rollen binnen de gemeente. Er ligt voor 2015 een opdrachtovereenkomst op basis van functiebekostiging aan ten grondslag, voor 2016 ontwikkelt zich dit verder.

#	Geef nadere toelichting
75	n.v.t.
76	Via begrotingswijziging zal de bijdrage voor de uitvoering en de kosten van de Jeugdzorg in de begroting van de Regio Noord Veluwe moeten worden aangepast aan de verlaging van de uitgaven op basis van de lagere uitkering Jeugdzorg binnen het Sociaal Domein.
77	N.v.t. Hattem participeert niet in een GR Regio rondom de 3 D's
78	De begroting van de gemeenschappelijke regeling Presikhaaf 2016 was ten tijde van de Programmabegroting 2016 nog niet vastgesteld.
79	Lochem neemt geen deel aan GR. Wel regionale samenwerking.
80	De GGD is betrokken bij de uitvoering van de decentralisaties. De GGD komt nog met een aanvullende bijdrage voor Veilig Thuis (deels transitiebudget). Voor Participatie geldt dat de GR Werkbedrijf een hogere bijdrage voor de SW heeft geraamd dan de gemeente als decentralisatie-uitkering van het rijk ontvangt.
81	Op het moment van opstelling gemeentelijke begroting, was de begroting van de GR nog niet beschikbaar. Deze zijn hierdoor niet hetzelfde. In 2016 volgt hiervoor een begrotingswijziging.
82	nvt, er is geen GR in de regio Arnhem
83	Betft alleen GR WSW. Gr heeft een summiere zelfstandige meerjarenraming die niet aansluit bij gemeentelijke ramingen. Gemeentelijke raming WSW is gebaseerd op prognoses rijk.
84	De gemeente Rijnwaarden heeft een extra bijdrage opgenomen voor de tekorten bij Presikhaaf Bedrijven. (WSW)
85	Er is geen sprake van een GR is de gemeente Voorst
86	Niet van toepassing, Wageningen werkt niet samen in een GR voor de uitvoering van de decentralisaties.
87	n.v.t.
88	Uitgangspunt gemeente: Rijksbudgetten en afgegeven beschikkingen Rijk bepalen de hoogte van de budgetten. Afwijkingen t.o.v. de begrotingen GR (SDOA en Hameland) worden opgevangen in de Reserve Sociaal Domein
89	Alleen de participatie heeft een GR, genaamd Werkzaak.
90	"Wij hebben geen GR, behalve Pentasz (sociale zaken), voor de uitvoering van de decentralisaties. Maastricht (jeugd) en Zorg-Lokaal (Wmo) voeren de regelingen uit, maar gemeente is zelf verantwoordelijk. In zijn algemeenheid houden wij altijd de begrotingen aan van de GR's
91	"Wij hebben de begroting van de GR overgenomen, behoudens de SW-subsidie en Wet Werk en zekerheid. Van de GR hebben wij na de GR begroting een actuelere raming van deze items, dit actuelere beeld hebben wij verwerkt in onze gemeentebegroting
92	Zeker de GR die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WSW laat olopemde tekorten zien die groter zijn dan de begrote bedragen in de gemeentebegroting ter zake.
93	in de begroting 2016 nog niet; op 5 november is er wel een begrotingswijziging vastgesteld waarbij de gelden voor de uitvoeringsorganisatie per 1 januari 2016 worden overgeheveld naar de GR-MER; dus alleen personeelskosten; de uitkeringsbudgetten blijven bij de moederorganisaties
94	Er is geen GR
95	Zoals eerder aangegeven zijn de betreffende bijdragen aan de GR' s niet apart geraamd.
96	Integratieuitkering sociaal domein onderdeel participatie 1-op-1 geraamd als last bij GR WOZL en GR Pentasz.
97	Bij gelegenheid van de vorming van de definitieve GR zal onder meer een discussie gevoerd worden over de tot nu toe gehanteerde verdeelsleutels.
98	"nvt, Baarle-Nassau neemt niet deel aan gemeenschappelijke regelingen voor de uitvoering van de Jeugdhulp, Wmo begeleiding en Participatie.
99	Geen sprake van een GR
100	"Er zijn geen gemeenschappelijke regelingen betrokken bij de decentralisaties.
101	Alleen GR Hart van Brabant voor deel regionale jeugdzorg.
102	Bij het opstellen van de gemeentelijke begroting waren de definitieve cijfers van de GR-en nog niet beschikbaar. De opgenomen bedragen wijken echter niet veel af. Ze worden geactualiseerd in de eerste Bestuursrapportage.
103	Niet alle GR begrotingen zijn binnen voor de 3D's. De ramingen zijn dan gebaseerd op de historie van 2015
104	nvt
105	Geen idee
106	Met de GR worden er afspraken gemaakt en deze vormen de bijdrage aan de GR. Bij de ene GR, bijvoorbeeld participatie sociale werkplaatsen, legt de gemeente in samenwerking met andere gemeenten extra bij. Het kan zijn dat bij een andere GR juist minder wordt bijgedragen. Dit is afhankelijk van de vraag naar zorg of een voorziening of regionale afspraken.

#	Geef nadere toelichting
107	Geldt alleen alleen voor Participatie, hoewel daar ook geen sprake is van een gemeenschappelijke regeling. Het verschil tussen de rijksbijdrage en de loonkosten van de stichting die de SW uitvoert, wordt wel gecompenseerd door de gemeente Amsterdam.
108	Nog niet. Daarvoor is een bezuiningsonderzoek gaande
109	Geen bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen
110	Geen GR
111	De bedragen van de gemeentebegroting zijn gebaseerd op de septembercirculaire, de begroting van de GR was al eerder opgesteld.
112	De "nee" geldt alleen voor de begroting van de GR Werkvoorzieningschap Baanstede vanaf het jaar 2017.
113	n.v.t.
114	De huidige gemeenschappelijke regeling heeft een begroting opgesteld op basis van alleen de WSW cliënten (sterfhuisconstructie). De bijdrage die hiervoor staat vanuit Uithoorn is lager dan het bedrag wat in de begroting van Uithoorn is opgenomen. Momenteel wordt er een nieuwe werkorganisatie opgericht, waar een breder pakket dan alleen de WSW wordt ondergebracht. Ook cliënten met een loonwaarde tot 70% worden hier onder gebracht.
115	De GR is onlangs opgericht, maar het uitgangspunt is dat de ramingen van de bijdragen overeenkomen met de raming in de begroting van de GR. Er ligt echter nog geen begroting van de GR
116	De bedragen van de gemeentebegroting zijn gebaseerd op de Meicirculaire 2015, de begroting van de GR zelf was al eerder opgesteld.
117	WSW-deel van participatiewet: Gemeentelijke bijdrage aan GR-regeling is hoger dan beschikbaar WSW budget.
118	Voor de bijdragen aan het samenwerkingsverband Noaberkracht (Dinkelland en Tubbergen) geldt "Ja". De financiële relatie met de andere GR's moet nog worden bekeken en daar is geen zekerheid over.
119	De raming van de GR is obv een percentage van het budget, terwijl de raming van de gemeente is gebaseerd op de geraamde kosten, omdat de afrekening ook op basis van de gerealiseerde kosten gaat.
120	Nee, in die zin dat we daar op dit moment nog niet over geïnformeerd zijn (GR Jeugd).
121	Er is geen GR betrokken bij de uitvoering van de decentralisaties. Er is wel een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie. De de bijdrage aan die organisatie sluit aan bij de bijdrage in de begroting van die organisatie.
122	De raming van de GR is obv een percentage van het budget, terwijl de raming van de gemeente is gebaseerd op de geraamde kosten, omdat de afrekening ook op basis van de gerealiseerde kosten gaat. In totaliteit gaat het wel om hetzelfde bijdrage.
123	Voor de bijdragen aan het samenwerkingsverband Noaberkracht (Dinkelland en Tubbergen) geldt "Ja". De financiële relatie met de andere GR's moet nog worden bekeken en daar is geen zekerheid over.
124	N.v.t. voor de gemeente Amersfoort.
125	Wij hebben onze begroting 2015 doorgezet naar 2016. Bij de jaarrekening 2016 zal de zorgadministratie van de centrum-gemeente de afrekening sturen. Bevoorschotting op begrotingsbasis, daarna afrekenen op realisatiecijfers.
126	Ontvangen BUIG budget wordt verhoogd met extra gemeentelijk budget. Dit is voor bijstandsuitkeringen e.d. de raming in de gemeentebegroting, niet de raming van de GR(Werk en inkomen Lekstroom).
127	Is niet van toepassing
128	Voor Jeugdhulp maakt Rhenen deel uit van de regio FoodValley. Het bedrag dat Rhenen bijdraagt voor 2016 is nog niet bekend. De Wmo voert Rhenen in eigen beheer uit (dus geen GR).
129	Niet van toepassing
130	De uitvoering van de WMO en Jeugd geschiedt niet door een GR. De ramingen van de lasten zijn opgenomen in de begroting van de gemeente. Het onderdeel Participatie wordt wel door een GR uitgevoerd. De raming daarvoor komt overeen met de raming in de begroting van de gemeente.
131	N.v.t.
132	Niet in aandachtspuntenformulier toegelicht

Vraag zf (Q9) Is in de bijdrageraming aan de gemeenschappelijke regelingen/uitvoerings-organisatie(s) die betrokken zijn bij de uitvoering van de decentralisaties rekening gehouden met de meircirculaire 2015, de septembercirculaire 2015 of anders?

Antwoordkeuzen	Reacties
■ Meircirculaire 2015	47,1% 176
■ Septembercirculaire 2015	24,6% 92
■ Anders (toelichting)	28,3% 106
Totaal	374

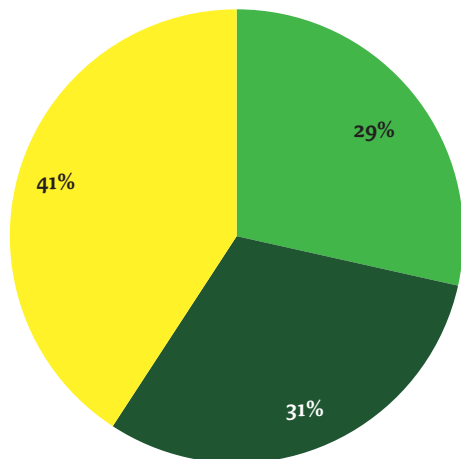
#	■ Anders (toelichting)
1	Eventueel nadelig saldo GR wordt niet uit P-budget betaald.
2	De bijdragen van het Rijk die wij doorbetalen aan de GR (Reestmond) is gebaseerd op de meircirculaire 2015. De gemeentelijke bijdrage in het tekort is gebaseerd op de begroting 2016 (incl. wijziging van Reestmond)
3	Is op basis van een combinatie van meircirculaire en de ontwikkeling op de daadwerkelijke zorgkosten
4	uitgegaan wordt van de dan meest actuele informatie
5	Afspraken over beschikbaar budget voor de aankoopcentrale zijn gemaakt. Aanpassingen op bijdragen van rijk ihkv WMO/ Jeugd zoals gemeld in de mei- en septembercirculaire hebben geen direct effect op de beschikbare budgetten voor de aankoopcentrale.
6	Begroting van GR
7	In de begroting van 2016 rekening gehouden met de meircirculaire 2015. In de herziene begroting van de GR is rekening gehouden met de septembercirculaire 2015. Deze wordt via begrotingswijziging in 2016 bij de gemeente verwerkt.
8	De raming van de uitvoeringsorganisatie in de begroting is gebaseerd op de opgave door de Centrumgemeente. De verdeelsleutel is deels gebaseerd op aantallen inwoners en deels op zorggebruik.
9	Anders, de aangeleverde begroting van de GR is gebaseerd op de taken die zij voor ons uitvoert. Niet gebaseerd op een beschikbaar budget.
10	Heeft geen verband met elkaar
11	de in de gemeentelijke begroting 2016 verwerkte begroting 2016 van de GR dateert van mei 2015. Inmiddels heeft de GR in november 2016 een gewijzigde begroting voorgelegd die in januari 2016 aan de raad wordt aangeboden. De wijzigingen die de gewijzigde GR-begroting tot gevolg hebben in de gemeentebegroting, kunnen worden opgevangen binnen de beschikbare middelen sociaal domein 2015 - 2017.
12	Deze bedragen zijn opbasis van omzetafspraken met de leveranciersja
13	Budgetraming gebaseerd op regionale begroting, v.w.b. Apeldoorn passend binnen het rijksbudget voor jeugdzorg.
14	nvt.
15	We volgen de vastgestelde begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen (immers wettelijk verplicht). Bij uitvoeringsorganisaties, specifiek benoemd in een circulaire (zoals CGJ), houden we rekening met de wijzigingen. Overige uitvoeringsorganisaties obv contracten of ervaringscijfers.

#	Anders (toelichting)
16	Vreemde vraag. Voor Brummen verwijs ik graag naar vraag 2e.
17	Dit is gedaan op basis van de te verwachten kosten. Dat geldt alleen voor de Buurtplein BV. Het beleid is (nog) niet bijgesteld obv de laatste kortingen met de september en meicirculaire, omdat we eerst het effect van het per 2015 ingezette beleid willen bekijken.
18	n.v.t.
19	Kadernota's van de betreffende Gemeenschappelijke Regelingen (veelal Septemercirculaire 2014). Ten aanzien van de GGD Gelderland-Zuid zijn daarnaast ook nog de door de adviesfunctie GR'en van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen de door de gemeenten vastgestelde uitgangspunten
20	N.v.t. Hattem participeert niet in een GR Regio rondom de 3 D's
21	Deze bijdrage is zo realistisch mogelijk geraamd; hierbij is niet gekeken naar de hoogte van de inkomsten.
22	Met betrekking tot de participatiemiddelen (excl. WSW) is de meicirculaire 2015 gehanteerd. Voor het onderdeel WSW is de begrotingskolom 2016 van WSW-bedrijf Breed gehanteerd met een exploitatietekort van € 3,2 miljoen. De deelnemende gemeenten staan garant voor de dekking van dit tekort 2016. In onze begroting 2016 is rekeing gehouden met ons gemeentelijk aandeel in dit tekort.
23	n.n.b.
24	Lochem neemt geen deel aan GR. Wel regionale samenwerking.
25	(alleen GR v.w.b. de Wsw) Uitgangspunt is de septemercirculaire 2015 vermeerderd met een verwacht exploitatietekort bij de uitvoeringsorganisatie.
26	zie hierboven.
27	Ramingen van gemeenschappelijke regelingen op basis van eigen uitgangspunten.
28	N.v.t.
29	Niet van toepassing, Wageningen werkt niet samen in een GR voor de uitvoering van de decentralisaties.
30	n.v.t.
31	Begroting 2015 en meicirculaire (i.v.m. korting)
32	Niet bekend.
33	Wedeka: Er is gebruik gemaakt van de berekeningen van het werkvoorzieningsschap. Deze wijken af van de cijfers van het rijk. Dit heeft te maken met het verschil in prognoses met betrekking tot het aantal se's.
34	De bijdrage aan de GR is bepaald op basis van de verwachte kosten en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. De omvang van de kosten op regionaal niveau komt voort uit afspraken met zorgaanbieders.
35	De bijdrage is gebaseerd op de te verwachten kosten van de GR en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. Het gemeentelijk aandeel in de kosten van de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd wordt bepaald aan het relatieve aandeel van het rijksbudget jeugd uit de septemercirculaire 2015. De omvang van de kosten op regionaal niveau komt voort uit afspraken met aanbieders en staat los van de circulaires.
36	Begroting gemeenschappelijke regelingen
37	De bijdrage aan de GR is bepaald aan van de verwachte kosten en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. Het gemeentelijke aandeel in de kosten van de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd wordt bepaald aan het relatieve aandeel van het rijksbudget jeugd uit de septemercirculaire 2015. De omvang van de kosten op regionaal niveau komt voort uit afspraken met aanbieders en staat feitelijk los van een mei- of septemercirculaire
38	De bijdrage aan de GR Sociaal Domein Limburg Noord staat los van de ontwikkelingen in de circulaires gemeentefonds. De bijdrage is bepaald op basis van de verwachte kosten bij de GR en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. Daarnaast is het gemeentelijk aandeel in de kosten van de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd bepaald aan de hand van het relatieve aandeel in het rijksbudget jeugd uit de septemercirculaire 2015.
39	zoals gesteld is alleen het uitvoeringsbudget overgeheveld (personeel) en niet de uitkeringsbudgetten
40	"We baseren ons ook in de GR Centrumregeling op de afgesloten contracten. Dus zijn de circulaires voor de GR niet relevant.
41	Niet van toepassing.
42	NVT
43	Zie eerdere antwoorden
44	De bijdrage aan de GR is bepaald aan van de verwachte kosten en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. Het gemeentelijk aandeel in de kosten van de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd wordt bepaald aan het relatieve aandeel van het rijksbudget jeugd uit de septemercirculaire 2015. De omvang van de kosten op regionaal niveau komt voort uit afspraken met aanbieders en staat feitelijk los van een mei- of septemercirculaire.

#	Anders (toelichting)
45	met dalende uitvoeringskosten is vooralsnog geen rekening gehouden
46	In de regio zijn afspraken gemaakt over de bijdrage op basis van inwoner aantal.
47	De bijdrage aan de GR is bepaald aan de hand van de verwachte kosten en wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen. Het gemeentelijk aandeel in de kosten van de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd wordt bepaald aan het relatieve aandeel van het rijksbudget jeugd uit de septembercirculaire 2015. De omvang van de kosten op regionaal niveau komt voort uit afspraken met aanbieders en staat feitelijk los van een mei- of septembercirculaire.
48	Zie antwoord bij E.
49	Gelijk gehouden aan de raming in de begroting 2015.
50	De AU komt bij de gemeente. Niet alle taken worden bij de GR (ISD) uitgevoerd, sommige onderdelen worden lokaal gedaan. In zijn totaliteit dient dit voor de gemeente neutraal te zijn. De ramingen van de GR (ISD) zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting. Basis is de 2e marap van de ISD. Deze 2e marap gaat over het 1e halfjaar 2015 met doorkijk naar volgende jaren. De doorkijk is de 1e wijziging van de eerder vastgestelde begroting ISD 2016.
51	Voor de participatiewet is voor de programmakosten rekening gehouden met de beschikbare budgetten uit de meicirculaire 2015. De uitkomsten van de septembercirculaire zullen middels een begrotingwijziging worden verwerkt. Voor programma-kosten begeleiding vindt bevoorschotting en afrekening plaats o.b.v. werkelijke kosten. Voor de jeugdzorg zijn vnl. lumpsum-contracten afgesloten en de inbreng van gemeenten voor 2016 moeten nog worden bepaald o.b.v. de solidariteitsregeling.
52	De GR voert uit op basis van gedetailleerde kostenramingen. De gemeente sluit deze kostenramingen een-op-een aan in de eigen begroting. De gemeente verrekent de verschillen tussen opbrengsten en kosten met de reserve sociaal domein.
53	Geen sprake van een GR
54	De kosten worden zowel bij de GR als bij de gemeenten geraamd o.b.v. de verwachte kosten. Dus bijstellingen van het rijksbudget wordt verrekend met de bijstellingen o.b.v. deze kostenramingen. Het saldo is tot op heden verrekend met de stelpost 3D.
55	"Er zijn geen gemeenschappelijke regelingen betrokken bij de decentralisaties.
56	Bijdrage aan de GR betreft enkel uitvoeringskosten met als verdeelsleutel inwonersaantal en staat dus los van de hoogte integratieuitkering
57	De bijdragen aan de GR-en WVS (sociale werkvoorziening) en Werkplein HvWB (sociale dienst) zijn gebaseerd op de begroting van deze GR-en (welke zijn opgesteld in het voorjaar van 2015). De informatie in de later bekend geworden circulaire is slechts beperkt van invloed op de begrotingen van de GR-en.
58	"Wmo/Jeugd: zie antwoord 2a en 2e. Participatie: meicirculaire 2015.
59	De ramingen zijn gebaseerd op de mei-circulaire 2015. Met de 2e Burap 2015 (vaststelling gemeenteraad december 2015) zijn deze aangepast aan de septembercirculaire.
60	nvt
61	Bedragen worden steeds aangepast aan de nieuwe (rijks)budgetten.
62	Zie antwoord E
63	nvt
64	Mei als basis, met September als bijstelling
65	Ja, voor Participatiewet. Niet van toepassing bij jeugd en Wmo.
66	"De gemeente Vught neemt deel in de gemeenschappelijke regeling WSD. Daarin is overeengekomen dat voor 2015 en 2016 de middelen die de gemeente ontvangt voor de voormalige Wsw een op een worden doorgestort aan de WSD.
67	n.v.t.
68	De GGD maakt geen onderdeel uit van de mutaties in de mei of september circulaire. Mbt Wsw voorzieningen is op dit moment nog niet bekend of het Wsw bedrijf dit in haar begroting heeft kunnen verwerken.
69	De GGD maakt geen onderdeel uit van de mutaties in de mei of september circulaire. Mbt Wsw voorzieningen is op dit moment nog niet bekend of het Wsw bedrijf dit in haar begroting heeft kunnen verwerken.
70	Hier is geen rekening mee gehouden.
71	zie antwoord e. geen bijdragen
72	De bijdrageraming aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zuid kennemerland is gebaseerd op de begroting 2016 van het werkvoorzieningsschap.
73	De budgetten voor de uitvoering worden niet overgedragen aan de regio. De regio voert enkel contract beheer en beleid.
74	Geen GR
75	De bijdragen komen overeen met de begrotingen van de GR-en. Dit betreft vooral de GR baanstede voor het jaar 2016. De regionale inkooporganisatie zijn relatief van zeer beperkte omvang (een paar ton).

#	Anders (toelichting)
76	n.v.t.
77	Zie vorige vraag
78	Op basis van kosten.
79	Op basis van de begroting van de GR heeft Weesp zijn deel in de begroting verwerkt.
80	Aangezien er nog geen begroting is van de GR is er nu nog geen bijdrageraming
81	Ramingen voor contractering zijn gebaseerd op mei circulaire
82	Zie antwoord e
83	De raming is opgenomen conform de bestuurlijk vastgestelde begrotingen 2016 van beide organen en de bijdrage die de gemeente Borne daar in heeft (circa 3%).
84	Voor het Jeugdbudget zijn vanaf jaarschijf 2016 nog geen mutaties in de septembercirculaire t.o.v. de meircirculaire.
85	Dit wordt per GR afzonderlijk bekeken op basis van de gemaakte afspraken.
86	Onafhankelijk van de circulaire is een begroting opgesteld.
87	Conform begroting OzJT (Samen 14)
88	op basis van de werkelijke kosten 2015 en de jaarplanning 2016
89	Er is geen GR opgericht tbv de uitvoering van de decentralisaties.
90	Voor participatie is de mc2015 verrekend in de bijdrage aan de GR Sallcon op basis van de afspraak dat uitvoering binnen het budget wat de gemeente ontvangt moet plaatsvinden. Voor de BVO Jeugd krijgt dit nog een vervolg in 2016. Er zal een nieuwe doorrekening worden gemaakt. Afspraak is dat 85% van het gemeentelijk budget voor uitvoering via de BVO wordt overgedragen.
91	Dit speelt alleen bij de GR in het kader van de WSW. Daar is uitgegaan van septembercirculaire.
92	Dit wordt per GR afzonderlijk bekeken op basis van de gemaakte afspraken.
93	In onze begroting is rekening gehouden met de begrotingen van de GR-en
94	N.v.t. voor de gemeente Amersfoort.
95	De zorgadministratie 2016 van de centrumgemeente is een voortzetting van 2015.
96	nee geen relatie. Bijdrage op geschatte werkelijke te maken kosten.
97	Nvt
98	Is niet van toepassing
99	De kosten voor de uitvoering zijn gebaseerd op aannames van mogelijk te verwachten kosten.
100	nee geen relatie. Bijdrage op geschatte werkelijke te maken kosten.
101	Zie antwoord op eerdere vragen.
102	Waarschijnlijk zal dit nog weleens najlen.
103	voor 2016
104	N.v.t.
105	Niet in aandachtspuntenformulier toegelicht
106	Ja, uitvoeringskosten wel, maar voor de te ontvangen rijksmiddelen is aangesloten bij sept.circulaire. De extra inkomsten die we als gemeente komende jaren ontvangen, zijn volledig als extra uitgavenbudgetten geraamd.

Vraag 3a (Q10) Wordt er bij regionale samenwerking tussen gemeenten in het sociaal domein overwegend een vorm van kosten- en risicoverevening toegepast? (hybride vorm svp toelichten)

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Ja, solidariteitsbeginsel	28,5%	90
■ Nee, profijtbeginsel	30,7%	97
■ Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)	40,8%	129
Totaal		316

#	■ Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
1	Bij jeugd wordt voor de IVN 6,7 en 8 het solidariteitsbeginsel toegepast en over de overige IVN het profijtbeginsel.
2	Betreft jeugdhulp (Drenthebreed): interventieniveau's 1 t/m 5 = profijtbeginsel; 6 t/m 8 = solidariteitsbeginsel.
3	Jeugd, solidariteitsbeginsel voor de interventieniveaus 6 t/m 8. Profijtbeginsel voor de interventieniveaus 4 t/m 5.
4	Bij de jeugdhulp is er voor een klein deel profijtbeginsel en voor een groot deel solidariteitsbeginsel.
5	Bij de jeugdzorg is er sprake gezamenlijke uitvoering, hiervoor geldt het RTA Drenthe. Voor lichte zorg is dit profijtbeginsel, voor zware zorg solidariteitsbeginsel. Voor het overige is er geen sprake van gezamenlijke uitvoering.
6	Voor jeugd wordt in Drenthe gewerkt met Interventieniveaus (1-8; oplopend = zwaardere zorg). Voor IN 1-5 geldt profijtbeginsel; voor IN 6-8 geldt solidariteitsbeginsel
7	Bij de jeugdzorg is er sprake van een hybride vorm, waarbij de profijt- en solidariteitsbeginsel wordt toegepast.
8	Bij de Jeugdzorg, voor interventieniveau 4 en 5, profijtbeginsel, voor interventieniveau 6 t/m8 solidariteit.
9	Voor jeugdhulp is een samenwerkingsverband met de alle Drentse gemeenten. Daar is gekozen voor een deel profijtbeginsel en een deel solidariteitsbeginsel.
10	niet zozeer van toepassing
11	afsprake is dat per gemeente een risicobuffer, obv afgesproken percentage, wordt aangehouden.
12	er wordt gekozen voor een verdeelsleutel naar inwonertal als het gaat om interne kosten (met name overhead) die gepaard gaan met de uitvoering van de decentralisaties. Iedere gemeente draagt hierbij zelf alle risico's. Ook de uitvoeringsbudgetten worden separaat door de gemeenten beheerd en ook daar zijn de risico's voor de individuele gemeenten zelf.
13	Nee hiervan is geen sprake, er wordt gekozen voor een verdeelsleutel naar inwonertal als het gaat om interne kosten (met name overhead) die gepaard gaan met de uitvoering van de decentralisaties. Iedere gemeente draagt hierbij zelf alle risico's. Ook de uitvoeringsbudgetten worden separaat door de gemeenten beheerd en ook daar zijn de risico's voor de individuele gemeenten zelf.
14	Geen afspraken. Diensten die worden afgenomen moet door de individuele gemeente worden betaald.
15	Er wordt geen kosten- en risicoverevening toegepast.
16	Solidariteit o.b.v. inbreng omvang geleverde hulp aan betreffende gemeente.

#	Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
17	Samenwerking vindt plaats bij contractering en inkoop. Voor de zwaardere Jeugdzorg gaat de bekostiging via centrumgemeente en wordt risicoverevening toegepast. Voor de re-integratie activiteiten is een regionaal Werkbedrijf opgericht.
18	Geldt voor Jeugdzorg. Bij werkvoorzieningschap (Delta) nog afspraak van 100% doorbetaling rijksbijdrage. Bij aanpak van bepaalde vraagstukken worden regionale kosten gedeeld, ook voor WMO.
19	Op een aantal producten vindt verevening plaats. Dit zijn een stuk of acht producten met een hoog risico-profiel
20	Op onderdelen wordt regionaal verevend.
21	Voor uitgaven voor onderdelen C1 en C2 jeugd vindt een verevening in regionaal verband plaats.
22	Kosten- en risicoverevening voor LTA, Jeugdbescherming en Bovenregionale inkoop. Voor ZIN-regionaal en PGB geen verevening
23	Voor de jeugdhulp is er sprake van een solidariteitsbeginsel voor het LTA (Landelijk Transitie Arrangement) en voor de bovenregionale (zwaardere) jeugdzorg.
24	Zoals reeds gememoreerd is er in de regio Nijmegen een bestuurlijke afspraak gemaakt om kostenverevening toe te passen op jeugdreclassering-pleegzorg en jeugdbescherming. Voor de uitvoering WMO en overige jeugdzorg zijn geen vereveningsafspraken gemaakt.
25	Jeugdwet: verevening in 2015 volledig. Voor 2016 op onderdelen. Voor WMO en Participatiewet niet van toepassing.
26	In principe wordt uitgegaan van het solidariteitsbeginsel, maar dit verschilt per onderdeel. Bijvoorbeeld als er sprake is van inzet van het instrument loonkostensubsidie.
27	Toelichting beleid
28	Geen verevening op bovenregionale budgetten.
29	Er wordt over gesproken maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt
30	Op een aantal producten (jeugdhulp) is in 2015 sprake van solidariteit. Voor 2016 wordt dit opnieuw uitgewerkt.
31	Er wordt in de regio Arnhem (12 gemeenten waaronder Zevenaar) gebruik gemaakt van een bodemgarantie (dwz een minimale bekostiging aan gecontracteerde zorgaanbieders). Plussen en minnen ihkv deze bodemgarantie worden verrekend tussen de 12 gemeenten.
32	Voor de jeugdwet en de participatiewet solidariteitsbeginsel en voor de WMO profijtbeginsel
33	Jeugd en participatie: solidariteitsbeginsel WMO: profijtbeginsel
34	Bij ZIN obv solidariteit overige profijt
35	Jeugd en Participatie solidariteitsbeginsel WMO profijtbeginsel
36	Voor de inkoop van de jeugdzorg in regionaal verband is solidariteit afgesproken voor in iedergeval 2016 en 2017. Voor de inkoop van WMO zorg geldt er voor 2016 geen solidariteit.
37	Voor de inkoop van de jeugdzorg in regionaal verband is solidariteit afgesproken voor in iedergeval 2016 en 2017. Voor de inkoop van WMO zorg geldt er voor 2016 geen solidariteit.
38	solidariteitsbeginsel voor jeugd en participatie profijtbeginsel voor wmo
39	Versillend per "d"
40	Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd (tevens de duurste en daarmee meest risicovolle uitgaven) geldt dat de kosten in onze regio op basis van een vaste verdeelsleutel (relatieve aandeel rijksbudget jeugd in september-circulaire) worden verdeeld. Ongeacht de mate van het werkelijk gebruik per gemeente geldt die verdeelsleutel en worden kosten dus 'verevend'.
41	Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd (tevens de duurste en daarmee meest risicovolle uitgaven) geldt dat de kosten in onze regio op basis van een vaste verdeelsleutel (relatieve aandeel rijksbudget jeugd in september-circulaire) worden verdeeld. Ongeacht de mate van het werkelijk gebruik per gemeente geldt die verdeelsleutel en worden kosten dus 'verevend'.
42	Alle drie de vormen worden binnen de 3 D's toegepast.
43	Voor 2015 t.a.v jeugdzorg wel. Voor 2016 en volgende jaren moeten nog afspraken gemaakt worden.
44	"Hoewel we samenwerken is nog vorm gekozen van risicoverevening, iedere gemeente is zelf verantwoordelijk. Dit punt zal nog nader bekeken gaan worden
45	Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd geldt dat de kosten in de onze regio op basis van een vaste verdeelsleutel (relatieve aandeel rijksbudget jeugd in september-circulaire) worden verdeeld. Ongeacht de mate van het werkelijk gebruik per gemeente geldt die verdeelsleutel en worden kosten dus "verevend".
46	Zie ook het antwoord op de vorige vraag. Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd geldt dat de kosten in onze regio op basis van het relatieve aandeel in het rijksbudget jeugd volgens de september-circulaire 2015 worden verdeeld, ongeacht het werkelijk gebruik per gemeente. De bedrijfsvoeringskosten van de GR worden verdeeld op basis van inwoneraantallen.

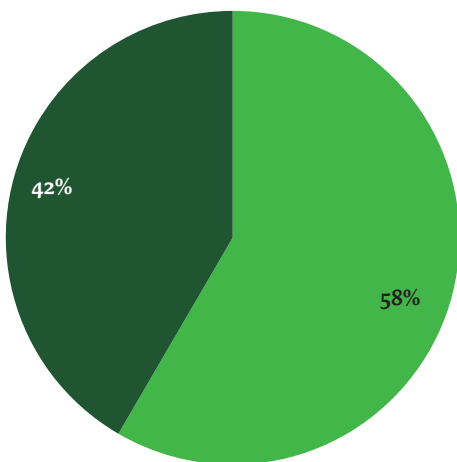
#	Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
47	Alle drie de vormen worden toegepast binnen de 3D's
48	In het geval van Pleegzorg, Residentiële Jeugdzorg, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er achteraf verevend. Voor de overige kosten is iedere gemeente voor zijn eigen risico's verantwoordelijk.
49	Solidariteitsbeginsel mbt Jeugdwet.
50	n.v.t.
51	Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd (tevens de duurste en daarmee meest risicovolle uitgaven) geldt dat de kosten in onze regio op basis van een vaste verdeelsleutel (relatieve aandeel rijksbudget jeugd in september-circulaire) worden verdeeld. Ongeacht de mate van het werkelijk gebruik per gemeente geldt die verdeelsleutel en worden kosten dus 'verevend'.
52	Voor 2015 is er voor jeugd een risicoverevening toegepast. Voor 2016 is dit nog niet geheel duidelijk. De gemeente willen komen tot een verevening, maar hoe deze precies vorm krijgt
53	solidariteitsbeginsel enkel van toepassing bij jeugd en vooralsnog voor 2015. Voor 2016 zijn er nog geen afspraken gemaakt.
54	Participatiewet: de bijdrage aan de GR Vixia is gebaseerd het aantal FTE wsw per deelnemende gemeente. Voor- en nadelen worden op basis van deze verdeelsleutel verrekend. Bij de WMO is er geen sprake van kosten- en of risicoverevening. De uitvoering van de decentralisatie jeugd vindt plaats op zowel Zuid-Limburgse schaal als in Westelijk Mijnstreekverband. In WM-verband is er deels sprake van risicoverevening.
55	Bij jeugd is er voor een gedeelte sprake van verevening, dit op het gebied van LTA en jeugdzorgplus
56	jeugdtaken: deels solidariteitsbeginsel, overige taken: profijtbeginsel
57	mbt beschermd wonen wordt momenteel getracht afspraken te maken over de verevening met de gemeenten in de regio NML
58	Voor de bovenlokale en bovenregionale voorzieningen voor jeugd (tevens de duurste en daarmee meest risicovolle uitgaven) geldt dat de kosten in onze regio op basis van een vaste verdeelsleutel (relatieve aandeel rijksbudget jeugd in september-circulaire) worden verdeeld. Ongeacht de mate van het werkelijk gebruik per gemeente geldt die verdeelsleutel en worden kosten dus 'verevend'.
59	solidariteit afspraak in 2015; voor 2016 nog besluitvorming nodig
60	Jeugd obv soldariteit, Participatie obv profijtbeginsel, uitvoering Wmo in eigen beheer
61	"Jeugdzorg: in de regio is een systematiek van verrekenen en verzekeren afgesproken voor een periode van 3 jaar voor zorg in natura. In 2015 is gestart met de inbreng per gemeente o.b.v. historisch zorggebruik. Het meer- of mindergebruik werkt door in 2016 als prikkel om de gemeentelijke basis op orde te hebben. Zo betaalt elke gemeente, met een vertraging, voor het eigen zorggebruik. Begeleiding: Iedere gemeente betaalt het werkelijk zorggebruik voor zorg in natura Voor beide wetten geldt voor het PGB: gemeente is verantwoordelijk voor het werkelijk gebruik""
62	Wmo: profijtbeginsel Jeugd: solidariteitsbeginsel, maar wel met verevening over een periode van 3 jaar.
63	"solidariteitsbeginsel vwb. Jeugdhulp, profijt beginsel vwb Wmo
64	Voor wat betreft de WMO het solidariteitsbeginsel. Voor wat betreft jeugd is voor 2015 t/m 2018 het volgende afgesproken. In 2015 solidariteit voor de flexibele schil en gespecialiseerde jeugdzorg. Vanaf 2016 geen solidariteit meer voor de flexibele schil, wel voor de gespecialiseerde jeugdzorg waarbij opgemerkt dat er jaarlijks een evaluatie plaats vindt waarbij op grond van ervaringsgegevens er een heroverweging plaats vind of het model wordt herzien.
65	afrekening op basis van daadwerkelijk gebruik door de gemeente
66	geen verevening, nvt
67	"Antwoord is Ja, solidariteitsbeginsel. We willen dit graag toelichten, maar dan wordt automatisch het antwoord overig gekozen. Dit doen we voor jeugd middels een regionale samenwerking en DVO. Voor de centrumfuncties zijn overlegvormen georganiseerd waar de regiogemeenten invloed kunnen uitoefenen op het gevoerde beleid.
68	Voor wat betreft de WMO het solidariteitsbeginsel. Voor wat betreft jeugd is voor 2015 t/m 2018 het volgende afgesproken. In 2015 solidariteit voor de flexibele schil en gespecialiseerde jeugdzorg. Vanaf 2016 geen solidariteit meer voor de flexibele schil, wel voor de gespecialiseerde jeugdzorg waarbij opgemerkt dat er jaarlijks een evaluatie plaats vindt waarbij op grond van ervaringsgegevens er een heroverweging plaats vind of het model wordt herzien.
69	In de regio wordt met 9 gemeenten samengewerkt op het gebied van jeugdzorg. In 2016 worden de variabele kosten voor niet vrij toegankelijke zorg (zorg in natura, pgb, landelijk transitiearrangement en landelijk werkende instellingen) betrokken in het model van solidariteit (met een eigen risico van 10%). Eventuele tekorten die bij een gemeente resteren boven de 10% eigen risico worden gedeeld naar rato van de rijksbijdrage per gemeente. De werkelijke afrekening vindt plaats op realisatiebasis.
70	"Wmo/Jeugd: verrekening van programmakosten vindt plaats op basis van daadwerkelijk gebruik, verrekening van uitvoeringskosten vindt plaats o.b.v. realisatie en inwoneraantal.
71	De bovenlokale jeugdhulptaken worden voor de regio midden brabant uitgevoerd door de gastheergemeente Tilburg. In de gemeenschappelijke regeling "Regio Hart van Brabant" is bij artikel 25 lid 8 en 9 de solidariteit naar de deelnemende gemeenten vastgelegd.

#	Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
72	Onderling is afgesproken is dat we solidair zijn t.o.v. elkaar. Per onderwerp wordt dit bestuurlijk bekeken in hoeverre.
73	In het regionaal beleidskader jeugdhulp is vastgelegd dat we binnen de regio Hart van Brabant een risicoreservering hanteren en deze inzetten voor risicoverevening. Indien nodig kan de bestuurscommissie besluiten om deze risicoreservering op te plussen
74	"Alleen op jeugd: de financiële risico's bij de zorgtypen: zorg in natura, pgb, Lta en de landelijke werkende instellingen worden vanuit solidariteitsbeginsel met elkaar gedeeld. Om de gemeentelijke uitvoering te stimuleren om naar vermogen bij te dragen aan het in stand houden van de solidariteit wordt een prikkel in het systeem gebouwd. Namelijk pas na overschrijding van het gemeentelijke budget met 10% kan aanspraak worden gedaan op verzekering door andere gemeenten in West-Brabant West. Voor WMO en Participatie geen risicoverevening. Financieel komt het erop neer dat er sprake is van solidariteit bij drie kwart van de kosten (€ 4,9 mln). Dit hoge bedrag brengt ook een hoog eigen risico met zich mee. Ten aanzien van het eigen risico wordt uitgegaan van 10% van het budget van de zorgtypen: zorg in natura, pgb, LTA en de landelijke werkende instelling. Het tekort wat er bij een gemeente resteert na 10% eigen risico wordt onderling verdeeld op basis van de Rijksinkomsten. De werkelijke afrekening vindt plaats op realisatiebasis. De definitieve verdeling van de kosten gebeurt aan de hand van de meest actuele inzichten in de Rijksinkomsten. In de praktijk zal dit op basis van een september of een decembercirculaire verdeeld worden. ""
75	Veilig thuis en solidariteitsbeginsel (aantal inwoners); initiële inbreng budgetten is solidariteitsbeginsel. Afrekening werkelijk verbruik op profijtbeginsel
76	Voor WMO is het profijtbeginsel afgesproken. Voor Jeugdzorg is het solidariteitsbeginsel voor het jaar 2015 afgesproken.
77	Bij jeugd is er in 2016 een vorm van solidariteit tussen de 9 deelnemende gemeenten. Er is echter wel sprake van een "eigen risico". Op andere gebieden is er geen sprake van een systematiek van kosten- of risicoverevening.
78	Solidariteitsbeginsel in combinatie met lump sum budgettering. Er wordt nog bekeken of er onderling tussen de gemeenten kan worden afgerekend.
79	Bij de jeugd wordt uitgegaan van vcooruitgeschoven solidariteit, waarbij de verschillen in latere jaren weer worden toegerekend aan de individuele gemeenten. Bij de overige op basis van solidariteit
80	Bij Jeugd in 2015 volledige solidariteit. In 2016 is er sprake van de methode kostendemping. Bij Wmo geen solidariteit. Bij Participatiewet onderdeel oud Wsw solidariteit en bij het onderdeel reïntegratie geen solidariteit.
81	Dit werkt niet.
82	Voor jeugd. Eerste jaar solidariteit. Daarna verevening op basis van voortschrijdend zorggemiddelde. Wmo: Organisatiekosten verdeelsleutel inwoneraantal en Wmo-budget. Ondersteuningsproducten worden op basis van afname per gemeente gefinancierd
83	Dit is verschillend. Bij de WMO begeleiding worden er gezamenlijke afspraken gemaakt met 6 gemeenten met name over de prijs met vaste aanbieders. Het risico is voor de gemeente zelf afhankelijk van de zorgvraag. Bij jeugd hebben we een organisatie, die namens 9 gemeenten de zorg monitort en de inkoop regelt. Daarbij is vooralsnog 2015 en 2016 een enige vorm van solidariteit geregeld op bepaalde onderdelen van jeugd met een eigen risico van 10%. Bij participatiewet werken met de sociale werkplaatsen samen met 9 gemeenten. Bij participatie reïntegratie werken we samen met 3 gemeenten in een GR, maar dan worden de lasten verdeeld op basis van de zorgvraag en het aantal cliënten.
84	Bevoorschotting naar rato van regiobudget, afrekening op basis van werkelijke kosten. In enkele specifieke gevallen geldt het solidariteitsbeginsel.
85	Geldt alleen voor jeugd. Kosten van de verblijfszorg in het jaar t zijn gebaseerd op het gemeenteaandeel in de regio, in het jaar t+2 op de realisatie in het jaar t. Zo worden uischieters gefaseerd en kunnen de regiogemeenten hierop anticiperen.
86	Binnen BUCH gemeenten Bergen, Uitgeest Castricum en Heiloo vindt voor jeugdhulp risicoverevening plaats. Alleen de eventueel tekorten worden naar rato van macrokader jeugdhulp over de 4 gemeenten verdeeld. Betreft alle kosten exclusief uitvoeringskosten.
87	In de regio Gooi en Vechtstreek wordt hoofdzakelijk op basis van profijtbeginsel gewerkt. Op een klein deel van de dure jeugdhulp is solidariteit van toepassing.
88	Voor een beperkt deel van de jeugdhulp is voor 2015 een solidariteitsafpraak gemaakt. Overig: profijtbeginsel.
89	Een beperkt aantal voorzieningen loopt via het solidariteitsbeginsel, het leeuwendeel via profijtbeginsel.
90	In BUCH (Bergen, Uitgeest en Heiloo) worden tekorten op de ZIN en PGB binnen het onderdeel Jeugd nader onderverdeeld (solidariteit).
91	Voor aantal onderdelen van het Jeugddomein (1e tranche van de aanbesteding: Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, JeugdzorgPlus, Jeugd en opvoedhulp). Overeenkomst afgesloten voor 1 jaar (2015)
92	Alleen bij de zogenoemde eerste tranche Jeugdhulp is sprake van kosten- en risicoverevening (solidariteitsbeginsel). Dit op het schaalniveau van Zuid-Kennemerland.
93	Profijtbeginsel muv beschermd wonen en gesloten jeugdzorg waar sprake is van solidariteit
94	"Het COWWI, gevestigd in Schagen, is een gedeelde backoffice voor het Sociaal Domein van de gemeenten Schagen en Hollands Kroon. Zij regelen de administratieve afhandeling na het klantcontact en bieden specifieke expertise binnen het sociaal domein. Dit gaat medio 2016 over naar de nieuwe zorgpartij.

#	Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
95	er vindt geen kosten- of risicoverrekening plaats
96	In de regio Gooi en Vechtstreek wordt hoofdzakelijk op basis van profijtbeginsel gewerkt. Op een klein deel van de dure jeugdhulp is solidariteit van toepassing.
97	Een beperkt aantal voorzieningen loopt via het solidariteitsbeginsel, het leeuwendeel via profijtbeginsel.
98	"Een beperkt aantal voorzieningen loopt via het solidariteitsbeginsel, het leeuwendeel via profijtbeginsel.
99	Alleen voor 2015 is in eerste instantie voor risicoverevening gekozen. Waarbij de voordelen bij een voordeel gemeente worden gelaten en de nadelen worden verevend. Voor 2016 moet het besluit nog worden genomen.
100	Met name binnen Jeugd is een regionale inkoop, waarbij gemeenten hun inleg hebben op basis van %-uele verhoudingen. Daarnaast heeft elke gemeente binnen zijn begroting een stuurbudget opgenomen, zodat tegenvallers kunnen worden opgevangen. Voor de duurdere vorm van Jeugd (Verblijf) is een vereveningssysteem afgesproken
101	Voor jeugd is het solidariteitsbeginsel van toepassing voor participatie (via gemeenschappelijke regeling) ook. Voor de wmo is dit niet van toepassing
102	In SWW verband (gemeente Stichtse Vecht, Wijdemeren en Weesp) hebben de colleges besloten dat de gezamenlijke uitvoeringskosten verevend worden. Voor de taakkosten
103	Bij de regionale samenwerking wordt bij de uitvoeringskosten uitgegaan van het solidariteitsbeginsel en bij de zorgkosten wordt uitgegaan van het profijtbeginsel.
104	Voor aantal onderdelen van het Jeugddomein (1e tranche van de aanbesteding: Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, JeugdzorgPlus, Jeugd en opvoedhulp)
105	Bij de GR Soweco is wel sprake van het solidariteitsprincipe. Bij Samen14 wordt betaald op basis van het aantal inwoners
106	In de regio Twente geen kosten cq risicoverevening.
107	Voor 2015 risicoverevening voor Jeugd en Wmo. Voor 2016 risicoverevening voor alleen zware jeugdzorg, overig profijtbeginsel.
108	Gemeente Bunnik zit in samenwerking regio Zuid-Oost Utrecht. Op bestuurlijk niveau worden er afspraken over solidariteit en risicoverevening gemaakt.
109	Voor 2015 risicoverevening voor 2016 gefaseerde overgang naar profijtbeginsel
110	Hierover moet nog besluitvorming plaats vinden. Alleen solidariteitsvorm op essentiële functies (dure zorg). Verder geen verevening
111	Deels solidariteit en deel profijt. Eemnes werkt samen in 2 regio's. In Gooi en Vechtstreek wordt hoofdzakelijk op basis van profijtbeginsel gewerkt en in Eemland is circa 50% solidariteit en 50% profijt.
112	Alleen zorgvormen die onderdeel uitmaken van de zogeheten essentiële functies, samengevat als cluster 1 jeugdzorg (dure, residentiële zorg).
113	Er is in 2016 nog sprake van regionale risicoverevening (solidariteitsbeginsel) als het gaat om de duurdere specialistische zorg. De verevening vindt plaats naar rato van de aandeel van de gemeente in het regionale zorgbudget, waarbij voor 2016 de septembercirculaire als ijkpunt zal worden gehanteerd. Voor de goedkopere meer toegankelijke zorg wordt het profijtbeginsel (pxq) toegepast waarbij de per gemeente afgenomen zorg wordt afgerekend. Het gaat hier ondermeer om activiteiten als dagbesteding, en begeleiding.
114	Verschilt per transitie, bij jeugd deels verrekenen en deels verevenen, bij wmo en participatie vooral verrekenen.
115	Er wordt samengewerkt m.b.t. een aantal backoffice taken, ook wordt er een verevening toegepast. Ten aanzien van alle bovenregionale zorgvormen worden de kosten binnen de provincie tussen de verschillende regio's verrekenend op basis van het gebruik. Binnen de regio FoodValley worden de kosten voor bovenregionale zorg verrekenend op basis van het solidariteitsbeginsel. Als verdeelsleutel wordt hierbij voor 2105 het budgetaandeel van deze zorg per gemeente in 2013 genomen.
116	Bij regionaal ingekochte vormen van jeugdzorg betaalt de gebruiker. Bij bovenregionaal en landelijk ingekochte vormen van zorg is een vereveningsmodel op basis van solidariteit van toepassing.
117	Voor dure zorg Jeugd solidariteit-, voor overig profijtbeginsel.
118	Bovenregionaal is sprake van solidariteit en risicoverevening. Regionaal wordt nog gesproken over de te maken afspraken.
119	Regionale samenwerking vindt (vwb de 3 D's) alleen plaats op het gebied van de Jeugdzorg. Landelijk en bovenregionaal wordt een kostenverevening toegepast. Regionaal en lokaal vindt dit niet plaats.
120	Alleen de duurdere vormen van jeugdzorg risico's worden verevend (boven regionale zorg). Voor alle overige AWBZ-Wmo en jeugdzorg voorzieningen geen wordt geen risicoverevening toegepast. Dit alles onder voorbehoud van de resultaten van de verdiepingsslag die met betrekking tot de risico's transities die in lekstroomverband gaande is.
121	Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden. Alleen solidariteitsvorm op essentiële functies (dure zorg) verder geen verevening

#	Overig, hybride vorm (geef nadere toelichting)
122	Het solidariteitsprincipe geldt in 2015 voor vrijwel alle onderdelen van de samenwerking binnen het Sociaal Domein. Voor 2016 en verder is gekozen voor risicoverevening voor enkel de zwaardere/niet ambulante (jeugd)zorg. Dit betekent dat mochten de kosten aan bovengenoemde regionale jeugdzorg hoger of lager blijken dan geraamd, dan wordt het verschil in kosten (plus of min) naar rato van het aandeel in de inkoop tussen de deelnemende gemeenten verdeeld. Verdeling van de kosten vindt in 2016 plaats naar rato van het aandeel in de inkoop op basis van de door het Rijk beschikbaar gestelde macrobudget jeugd op basis van de septembercirculaire 2016. Ouderbijdragen blijven hierbij buiten beschouwing.
123	Hierover zijn nog geen concrete afspraken gemaakt. Doel is solidariteitsbeginsel
124	Mengvorm solidariteitsbeginsel/profijtbeginsel
125	In GR De Bevelanden (Participatie/WMO, front office) is sprake van het profijtbeginsel. In GR de SWVO (WMO, back office) is sprake van het profijtbeginsel. Met jeugdhulp is in 2015 nog sprake van volledige solidariteit. Voor 2016 vindt nog besluitvorming plaats en wordt waarschijnlijk een hybride vorm.
126	Voor de WMO is er geen risico- of kostenverevening toegepast. Voor de Jeugd geldt in 2015 het solidariteitsprincipe voor alle Zeeuwse gemeenten. Voor 2016 is dat nog niet bekend. Voor Participatie geldt een kostenverevening tussen de drie gemeenten die participeren in de GR.
127	Is ook nog in onderhandeling
128	Wmo - profijtbeginsel Jeugd - 2015 solidariteitsbeginsel, 2016 voor goedkope zorg profijtbeginsel, voor duurdere (specialistische) zorg risicoverevening
129	Dit is nog niet duidelijk.

Vraag 3b (Q11) Indien er sprake is van kosten- en risicoverevening tussen gemeenten: zijn de gemaakte afspraken in de regio afdwingbaar (oftewel, gemeenten kunnen zich niet onttrekken aan de verplichting om buurgemeenten bij te staan; svp toelichten hoe de afdwingbaarheid is geregeld)?

Antwoordkeuzen	Reacties
Afdwingbaar	58,4% 184
Niet afdwingbaar	41,6% 131
Totaal	315

#	Geef nadere toelichting
	Afdwingbaar
1	Via afspraken op bestuurlijk niveau in Drents verband. Afspraken zijn gemaakt voor 2015 en 2016.
2	Afspraak over profijt en solidariteit is vastgelegd in RTA.
3	De afspraken zijn vastgelegd in een Regionaal Transitie Arrangement.
4	Via het RTA is dit afdwingbaar
5	Vastgelegd in het RTA

#	Geef nadere toelichting
6	De afspraken rondom de verevening zijn vastgelegd in het Dienstverleningshandvest onder artikel 16 - solidariteit en verevening. In dit artikel wordt verwezen naar bijlage VIII Uitwerking solidariteit en verevening.
7	De afspraken inzake solidariteit zijn opgenomen in artikel 16 van het dienstverleningshandvest. Afwijkingen van meer dan 5% zullen worden verrekend.
8	voor GR participatiewet afdwingbaar, voor de rest niet
9	Wanneer het totaal van voorschotten van een deelnemer minder dan 5 % afwijkt van het totale daadwerkelijke gebruik, wordt dit niet verrekend met deze deelnemer. Op aanvraag is verdere documentatie (Centrumregeling, Dienstverleningshandvest & Bijlage VIII - Uitwerking solidariteit en verevening) beschikbaar.
10	ja, overeenkomst is door betrokken gemeenten getekend!
11	In het dienstverleningshandvest, nadere uitwerking van de centrumregeling met de Aankoopcentrale Almere, is opgenomen hoe lastenverevening wordt toegepast.
12	Deze vraag is niet relevant nu er tussen gemeenten geen afspraken zijn gemaakt over risicoverevening.
13	Voor de Jeugdzorg is/wordt er voor 2016 weer een verevening afgesproken
14	Afdwingbaar op basis van collegebesluiten van de deelnemende gemeenten.
15	nvt
16	tot een afwijking van 5%; daarboven/-onder vindt nieuw overleg plaats.
17	Afdwingbaar vanuit gemaakte afspraken.
18	Is raadsbesluit
19	Deze afspraken liggen vast in een overeenkomst die in de verschillende colleges worden vastgelegd.
20	Niet van toepassing
21	n.v.t.
22	conform afspraken
23	Op het onderdeel jeugd is voor 2 jaren (2015 en 2016) volledige solidariteit afgesproken middels vaststelling van een nota jeugdhulp door alle 6 gemeenteraden van de Regio Noord Veluwe(RNV). Hierin staan 10 afspraken waaronder die van solidariteit in 2016 en 2017. Er is ook een afzonderlijke uitvoeringsorganisatie (Reionaal Account Jeugd) in het leven geroepen onder de koepel van RNV.
24	In de regionale 'Nota Sturing en Bekostiging Jeugdhulp' is de solidariteit vastgelegd. Deze nota is door de raden van de deelnemende gemeenten vastgesteld.
25	De zes deelnemende gemeenten hebben ieder afzonderlijk de nota 'Sturing en bekostiging' vastgesteld. In die nota is vastgelegd, dat gedurende 2 jaar volledige solidariteit plaats zal vinden voor wat betreft de kosten en uitvoering van de regionale account.
26	Voorstellen in regioverband worden bekrachtigd door college- of raadsbesluiten
27	Regionaal bestuurlijke afspraak.
28	n.v.t.
29	De afspraken zijn vastgesteld door de colleges en raden van de deelnemende gemeenten.
30	Er is een regionale nota solidariteit vastgesteld.
31	Obv collegebesluiten. Gemeenteraden zijn hierin gekend.
32	De keuze om deel te nemen aan het solidariteitscontract was een keuze van elke individuele gemeente uit regio Rivierenland. Bij raadsbesluit hebben gemeenten deelgenomen en zijn nu ook gebonden aan de gemaakte afspraken.
33	Zowel op bovenregionaal niveau (gehele provincie Gelderland) als op regionaal niveau (regio Rivierenland) zijn afspraken gemaakt over kosten en/of risicoverevening die dermate geformaliseerd zijn dat zij afdwingbaar zijn. Afdwingbaarheid is geregeld door middel van op schrift vastgelegde afspraken dat sprake is van solidariteit, echter de wijze waarop is nog onderwerp van onderhandeling en onderzoek.
34	Hier zijn afspraken over gemaakt het het regionaal portefeuillehoudersoverleg.
35	De solidariteitsafspraken gelden voor 3 jaar. Na evaluatie kunnen nieuwe afspraken worden gemaakt. 2. De vlaktaks wordt jaarlijks toegepast, waarbij de gemiddelde resultaten uit de 2 voorgaande jaren worden gebruikt voor de vaststelling van de nieuwe jaarlijkse bijdrage. 3. Gezamenlijke monitoring en bespreking van de resultaten vindt jaarlijks plaats op basis van cijfers die de regionale uitvoeringsorganisatie levert. 4. Een overschrijding / onderschrijding van meer dan 20% van het geraamde zorggebruik (van regio-naal/bovenregionaal ingekochte zorgvormen) in een van de gemeenten is aanleiding voor agendering bij de regionaal bestuurlijk opdrachtgever. 5. Wanneer sprake is van een te laag geraamd budget, dus wanneer er moet worden bijbetaald, hanteren gemeenten de jaarlijkse onderlinge budgetverhouding als procentuele verrekening.
36	De raden van de gemeenten in de regio hebben ingestemd met de verevening.

#	Geef nadere toelichting
37	n.v.t.
38	n.v.t.
39	Op het niveau van de regio Arnhem is dit afgesproken.
40	Hier zijn nog geen concrete afspraken over gemaakt
41	Afspraken zijn in een overeenkomst vastgelegd.
42	De afspraken in 2015 met betrekking tot LTA staan vast. Voor de afspraken in 2015 met betrekking tot bovenregionale zorg moet nog besluitvorming plaatsvinden op G6 niveau.
43	N.v.t.
44	Dit is regionaal vastgelegd.
45	n.v.t., zie verder toelichting bij 3a.
46	Er is een overeenkomst opgesteld.
47	In 2016 wordt de afdwingbaarheid verder vorm en inhoud gegeven door de mogelijke inrichting van een gemeenschappelijke regeling. Arnhem heeft hierin de lead
48	bestuurlijk vastgelegd
49	Staat ter discussie of de huidige systematiek ook voor 2016 evj toepasbaar moet zijn
50	Er is kosten & risico verevening voor de uitvoering Jeugdwet, hiervoor is de uitvoeringsorganisatie in een GR ondergebracht.
51	Via het RIGG (ZIN) en via Groninger Gemeenten (ZIN). PGB via de SVB loopt via de gemeente, kosten en risico zijn ook voor de eigen gemeente.
52	Het RIGG is ook het administratiekantoor voor de verevening.
53	De deelnemende gemeenten die betrokken zijn bij de regionale inkoop van jeugdzorg in de gemeente Groningen (RIGG) zijn middels raadsbesluiten akkoord gegaan met de afdwingbaarheid.
54	Jeugdzorg: op grond van Regionaal Transitie Arrangement Participatie: Op grond van gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningschap Wedeka
55	De deelnemende gemeenten die betrokken zijn bij de regionale inkoop van jeugdzorg in de gemeente Groningen (RIGG) zijn middels raadsbesluiten akkoord gegaan met de afdwingbaarheid.
56	risico's zijn redelijk afdekbaar omdat wordt uitgegaan van de inzet van een beschikbaar budget.
57	Betreft alleen Jeugd (provincie Groningen). Bij Wmo en Participatie is geen sprake van kosten- en risicoverevening. De tekorten bij de werkvoorzieningschap worden op basis van deelname bij de gemeenten in rekening gebracht.
58	Overeenkomst
59	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en zal door alle gemeenten worden gerespecteerd.
60	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en zal door alle gemeenten worden gerespecteerd
61	Voor 2015 wel
62	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en zal door alle gemeenten worden gerespecteerd.
63	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en dient dus door alle gemeenten te worden gerespecteerd.
64	besluitvorming door raad. Wel alleen voor jeugd.
65	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en zal door alle gemeenten worden gerespecteerd.
66	De afspraken zijn vastgelegd overeengekomen.
67	afdwingbaar middels contract regio
68	De toegepaste verdeelsleutel voor 2016 is bestuurlijk vastgesteld en zal door alle gemeenten worden gerespecteerd.
69	over 2015 afdwingbaar; 2016 nog geen afspraken
70	Er zijn afspraken gemaakt over hoe af te rekenen
71	Kostenverevening op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling met bepalingen over verdeelsleutels.
72	In GR geregeld
73	"In het Land van Cuijk is vwb. jeugdhulp een dienstverleningsovereenkomst (5 gemeenten onderling) opgesteld. Verder is in Brabant Noord Oost tussen de 18 gemeenten een centrumregeling (samenwerkingsovereenkomst) afgesloten.
74	in ieder geval het lopende jaar
75	vastgelegd in gemeenschappelijke regeling

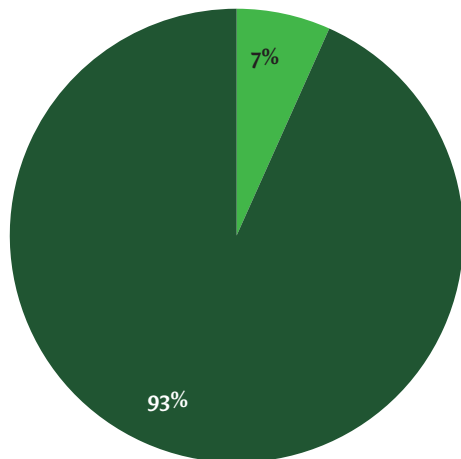
#	Geef nadere toelichting
76	n.v.t.
77	De kostenverdeling is door het bestuur van de GR vastgesteld.
78	"We hebben op het gebied van jeugdzorg een DVO afgesloten met de regiogemeenten. In deze overeenkomst zijn bindende afspraken gemaakt.
79	deelnemende gemeenten werken samen op het gebied van Jeugd en zijn een vorm van risicoverevening overeengekomen
80	Bestuursbesluit GR Hart van Brabant.
81	In ieder geval over het lopende jaar.
82	Iedere gemeente bevestigt de afspraak zoals toegelicht bij vraag 3a in een collegebesluit.
83	"Wmo/Jeugd: zie antwoord bij a, afspraken zijn vastgelegd in dienstverleningsovereenkomst. Participatie: vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van het Werkbedrijf.
84	Afspraken zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling "Regio Hart van Brabant".
85	o.b.v lichte gemeenschappelijke regeling / Dienstverleningsovereenkomst (DVO)
86	"Het is afdwingbaar omdat dit bestuurlijk is geregeld en de solidariteitsafspraken zijn vastgesteld door de lokale raden.
87	Systematiek verevening wordt door de colleges van de deelnemende gemeenten vastgesteld.
88	Binnen de regeling samenwerking WMO is opgenomen dat wanneer in 2015 er grote onevenwichtigheden tussen partijen zijn zij in 2016 nadere afspraken maken met elkaar. Er is sprake van grote onevenwichtigheden als twee of meer partijen vinden hiervan sprake is. Binnen Jeugd is afgesproken dat de centrumgemeente, na advies van het Regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd, de kosten- en risicoverevening voorlopig jaarlijks door de colleges van gemeenten laat vaststellen.
89	Voor 2015 voor jeugdzorg vastgelegd in een overeenkomst.
90	Op basis van solidariteitsafspraken is duidelijk tot welk niveau de gemeenten binnen Hart van Brabant een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben naar elkaar toe.
91	Voor jeugd. Eerste jaar solidariteit. Daarna verevening op basis van voortschrijdend zorggemiddelde.
92	"Na goedkeuring door de afzonderlijke gemeenteraden.
93	"Afspraken zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling ""Regio Hart van Brabant"".
94	E.e.a. is veelal opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.
95	Meestal kunnen wij als individuele gemeenten een zienswijze indienen op de P&C producten. Bestuurders of soms de gemeentesecretaris zijn ook afgevaardigd in de dagelijks bestuur of algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, waarbij conform de statuten de besluitvorming geregeld is. Soms kunnen in bepaalde omstandigheden maatwerkoplossingen getroffen worden met een gemeente, dit met instemming van het dagelijks en/of algemeen bestuur (afhankelijk van de mandaatregelingen).
96	Wordt bestuurlijk vastgesteld in individuele gemeenten.
97	Risicoverevening is via raadsbesluiten bij de 4 gemeenten vastgelegd.
98	Via bestuurlijke afspraken.
99	Afdwingbaar voor zover betreft de met betrekking tot jeugdhulp gemaakte solidariteitsafpraak in 2015.
100	geen idee
101	Er bestaat een regeling voor een periode van 4 jaar.
102	Er is tussen de gemeenten een overeenkomst gesloten.
103	Afdwingbaar: er is sprake van raadsbesluiten en een overeenkomst i.c. tussen de betreffende gemeenten.
104	Dit geldt voor een beperkt aantal (boven) regionale taken. De kostenverevening ligt vast in de begroting van de regio
105	Via bestuurlijke afspraken.
106	Geen idee
107	Eind 2014 zijn binnen het portefeuillehouder overleg Jeugd afspraken gemaakt om de dure verblijfsvorm met elkaar te verrekenen. Er is een vereveningsmodel opgesteld om fluctuaties in de zorgvraag naar dure programma's op te kunnen vangen, met name ook voor de kleinere gemeenten. In het kort komt het er op neer dat in de jaren 2015, 2016 en 2017 er door elke gemeente een vaste inleg wordt gehanteerd, zodat een voorziening kan voortbestaan en de (fluctuerende) zorg kan leveren. Daarna wordt gewerkt met het drie jaarlijks voortschrijdend gemiddelde gebaseerd op het feitelijk gebruik in 2015, 2016 en 2017 en de niet bezette capaciteit.
108	via politieke besluitvorming
109	Collegebesluit.
110	Als de GR operationeel is zullen de gemaakte afspraken t.a.v. kosten- en risicoverevening afdwingbaar zijn.

#	Geef nadere toelichting
111	Er is tussen de gemeenten een overeenkomst afgesloten.
112	Alleen binnen Jeugd Formeel zijn er geen handtekeningen gezet. Er is een bestuurlijk overleg geweest waar het RTA is vastgesteld. Hierin is het opgenomen.
113	Voor de jaren 2015 en 2016 wel, voor de jaren erna vooralsnog niet.
114	De deelnemende gemeenten hebben ingestemd met de verdeelsleutel zelf en het toepassen van deze verdeelsleutel op de uitvoeringskosten van de jeugdhulptaken zoals bepaald in het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) 2013, de uitvoeringskosten Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en de kosten regio coördinatie.
115	De gemeenteraden van de 11 deelnemende gemeenten aan de BVO jeugdzorg IJsselland hebben ingestemd met het regionaal transitie arrangement jeugdzorg en daarmee ingestemd met de afspraak dat de 11 deelnemende gemeenten in de periode 2015 en 2016 de financiële voor- en nadelen gezamenlijk opvangen. Dit is nader uitgewerkt in een vereveningsafpraak.
116	vastgestelde afspraken Jeugdzorg obv verhouding inbreng. Beschermd Wonen idem. waarbij vaststelling binnen de regiogemeenten in December definitief plaatsvindt.
117	Er is sprake van een gentlemen's agreement op bovenregionaal gebied. We maken gebruik van elkaars bedden maar zien pas einde van het jaar wat er gebeurd als partijen het budget overschrijd.
118	Als daar toe besloten is
119	Via contractafspraken.
120	De raden van de betreffende regiogemeenten hebben expliciet moeten instemmen met de wijze van regionale risicoverevening. Op basis van deze besluiten kunnen gemeenten zich niet aan de verplichting onttrekken
121	De afspraken zijn vastgelegd in een convenant dat door alle deelnemende gemeenten is ondertekend.
122	Rhenen voert de Jeugdwet uit binnen de regio FoodValley. In iedere gemeente binnen FoodValley heeft het College een besluit genomen zich te committeren aan de verevening. In Rhenen is dit besluit genomen op 16 december 2014.
123	Er is door de colleges besloten tot een kostenverevening bovenregionale en landelijk ingekochte jeugdhulp voor 2015.
124	Als daar toe besloten is
125	Gedeeltelijk, discussie loopt nog
126	Voor Jeugd is het gebaseerd op afspraken tussen de 13 gemeenten. Voor Participatie is de kostenverdeling vastgelegd in de GR.
127	Als er sprake is van kosten- en risicoverevening neemt de gemeenteraad hierover een separaat besluit.
128	verdeelsystematiek is vastgelegd in GR
129	Afdwingbaar o.b.v. de vastlegging in de Drentse samenwerkingsovereenkomst.
■ Niet afdwingbaar	
130	Geen afspraken gemaakt op dit gebied.
131	Zie A, uitgangspunt in Gemeenschappelijke Regeling is profijtbeginsel.
132	De GR is leidend
133	Nee er is geen sprake van een afdwingbare kosten- en risicoverevening. De samenwerkende gemeenten dragen zelf per gemeente de risico's.
134	nvt
135	niet van toepassing
136	Niet van toepassing.
137	nvt
138	Niet van toepassing omdat hiervan geen sprake is.
139	n.v.t. gezien het geldende profijtbeginsel, maar dat "n.v.t." was geen invulmogelijkheid
140	n.v.t
141	Ieder betaalt zelf de zorg van de eigen bewoners.
142	n.v.t., zie antwoord A
143	zie antwoord bij 3A
144	Ieder college heeft ingestemd met de verevening. Er is echter geen overeenkomst over afgesloten.
145	Alle 8 colleges hebben vwb jeugd hierover een besluit genomen. Dit terugtrekken bij overschrijdingen lijkt erg onwaarschijnlijk. Dit zou de samenwerkingsrelatie op andere gebieden onder druk zetten.

#	Geef nadere toelichting
146	Wat betreft GR participatie (WSW) is dit afdwingbaar
147	Alle colleges hebben ingestemd met dit model.
148	Bij verevening is vooraf duidelijk op welke wijze dit gebeurt. Alle regiogemeenten stemmen hiermee in.
149	In als geval is de uitvoeringsorganisatie onder een bestaande GR gepositioneerd.
150	N.v.t.
151	Is op dit moment niet afdwingbaar. Het is nog maar de vraag of dit in de toekomst wel zo wordt geregeld.
152	We hebben geen afspraken
153	wel hebben betreffende gemeenten raadsbesluiten daartoe genomen
154	Let op de geldende optie "Niet van toepassing" is niet aangegeven in keuzes.
155	Aangevinkt is 'niet afdwingbaar' omdat er een bolletje aangevinkt moet worden om verder te gaan met de vragenlijst. Antwoord op deze vraag is 'niet van toepassing'.
156	De verevening (en de wijze van verevening) is afgesproken in het Regionale Portefeuillehouders Overleg (PFO) dd. 14 april 2014 waar de wethouders van de regiogemeenten aan deel nemen. Het besluit is opgenomen in de notulen en hier wordt ook naar gehandeld.
157	n.v.t.
158	Fout in systeem. Niet van toepassing
159	Voor 2016 zijn nog geen afspraken gemaakt. Voor 2015 hebben de colleges van de regiogemeenten met de afspraak ingestemd.
160	zie toelichting 3a
161	niet van toepassing.
162	N.v.t.
163	"Voor het jaar 2015 zijn de afspraken voor de jeugdzorg Zorg in natura afdwingbaar. Voor dit jaar is volledige solidariteit afgesproken waarbij de inleg is gebaseerd op historisch zorggebruik.
164	n.v.t.
165	Is niet van toepassing, omdat er geen sprake is van kosten- en risicoverevening.
166	Uitgangspunt is afrekenen naar eigen gebruik
167	niet van toepassing
168	n.v.t.
169	Niet alles is hard afgesproken. Er wordt nog bekeken of in 2015 tussen gemeenten afgerekend gaat worden.
170	Via de regeling
171	Er is een poging gedaan om te werken met risicospreiding, maar dit heeft het niet gehaald in de besluitvorming (jeugdhulp). Bij Wmo niet van toepassing
172	Niet afdwingbaar, wel is er sprake van een gentlemen's agreement.
173	niet van toepassing (dit was geen keuzevakje)
174	niet van toepassing
175	niet van toepassing (dit was geen keuzevakje)
176	De afspraak geldt voor 2 jaar, voor 2015 en 2016. Door de 3 raden van de ijmondgemeenten is ingestemd met deze regeling.
177	Er is geen 'contract'. Er zijn wel vier raadsbesluiten genomen om gezamenlijk te verevenen. Of e.e.a. juridisch afdwingbaar is, kan ik niet beoordelen.
178	n.v.t.
179	Niet van toepassing
180	Is niet van toepassing
181	N.v.t.
182	"Risiko vereffening is niet afgesproken, omdat de budgetplafonds het risico mitigeren naar de zorginkoper
183	N.v.t.
184	n.v.t.
185	geen kostenverevening

#	Geef nadere toelichting
186	Niet van toepassing. Zie antwoord vraag 3a
187	Er is geen risicoverevening
188	Niet van toepassing
189	(nog) n.v.t.
190	Deze vraag is gezien het antwoord op vraag 3A n.v.t., maar kon hem niet overslaan, daarom dit (foutieve) antwoord hierboven maar ingevuld!
191	Er zijn geen afspraken gemaakt binnen de regio over kosten- en risico verevening.
192	is geen sprake van kosten- en risicoverevening
193	"Niet van toepassing
194	De nieuwe taken met betrekking tot de Jeugdzorg wordt in Twente gecoördineerd door Samen 14. Hierin is onder andere de centrale inkoop van jeugdhulp in ondergebracht
195	Niet van toepassing.
196	Niet van toepassing
197	Als er meer kosten worden gemaakt en de gemeenten dus moeten verevenen, raakt dit het budgetrecht van de raad. De afspraken zijn niet vastgesteld door de gemeenteraad, waar het budgetrecht ligt. Dus het is niet afdwingbaar.
198	niet aan de orde
199	Niet van toepassing. Zie vraag 3.A
200	niet van toepassing
201	Als er meer kosten worden gemaakt en de gemeenten dus moeten verevenen, raakt dit het budgetrecht van de raad. De afspraken zijn niet vastgesteld door de gemeenteraad, waar het budgetrecht ligt. Dus het is niet afdwingbaar.
202	alleen voor enkele verplichte onderdelen (bv veilig thuis, huiselijk geweld) vind verdeling van de kosten plaats naar inwoneraantal. Verder is sprake van profijtbeginsel (zie antwoord 3A)
203	De nieuwe taken met betrekking tot de Jeugdzorg wordt in Twente gecoördineerd door Samen 14. Hierin is onder andere de centrale inkoop van jeugdhulp in ondergebracht
204	Er is geen sprake van kosten- en risicoverevening; zie antwoord op vraag A
205	nvt
206	Bestuurlijk zijn de afspraken vastgesteld, maar deze zijn nog niet contractueel vastgelegd en zijn daarmee in strikt juridische zin niet afdwingbaar.
207	De discussie over risicoverevening is nog niet bestuurlijk afgerond in de besluitvorming.
208	er is binnen de regio Lekstroom geen afspraak over kosten- en risicoverevening. Er wordt dinsdag 1 december wel een voorstel in college behandeld over risicobeheersmaatregelen essentiële functies bovenregionale zorg voor jeugd voor 2016.
209	niet bekend met de exacte stavaza
210	Niet rechtens afdwingbaar. Het is wel in de gezamenlijke colleges besloten.
211	Er is bovenregionaal sprake van een gentlemen's agreement. Formeel gezien dus niet afdwingbaar. Regionaal zijn de afspraken nog niet definitief.
212	In een DVO is geregeld dat ieder zijn eigen kosten draagt, echter dit onderwerp wordt nu op nieuw ter discussie gesteld. Standpunt Vianen is dat we niet verevenen. Alleen boven regionaal zullen we bij moeten dragen in de kosten.
213	weet niet de exacte stavaza
214	Bestuurlijk zijn de afspraken vastgesteld maar zijn niet contractueel vastgelegd en zijn daarmee in strikt juridische zin niet afdwingbaar.
215	Voor 2015 moeten de afspraken nog steeds formeel gemaakt worden
216	Maar wel vastgelegd in raadsbesluiten
217	Waar bestuurlijke afspraken over zijn gemaakt is dit afdwingbaar.
218	Toelichting beleid

Vraag 4a (Q12) Heeft de gemeente maatregelen genomen om de decentralisatierisico's te beperken of er op te anticiperen? Zo ja, twee belangrijkste maatregelen vermelden onder toelichting.

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Nee	6,7%	25
■ Ja (geef nadere toelichting)	93,3%	349
Totaal		374

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
1	Er is een reserve Sociaal Domein gevormd. Er wordt samengewerkt met andere gemeenten o.a op gebied van inkoop.
2	rekening gehouden door vorming weerstandsvermogen in de algemene reserve en instellen sociaal deelfonds
3	1. Doorontwikkeling 'regenboormodel': monitoren effecten, versterken preventie, nieuwe inkoopcontracten, heroriëntatie op soc.zaken, nieuwe rollen medewerkers; 2. Co-creatie st. Sociale teams, schilpartijen, burgers.
4	De hogere interventieniveaus in de jeugdzorg worden afgerekend o.b.v. het solidariteitsbeginsel. Tevens zijn er voor de grote(re) aanbieders budgetplafonds afgesproken. Binnen Wmo-begeleiding zijn in de aanbesteding maatregelen genomen om risico's te beperken door het overgangsrecht te contracteren met een korting.
5	Ja er wordt gewerkt met een buffer in de vorm van een reserve sociaal domein. Voor en nadelen binnen het sociaal domein lopen via deze reserve. We hebben onderzoek gedaan naar de verdeelmodellen en de tekortkomingen in de verdeelmodellen onder de aandacht gebracht van de vng en de ministeries. We hebben de decentralisaties ingebed in de P en C cyclus en bewaken de kosten adequaat. Afgesloten contracten zitten binnen de budgettaire ruimte.
6	Voor de decentralisatierisico's is een risicomatrix opgesteld (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). 1. Als maatregel om de financiële onzekerheden te beheersen is een reserve voor het sociaal domein ingesteld (0,56 miljoen). De reserve wordt gevoed met een deel van het rijksbudget. 2. De budgetplafonds die zijn afgesproken met de aanbieders van jeugdhulp.
7	Er is een reserve gevormd.
8	- Instellen van een reserve sociaal domein - Transformatie
9	doorvoeren kortingen start gemaakt met transformeren (o.a. beperking huishoudelijke hulp)
10	Er is een bestemmingsreserve ingesteld om de incidentele lasten van de invoering te kunnen dekken en daarnaast zijn alle beleidsregels onder de loep genomen om te kijken welke mogelijkheden er zijn.
11	plus twee belangrijkste maatregelen: risicoprofiel opgesteld om de belangrijkste risico's af te dekken (par weerstandsvermogen), en fonds sociaal domein om schommelingen in uitgaven en inkomsten op te vangen.
12	1) Een deel van de budgetten WMO/AWBZ en Jeugd zijn weggezet in stelposten voor calamiteiten en onvoorziene uitgaven. 2) Door de contractering te baseren op kostprijzen betalen wij de werkelijke kosten in plaats van de kosten op historische grondslag. 3) Wij werken met eenheidsprijzen. Wij beogen hiermee minder administratieve rompslomp wat de kostprijs drukt.
13	een reserve om stimuleringsmaatregelen en initiatieven voor noodzakelijke transformatie en een reserve materieel evenwicht voor tegenvallers binnen de WMO en jeugdhulp; voor de participatiewet is binnen de GR IJsselmeergroep voldoende weerstandsvermogen beschikbaar

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
14	De belangrijkste maatregelen zijn: 1) Instellen van koepelreserve sociaal domein 2) Vastgesteld beleid gericht op het bereiken van maatschappelijke effecten binnen beschikbare budgetten en vaste monitoring hiervan op basis waarvan bijsturing plaats vindt indien wenselijk of noodzakelijk. In de risico-inventarisaties die ten grondslag liggen aan de reserve sociaal domein, zijn twee type risico's genoemd. Op de eerste plaats is dat het openeinde karakter van de regelingen. Ten tweede is dat de beperkte mogelijkheden tot bij sturing die je hebt op een aantal taken die zijn belegd in samenwerkingsverbanden met andere gemeenten (denk aan Concern voor Werk of de GGD of de centrumregeling sociaal domein). Deze risico's zijn gekwantificeerd en vervolgens vertaald naar een omvang voor de reserve. Deze reserve is bedoeld om incidentele risico's op te vangen. Op structurele risico's voortkomend uit de decentralisaties (meer taken, complexere taken, minder middelen) is beleidsmatig geanticipeerd en wordt maandelijks (kredietbeheer), per kwartaal (doelrealisatie en budget door MT) en in de regulier P&C cyclus bijgestuurd.
15	1. stringente budgetbewaking en monitoring; 2.vorming risicofonds
16	Aan de gecontracteerde levenranciers is aangegeven dat als zij dreigen te gaan over het ingekochte volume er een actieve informatieplicht is. Daarnaast worden er per kwartaal van alle grote partijen (GR) een voortgangsrapportage ontvangen.
17	uitgavenplafond contractafspraken
18	Gemeente Ameland heeft geanticipeerd op mogelijke negatieve gevolgen, door stelposten op te nemen in de begroting.
19	Op basis van een risico inschatting is een norm gesteld voor de minimale omvang van de algemene reserves.
20	Vooruitlopend op de decentralisaties is rekening gehouden met de bezuinigingen. De risico's van Jeugd, Zorg en Participatie zijn gekwantificeerd en middels beheersmaatregelen worden de risico's "beperkt". Tevens wordt erop gestuurd.
21	Kortingen doorvoeren bij aanbieders. Risicoreserve in weerstandsvermogen (algemene reserve)
22	De (structurele) ruimte in het budget (verschil tussen bate en lasten) zal bij de jaarrekening worden gestort in een risicoreserve sociaal domein.
23	In de Nota Integrale afweging van september 2014 is een aantal maatregelen opgenomen. Eén daarvan betreft een inkoopvoordeel en een andere betreft het uitvoeren van herindicaties, ten behoeve van de transformatie.
24	-Er is een reserve gevormd voor het sociaal domein -Gekozen is voor het uitgangspunt dat de gedecentraliseerde budgetten taakstellend zijn.
25	Afspraken met aanbieders via inkoopcontract Beleid sociaal domein door raad vastgesteld obv scenario's. Er is een risico reserve ingesteld obv risico inventarisatie met kans en impact
26	Het vormen van een bufferreserve/scherpe planning en control op afwijkingen
27	Binnen het Sociaal Domein is een post voor onvoorzien opgenomen. Daarnaast is er een reserve Sociaal Domein aanwezig.
28	Monitoring GR sociale dienst Bezuinigingsopdracht neergelegd bij de GR sociale dienst
29	dienstverlening dichtbij, eigen kracht en gebiedsondersteuning leidt tot effectievere en efficiëntere dienstverlening en reductie van dure specialistische zorg. Er is bestuurlijk aanbesteed door de OWO-gemeenten . Er vindt voortdurend overleg plaats tussen de gemeente en de aanbieders.
30	Inzetten op transformatie door het actief betrekken van de
31	1/ We hebben een bufferreserve in het leven geroepen om tekorten mee op te kunnen vangen. 2/ Afschaffing van HH1 per 1-1-2015 m.u.v. minima. Dit laatste ligt overigens meer op terrein van "oude" Wmo.
32	Financiële buffer en transformatie
33	1. Begroting van onderaf opnieuw opgebouwd, waarmee we hopen dicht bij de werkelijkheid te zitten. 2. (Beperkte) budgetruimte voor tegenvallers.
34	Door inkoopkortingen toe te passen Door versobering/verandering van Beleid
35	1. Implementeren kanteling 2. Instellen budgetplafonds
36	(1) instellen tijdelijke egalisatie (bestemmings)-reserve Sociaal Domein 2015 - 2017. (2) verhogen minimale stand algemene reserve van € 500.000 naar € 750.000 (€ 227 per inwoner)
37	1. Instellen gebiedsteams 2. Inzet op monitoring en verantwoording 3. "hek om het sociaal domein" 4. structureel risicobedrag opnemen in de exploitatie 5. incidenteel risicobedrag definiëren in het weerstandsvermogen
38	In de paragraaf weerstandsvermogen blz. 151 worden 8 beheersmaatregelen genoemd, waaronder strakke monitoring verstrekkingen en kosten en continue actieve lobby gericht op de verdeelmodellen.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
39	Installeren noodfonds en werken met zogenaamde budgetplafonds per aanbieder, waarbij het totaal het beschikbare inkoopkader niet overstijgt.
40	Er is een reserve gevormd.
41	Constance monitoring/Aanpassing beleid
42	Gebiedsgerichte financiering en uitvoeren van herindicaties.
43	1. In overeenkomsten met aanbieders wordt de aansprakelijkheid geregeld. 2. De toegang naar ondersteuning wordt in eigen beheer uitgevoerd, waarmee het risico op volume-overschrijding wordt beperkt.
44	1. actieve rol in regionale samenwerking en 2. Los van normale P&C cyclus specifiek veelvuldig volgen ontwikkelingen budgetten.
45	Door een reservering op te nemen en door onderlinge solidariteit op zorgproducten met een hoog risicoprofiel.
46	Extra risico buffer op stelpost sociaal domein. Teven is er een reserve sociaal domein ingesteld om eventuele overschotten 2015, voor dit doel beschikbaar te houden.
47	Er is een bestemmingsreserve decentralisaties ingesteld waarin € 1.000.000 is gedoteerd. In de begroting is een structureel bedrag van ruim € 100.000 als "Noodfonds" opgenomen.
48	1. Vaststellen van integraal beleid en hier de organisatie ook op inrichten. 2. Binnen het risicomanagement de 10 grootste risico's monitoren en ieder kwartaal bijstellen. Deze risico zijn gekwantificeerd.
49	Door het op peil houden van (risico) reserve transities WMO/AWBZ. Budgetkortingen gedeeltelijk doorberekeningen aan zorgaanbieders.
50	"Claim op Algemene Reserve in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor zorg in natura zijn budgetplafonds afgesproken met de zorgaanbieders. Als de plafonds overschreden dreigen te worden moeten de zorgaanbieders contact opnemen en eventueel een plan van aanpak voorleggen.
51	- transformatie; - budgetsturing
52	Een reserve sociaal domein ingesteld met een saldo van ca. € 3 miljoen en op het onderdeel jeugd is er samenwerking gezocht met de 5 buurgemeenten om zo aan risicospreiding te doen. Bij de Wmo is er gezamenlijk aanbesteed.
53	1 Een maandelijkse financiële monitoring, 2 proces monitoring
54	- Investeren in de lokale ondersteuningsnetwerk. - Plafonds aangebracht bij de inkoop (Jeugd). Sturen op de prijs.
55	Bestemmingsreserve Sociaal Domein en bedrag in de gemeentelijke risicobuffer
56	Vorming van een risicoreserve in 2016 en maandelijkse uitvraag van geleverde productite
57	De huidige stand van de bestemmingsreserve biedt voldoende ruimte om de nadelige gevolgen van het overgangsrecht en de niet helemaal betrouwbare historische cijfers op te kunnen vangen. Via de transformatie verwachten wij ook in de toekomst de benodigde zorg te kunnen leveren binnen de bestaande budgette.
58	1. De al gevormde reserve rond decentralisaties is in stand gehouden, op begrotingsbasis is niet besloten tot gehele of gedeeltelijke vrijval 2. Voor WSW is het risico van lagere rijksbijdrage per SE afgedekt door in de begroting structureel € 245.000 op te nemen
59	Uitgebreide kwartaalsmonitoring waarin zowel de zorg als de financiën zijn opgenomen. Aangestelde kwaliteitsmedewerkers die samen met de interne controllers en nog aan te stellen ketenregisseur de 3 kolommen in beeld brengen, risico's zoveel als mogelijk minimaliseren en het proces optimaliseren.
60	In de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting 2016 is aandacht geschonken aan de risico's rondom de decentralisaties sociaal domein (inclusief participatie). De beheersing vindt met name plaats door de periodieke monitoring en bewaking van de afgesloten zorgcontracten door het regionaal ondersteuningsbureau. Naast de beheersingsmaatregelen heeft de gemeente Heumen een bestemmingsreserve als buffer voor mogelijke tegenvallers binnen het sociaal domein.
61	De belangrijkste maatregelen zijn het hanteren van budgetplafonds en het verstrekken van informatie aan en inwinnen van informatie bij zorgaanbieders om zoveel als mogelijk inzicht te verkrijgen in de dienstverlening en de kosten daarvan. Bij dreigende budgetplafondoverschrijding wordt ook een Plan van aanpak gevraagd aan de zorgaanbieders waarin aangegeven dient te worden welke maatregelen zijn en worden genomen om de kosten te beperken.
62	- Wmo: bevolkingssamenstelling en voorspellingen daarover monitoren - Jeugdzorg: volledige controle woonplaatsbeginsel
63	beleidsaanpassingen doorgevoerd/doorvoeren, reserve SD gevormd en rekening gehouden met een budget onvoorzien SD.
64	Jeugdwet: - instellen budgetplafond voor iedere instelling ingesteld (niet afdwingbaar, maar meldingsplicht bij dreigende overschrijding). - ieder kwartaal leveren instellingen omzetgegevens aan, incl. onderhanden werk

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
65	In eerste instantie heeft onze gemeenten de afgelopen jaren een buffer opgebouwd om eventuele tegenvallers in de zorgkosten te kunnen dragen, de 3D reserve. In tweede instantie hebben wij (regio breed) tijdens de inkoop met de zorgaanbieders afspraken gemaakt dat zij ruim van te voren bij ons moeten melden als het budgetplafond in zicht komt. Vervolgens vindt dan met de zorgverlener een gesprek plaats en wordt bezien welke mogelijkheden er zijn om binnen het budget te blijven c.q. welke meerkosten verwacht worden. (In de praktijk blijkt echter dat niet alle zorgverleners zich aan deze afspraak gehouden hebben. Gezien de zorgverleners ook nog niet verplicht zijn om het dashboard in 2015 actueel bij te houden geeft dan nog wel eens verschil t.a.v. onze verplichtingenadministratie en de daadwerkelijke inwoners die in zorg zijn.) Zie voor nadere toelichting onderwerp 2. Lasten punt b. Hetgeen ook opvalt is, dat aanbieders nog nauwelijks gekanteld zijn (ze doen wat ze altijd deden) en dat er veel middelen besteed zijn aan zorgcontinuïteit. Dus veel inwoners die ook al in 2014 in zorg waren
66	Instelling van een reserve Sociaal domein; zie hiervoor toelichting bij het antwoord op vraag 2d. Instelling van budgetplafonds per cluster van zorgvormen; budgetplafonds moeten bewaakt worden per individuele gemeente op basis van productiegegevens die door zorgverleners moeten worden aangeleverd in een geautomatiseerde toepassing op straffe van een contractueel vastgelegde korting op de ingediende facturen.
67	De belangrijkste maatregel is dat het verlies in de mjb 2016-2019 is genomen welke onder andere is afgedekt door een OZB-verhoging van 10%.
68	Met de Stadsbegroting 2016-2019 zijn de risico's op het sociaal domein in kaart gebracht en daar waar mogelijk gekwantificeerd. Voor de risico's waar de gemeente (mede) invloed op heeft zijn er beheersingsmaatregelen genoemd. Voorbeelden: in samenwerking met partijen wordt een scenario ontwikkeld om volume groei dylexiezorg terug te dringen, toetsen rechtmatigheid van de geleverde zorg, sturen en monitoren op de afschaling van zwaardere zorg naar lichtere vormen van zorg.
69	er is een transformatiebudget in het leven geroepen en monitoring wordt ingezet.
70	Zie blz 16 en 17 van de begroting 2016 (Veranderprogramma Sociaal Domein 3.2) voor de belangrijkste reeds ingezette maatregelen en mogelijk aanvullende maatregelen 2016.
71	Jeugdzorg; huisartsen verzorgen een deel van de toeleiding naar de zorg. Er is nu een pilot gestart om de toeleiding naar de zorg via het ondersteuningsteam te laten verlopen zodat een integrale aanpak beter gewaarborgd is. Tevens worden ook initiatieven ontwikkeld om beter contractbeheer- en management in te richten (regionaal). Hiermee krijgen we inzicht in de kwaliteit van zorg en of de dienstverlening overeenkomstig verloopt.
72	1. regionale inkoop en vereffening van de kosten op jeugdzorg. 2. participatiewet ondergebracht in GR samen met andere gemeenten.
73	Budgetplafonds voor aanbieders, monitoring voortgang per kwartaal
74	- Budgetplafonds ingesteld per zorgleverancier met actief toezicht met maatregelen hierop. - Jeugd: regionale solidariteit afgesproken om lokale pieken te voorkomen. Stevige regionale bedrijfsvoering opgezet. - Participatiewet: studie naar scenario's om SW-bedrijf toekomstbestendig te houden.
75	(1) Belangrijk risico als gevolg van de transitie is dat de zorgconsumptie van met name de jeugd moeilijk in beeld te brengen was en nog steeds is. Hierop zijn regionaal (12 gemeenten rondom Arnhem) en lokaal acties uitgezet om de benodigde informatie te verkrijgen. Daarnaast zijn (regionaal) afspraken gemaakt met zorgaanbieders over budgetplafonds. (2) Voor Renkum zijn de taakstellingen binnen het sociaal domein aanzienlijk. Naast de landelijke kortingen op de budgetten, geeft het objectief verdeelmodel voor de jeugd een aanzienlijk nadeel. De totale opgave loopt op naar ruim € 4 miljoen in 2020. Invulling van deze taakstelling is afhankelijk van de wijze van contractering, innovatie in de zorg en de werkwijze van ons sociaal team.
76	1. Controleprotocollen richting zorgaanbieders om duidelijkheid te krijgen over feitelijke dienstverlening. 2. Door Sociale gebiedsteams te versterken ontstaat meer grip op zorgtoeleiding.
77	Invoering van budgetplafonds / Invoering van innovatiebudgetten.
78	Vormen flinke reserve voor de eerste jaren, regionale afstemming/aanpak
79	n.v.t.
80	1 Er vindt een 100% controle plaats op woonplaatsbeginsel/gezag. Hierdoor worden geen facturen betaald, die niet voor de gemeente Voorst zijn. 2 Bij het CJG en MNV wordt getracht lichtere zorgvormen in te zetten n.a.v. gesprekken met cliënten, waardoor getracht wordt binnen het beschikbare budget te blijven.
81	1. Ruim van te voren heel goed nagedacht over beleid en wijze van uitvoering; dit wijkt af van wat veel andere gemeenten doen. Beleid en uitvoering nadrukkelijk gericht op transformatie en inzet voor voorliggende voorzieningen; 2. Aanzienlijke bufferreserve gevormd
82	Overheveling van budget uit jaarrekening 2014 naar 2015
83	Er zijn budgetplafonds voor de regionale inkoop ingesteld en de lastenontwikkeling wordt nauwkeurig gevolgd.
84	Financiën zijn kaderstellend. Risicoreserve opgenomen.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
85	In 2013 is er reeds begonnen met herindicaties van de Wmo (Hulp bij huishouden en Regio taxi), waardoor er vanaf toen al minder een beroep is gedaan op middelen en burgers al voorbereid werden om meer een beroep te doen op eigen kracht en netwerk. Daarnaast is er een financiële buffer opgebouwd om de nog onbekende financiële gevolgen in eerste instantie op te kunnen vangen.
86	Reserve in het leven geroepen.
87	1. Er is een bestemmingsreserve "garantiefonds sociaal domein" getroffen. Er vindt doorselectie plaats van gecontracteerde zorgaanbieders met als doel efficiënter en innovatiever te werken
88	Door te investeren in preventie en vroegsignalering via bijvoorbeeld Wijkteams. Er wordt 2 maandelijks aan de Raad gerapporteerd. Verder: Participatie: Aanscherpen opdracht GR Het Plein en herijking kaders en beleid. Oprichting taskforce werk. Jeugdzorg: Scherp monitoren en periodiek overleg met zorgaanbieders. Bewaken budgetplafonds en individuele maatwerkvoorzieningen.
89	transformatie en reductie van tarieven
90	In samenwerking met andere gemeenten is zowel beleid als inkoop vorm gegeven.
91	1. Opnemen van een buffer in de begroting 2. Afdwingbare solidariteitsafspraken t.a.v. de Jeugdzorg(hulp) in regionaal verband met de mede Groninger gemeenten
92	-samenwerken met andere gemeenten op het gebied van beleidsvorming en inkoop -vermelding in risicoparagraaf
93	Samenwerking ter kostenreductie Transformatieproces inzetten dmv van klantgerichte herindicaties en andere experimenten
94	Samenwerken met andere gemeenten op het gebied van beleidsvorming en inkoop
95	Het risico is onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen, waarvoor een reservepositie is ingenomen. Inhoudelijk wordt op het risico gestuurd met beheersmaatregelen a.d.h.v. voortgangsrapportages.
96	Vormen bestemmingsreserve
97	We hebben een beperkte bestemmingsreserve voor de risico's en daarnaast een voldoende reservering in het weerstandsvermogen.
98	Invoeren transitiereserve Onderdeel proces van risico-inventarisatie paragraaf weerstandsvermogen
99	Beschermd wonen via de Groninger Gemeenten, duurdere uitgaven ZIN, bijv. voor jeugdgevangenis het Poortje via het RIGG. Werkvoorzieningsschap en sociale dienst met 3 gemeenten samen (Appingedam, Delfzijl en Loppersum)
100	Wmo -> zijn vroegtijdig stadium al de nodige koerswijzigingen aangebracht. (HHT) En het CJG is nu meer in stelling gebracht (preventief).
101	Periodiek monitoren/analyseren hoe de werkelijk uitgaven en inkomsten zich ontwikkelen t.a.v. de begrote bedragen en we zijn kengetallen/management(sturings)info aan het ontwikkelen.
102	Er wordt gestuurd op de zorgafname van de burgers door zoveel waar mogelijk de burger gebruik te laten van de zorg die in de algemene voorziening is geregeld in plaats van de relatief dure maatwerk zorg. Daarnaast door de scherpe inkoop van zorg.
103	1. via beleidsmaatregelen 2. het voeren van zogenaamde keukentafelgesprekken
104	Jeugdzorg: via RTA Participatie: Akkoord van Westerlee. Zie toelichting paragraaf Sociaal Domein.
105	Er wordt gestuurd op de zorgafname van de burgers door zoveel waar mogelijk de burger gebruik te laten van de zorg die in de algemene voorziening is geregeld in plaats van de relatief dure maatwerk zorg. Daarnaast door de scherpe inkoop van zorg.
106	Door de vorming van een sociaal domein reserve
107	samenwerken met andere gemeenten op het gebied van beleidsvorming en inkoop
108	We hebben in de algemene bedrijfsreserve een bedrag opgenomen om risico's op te vangen.
109	Nu vooral risicobeperking, maar ook al transformatie ingezet.
110	We hebben één financiële maatregel getroffen: het vormen van een bufferreserve "open einde regelingen sociaal domein".
111	Bufferreserve(risicoprofiel € 250.000 Reserve decentralisatie € 250.000 Continuïteit in zorgverlening => gerichte benadering van bestaande cliënten
112	Via monitoring, instellen bufferreserve
113	1. budget is taakstellend 2. bij Wmo herindicaties doorgevoerd
114	"Er is een risicomatrix uitgewerkt en er is een egaliseringsreserve ingesteld, daarnaast hebben we actief contact gezocht met het Rijk en de VNG over de verdeling van de middelen Jeugd
115	Een reserve hiervoor gevormd.
116	Risico's zijn in kaart gebracht. Grootste risico is dat Xonar failliet zou gaan --> er is nu geen andere partij die deze diensten kan regelen. Er is risicospreiding toegepast bij de inkoop van zorg.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
117	"Wij hebben een top 7 van risico's benoemd, risicomanagement en beheersmaatregelen worden verder opgepakt. Reeds in een vroeg stadium zijn wij gestart met maatregelen. Wij hebben ons gericht op vier sporen: (1) lobbyen voor een passend ingroeimodel; (2) lobbyen voor een rechtvaardig verdeelmodel; (3) in gesprek gaan met zorgaanbieders over de prijs/kwaliteit van de zorgverlening, samen op zoek naar de beste oplossing; (4) de nieuwe gemeentelijke rollen en taken zo effectief mogelijk inrichten. Daarnaast hebben wij een reserve 3D gevormd. Bereikbaarheid voor burgers via toegangsteams georganiseerd.
118	Vorming bufferreserve voor de opvang van financiële risico's. Continue monitoring die ons zicht geeft op de kosten én de resultaten.
119	Vorming reserve sociaal domein en investeren in kwalitatief goed personeel
120	1. Budgetten te ontvangen op het sociaal domein (mede als gevolg van de objectieve herverdeling) zijn taakstellend in de begroting weggezet. 2. Monitoring van ontwikkelingen op zowel inhoudelijk als financieel gebied samen met betrokken partijen.
121	- instellen van een risicoreserve - gezamenlijke inkoop (met bezuinigingstaakstelling) en gezamenlijk beleid
122	Via intensieve onderlinge afstemming, formats en vooral periodieke monitoring
123	"Inkoop van zorg is bij Jeugd en Wmo (nieuw) verlopen via bestuurlijke aanbesteding. Hierbij is een uitvraag gedaan naar de omzetten in eerdere jaren. Ten opzichte van die omzetten is de rijkskorting meteen doorvertaald naar de zorgaanbieders via een algemene korting van 20%. Zij hebben in ruil daarvoor de vrijheid om de arrangementen en urenaantallen daarin te beïnvloeden. Ten tweede heeft de gemeente Maastricht buffers in de begroting ingebouwd.
124	Geen maatregelen genomen door decentralisatierisico's te beperken, maar wel enigszins proberen te anticiperen door vorming reserve.
125	1. Risicovereeniging tussen regiogemeenten m.b.t. de duurste vormen van Jeugdzorg. 2. Risicobuffer gevormd en daarnaast ook opgenomen in de risicoparagraaf.
126	Samenwerking en transformatieproces
127	eigen bijdragen risicovoller ramen
128	Monitoringssysteem in ontwikkeling Reserve participatie Weerstandsvermogen Reserve WMO
129	Financiële overschrijdingen zorgbudgetten => stelpost in begroting + bufferreserve Continuïteit in zorgverlening => gerichte benadering van bestaande cliënten
130	Er is een buffer reserve. Er zijn businesscontrollers aangesteld
131	separaat risicomanagement voor de 3D's met als belangrijkste maatregelen: budgetplafonds bij de contracten; instellen van een bufferreserve.
132	Budgettair worden de risico's afgedekt middels een aanwending van de bufferreserve sociaal domein. Het sociaal domein is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. Voor- en of nadelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Een risico bestaat bij de toegang tot zorg bij de decentralisatie jeugd. De toegang tot zorg wordt niet alleen bepaald door de gemeente. Huisartsen kunnen ook zorg toewijzen. De gemeente heeft hier geen invloed op.
133	-intensieve financiële monitoring -intensieve beleidsmatige monitoring
134	Klein percentage van de Integratie Uitkering is achtergehouden voor onverwachte meervraag; Rijkskorting is in 2015 deels doorgezet naar het uitvoerend veld middels generieke kortingen.
135	Bij nieuwe contracten wordt goed gekeken naar de (on)mogelijkheden. Aandacht voor innovatie waardoor kosten wellicht omlaag kunnen Focus in 1e instantie op de meest risicovolle cliënten, zowel in zorg als in geld
136	Periodieke monitoring Ontwikkeltafels met zorgaanbieders op verschillende gebieden om te anticiperen op risico's Kwartaalgesprekken zorgaanbieders Kwaliteitsmonitor in wording
137	Er is een reserve 3d gevormd (5, miljoen) en een monitor ontwikkeld die zowel voor beleidsontwikkeling als uitvoeringsaspecten inzicht moet geven in de ontwikkelingen van de transformatie van de wmo/jeugd en participatiewet. Uit de momenteel uit te voeren beleidsevaluatie moet blijken of het voorgestelde concept beleid bijdraagt aan de gewenste transformatie en dus bijdraagt om binnen de gestelde financiële kaders van de raad te blijven. De evaluatie vormt de basis om de risico's te kwantificeren.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
138	<p>1. Ten gunste van en de beheersing van de mogelijke risico's is een beheersorganisatie opgezet. De opzet van deze organisatie bestaat uit de cirkel van Deming, de informatiepiramide (informatiebehoeften voor de Raad, het college en het management) en diverse rollen met betrekking tot control. Van budgetbeheer tot risicobeheer. Het doel is een resultaatgericht en beheersbaar sociaal domein. Ten aanzien van het budgetbeheer is vanaf het begin het risico ingeschat dat de zorgaanbieders onzekerheden kennen ten aanzien van de facturering en de overige gegevensoverdracht aan de gemeenten. Middels een verbijzonderde interne controle is vastgesteld bij welke leveranciers de grootste risico's aanwezig zijn. De hieruit voortkomende bevindingen en aanbevelingen zijn verwerkt in een nieuw factureringsproces. Denk hierbij aan toetsing, controles en aansluiting bij het GGK. Daarnaast worden maandelijks de budgetten getoetst aan de realisatie en voorzien van een risicopercentage voor wat betreft de onzekerheden.</p> <p>2. Het grootste risico is onderkend binnen de nieuwe primaire processen. Met name de processen van Jeugd en de nieuwe taken van WMO zijn integraal ingericht en voorzien van een risico inventarisatie. De risico's worden verder afgedekt met passende maatregelen. Waaronder de begeleiding op de nieuwe rollen van medewerkers en diverse controles in de primaire processen.</p>
139	Vormen van reserve WSW en reserve sociaal domein.
140	vormen reserve 3D inkoop obv van taakstellend budget
141	- Benoemd als risico in paragraaf weerstandsvermogen - Vorming van een specifieke bestemmingsreserve
142	Vorming reserve sociaal domein.
143	In het beschikbare weerstandsvermogen is rekening gehouden met dit risico.
144	Monitoringssysteem jeugd is opgezet. Periodiek worden rapportages opgesteld door de GR zodat zowel beleidsmatig als financieel zodat bijsturing mogelijk is.
145	Script aanpak voor de toegang
146	<p>1. Zowel voor de jeugdzorg als de klassieke is Wsw is een solidariteitsprincipe afgesproken en de inkoop voor jeugdzorg en Wmo begeleiding (boven)regionaal georganiseerd</p> <p>2. De herindicaties projectmatig aangepakt om zo snel mogelijk de klanten in beeld te krijgen""</p>
147	Er is sprake van een Reserve sociaal domein. Tevens wordt een monitoringtool ontwikkeld om de veranderingen als gevolg van de drie decentralisaties te managen.
148	Periodieke monitoring en (eventuele) bijstelling van budgetten. Het geheel van de decentralisaties is budgettair neutraal ingeraamd. Binnen de kaderstelling zal dat ook als zodanig gerealiseerd moeten worden.
149	<p>1. Kostprijs nieuwe taken is 15% lager gecontracteerd dan in de AWBZ.</p> <p>2. Transformatie doorvoeren: meer inzet van oplossingen Ode en 1e lijn, mantelzorgondersteuning, etc.</p>
150	"Door samenwerking met andere gemeenten in de regio worden schaalvoordelen bij de inkoop verwacht. Daarnaast is het beleid in de regio op elkaar afgestemd. Beschikbare ambtelijke capaciteit bij alle deelnemende gemeenten wordt door samenwerking efficiënt gebruikt en vergroot de mogelijkheid tot specialisme. Ook is er een bedrag opgenomen in de risico paragraaf.
151	<p>1. reserveren; één reserve voor het sociale domein</p> <p>2. bewaken</p>
152	- er is een risicoreservering gevormd - scherpe afspraken met aanbieders
153	<p>1. met de komst van de nieuwe taken is in 2015 gebouwd aan een monitoringssysteem waarin we naast de financiële ontwikkelingen ook de beleidsontwikkeling volgen. Hiermee kunnen we tijdig ontwikkelingen signaleren en wellicht bijsturen.</p> <p>2. De egaliseringsreserve Sociaal deelfonds heeft een ondergrens van € 400.000.</p>
154	Versterken van voorliggende voorzieningen (nuldelijn), waardoor in de toekomst mindere duurdere voorzieningen hoeven te worden ingezet.
155	Ja, door zoveel mogelijk te monitoren mbv eigen berekeningen en berekeningen van externe partijen (om zo prognoses te kunnen matchen) Ja, door zoveel mogelijk ook in regionaal verband informatie uit te wisselen
156	Transformatie en inkoop
157	Ruime flexibele schil m.b.t. onderdeel Jeugd
158	"Er is een reserve gevormd om ervoor te zorgen dat niemand tussen wal en schip terecht kan komen. Tevens monitoren we de risico's en werken we nauw samen middels een bestuurlijke aanbesteding met de partijen om de transformatie vorm te geven binnen de beschikbare financiële kaders.
159	O.a. zijn/worden voor 2016 contracten afgesloten afgestemd op de rijksbijdragen en er zijn/worden maatregelen genomen om beleid te versoberen.
160	"Vormen van een bufferreserve en weerstandsreserve.
161	Er is een reserve gevormd om tekorten te kunnen dekken. Daarnaast is het Plusteam (generalistenteam) opgericht om ervoor te zorgen dat er minder beroep wordt gedaan op de, duurdere, 2e lijns zorg (transformatie).

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
162	Vormen buffer uit overschotten 2015 en andere manier van organiseren decentralisaties door bijvoorbeeld inzet dorpsondersteuners
163	Bij de herindicaties en nieuwe aanvragen wordt gekeken naar de mogelijkheden om de zorg anders te organiseren.
164	De risico's zijn benoemd en de algemene reserve is daarmee voor een groter deel niet vrij beschikbaar
165	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de Programmabegroting 2016 is hierover het volgende opgenomen: In de paragraaf Decentralisaties is uitgebreid ingegaan op de financiële kant van de 3 decentralisaties. Hierin is aangegeven dat voor wat betreft de decentralisatie AWBZ van een budget neutrale uitvoering kan worden uitgegaan. De decentralisaties jeugdzorg en participatiewet kennen een groter risico, mede gezien het tekort in de eerste jaren. De risico's voor beide decentralisaties zijn echter lastig in te schatten. In de begroting wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de decentralisaties uiteindelijk budgettair neutraal worden uitgevoerd. In de eerste jaren zijn wel aanloopkosten geraamd. Het risico op de decentralisaties wordt ingeschat op € 300.000 per jaar, gebaseerd op het geraamde tekort in de eerste jaren.
166	Er is een bestemmingsreserve Sociaal Domein in het leven geroepen. Er is een beleid vastgesteld, waarbij de burgers meer het initiatief moeten nemen.
167	"Wmo: d.m.v. tariefafspraken en productcategorieën, ontwikkelagenda met aanbieders. Jeugd: d.m.v. tariefafspraken en volumeafspraken en productcategorieën, ontwikkelagenda met aanbieders. Participatie: afbouw Wsw + maximaal streven naar reguliere plaatsingen.
168	De meerjarige positieve begrotingssaldi (oplopend naar ruim € 1 mln. in 2018) is niet ingezet voor nieuw beleid, maar wordt bewust achter de hand gehouden als buffer om eventuele tekorten binnen het sociaal domein.
169	Regionale samenwerking en resultaatgestuurde inkoop
170	- Onderdeel van de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing - Bij nieuwe aanbestedingen moet rekening worden gehouden met de efficiëncykortingen
171	Aan de voorkant via het dorpsnetwerk (ons alternatief voor wijkteams) en reservering voor mogelijke hogere lasten ZIN en PGB.
172	We hebben een reserve WMO gevormd en we hebben in de exploitatie extra middelen gereserveerd voor het afvangen van risico's
173	In het weerstandsvermogen is voor 2016 een bedrag van € 750.000 opgenomen voor het opvangen van mogelijke risico's. Verder is er een regionaal bureau voor Jeugd (Zorg Informatie en Inkoop Team) voor de 9 gemeenten van West-Brabant West gericht op inkoop/contractbeheer, regionale monitor op zorgverbruik/budgetuitnutting en regionaal opgezet beleid. Hiernaast wordt ook middels een lokale monitor het sociaal domein in samenhang gevolgd.
174	Er is een Centrum voor Maatschappelijke Deelname opgericht met een generalist en een sterke samenwerking met het voorliggend veld. Met als doel dat er minder beroep wordt gedaan op de, duurdere, 2e lijns zorg (transformatie).
175	""1. Prestatieafspraken met zorgaanbieders; 2. Het risico is in de begroting opgenomen met algemene reserve als buffer.""
176	Er is een reserve gevormd voor de toekomstige tegenvallers
177	Vormen van een reserve alsmede goed budgetbeheer en monitoring van de lasten alsmede aantallen.
178	1. Vorming van bestemmingsreserve 2. planning en control systeem zodat tijdig kan worden bijgestuurd.
179	Vorming reserve en het opnemen van stelposten in de begroting.
180	Opgenomen in de risicoparagraaf, sturen op budgettair neutrale uitvoering.
181	Eventuele overschotten op de Wmo en Jeugd zullen bij de jaarrekening 2015 worden gereserveerd in een bestemmingsreserve Sociaal domein.
182	Voor de WMO is een pilot gestart om de kosten terug te dringen
183	Er is een Centrum voor Maatschappelijke Deelname opgericht met een generalist en een sterke samenwerking met het voorliggend veld. Met als doel dat er minder beroep wordt gedaan op de, duurdere, 2e lijns zorg (transformatie).
184	risico afgedekt via risicoreserve en bij najaarsnota 2015 overschot op Wmo gereserveerd voor dekking tekorten
185	1. Het verruimen van de solidariteitsafspraken door vooraf meer te reserveren voor risico. 2. Monitoring
186	"Sturen vanuit (beleids-)inhoud met zicht op de budgetten en een risicoreserve.
187	Creëren van een reserve voor Wmo en Jeugd & ontwikkeling van een monitor waaruit moet blijken op welke op welke onderdelen we (financieel) risico's lopen.
188	Buffer reserve en zwaar inzetten op toegang om instroom gespecialiseerde jeugdhulp te beperken en bij Wmo eigen kracht en inzet vrijwilligers te stimuleren.
189	- Door middel van inkoop - Door middel van de toegang tot maatwerkvoorzieningen (keukentafelgesprekken)

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
190	"De gemeente Vught heeft de risico"'s afgedekt via een structurele stelpost en zet daarnaast in op een versterking van de nulde lijn en het creëren van algemene voorzieningen om het beroep in maatwerk te beperken
191	- bufferreserve. - gestart met transformatie obv ingezette visie
192	"1. Om financiële risico's zo veel als mogelijk af te dekken is er een risicoreserve gevormd. Bij het opstellen van de begrotingen 2015 en 2016 wordt 2% van de beschikbare rijksmiddelen voor Jeugdzorg en Wmo 2015 gestort in deze reserve. 2. Periodiek worden de ontwikkelingen van de decentralisaties gemonitord. Dit gebaseerd op uitgevraagde informatie bij zorgaanbieders gecombineerd, PGB overzichten van het SVB en informatie uit onze eigen gemeentelijke systemen.
193	Ja, tekorten en overschotten binnen de drie nieuwe transities worden onderling verrekend waarbij indien dit nog niet genoeg is als achtervang een reserve Sociaal Domein is gevormd. Daarnaast is in de begroting 2016 volop aandacht besteed aan de drie transities, zijn de risico's benoemd en welke invloed deze heeft op het weerstandsvermogen van de gemeente Woensdrecht.
194	Vormen reserve voor decentralisaties, regionale samenwerking
195	WMO: Huishoudelijke ondersteuning o.g.v. resultaatfinanciering per 1-1-2016. Vervoersvoorziening worden momenteel doorgelicht, bijv. door oprichten scootmobielcentrale. AWBZ contracten zijn per 1-1-2015 scherp ingekocht. Loopt door in 2016. Jeugd: Samen met de 8 andere gemeenten in West Brabant West gaat gemeente Zundert per 2016 de invoering van zorgarrangementen realiseren.
196	Bieden van zorgcontinuïteit en inzet flexibele schil om alle hulpvragen tijdig te beantwoorden
197	Door pxq afspraken met zorgleveranciers, budgetplafonds en bufferreserve
198	Het bieden van zorg-continuïteit aan inwoners en inzet flexibele schil om alle hulpvragen tijdig te beantwoorden.
199	De 3D's zijn opgenomen in de regeling risicovolle projecten van de gemeente Amsterdam. Daarnaast is er een reserve gevormd. Verdere maatregelen: jeugd: pilots is 2014, zorg: taakstellingen, transformatie.
200	Er is veel regionaal opgepakt en we proberen zo veel mogelijk inzicht te hebben in de ontwikkelingen.
201	We hebben voor de jeugdhulp risicoverevening afgesproken.
202	verevening van de tekorten of overschotten tussen de 3 ijmongemeenten
203	Samenwerken en toegang goed regelen.
204	1. Instellen van een egaliseringsreserve Sociaal Domein; 2. Inzetten, samen met andere gemeenten, op budgettair-neutrale uitvoering.
205	zie eerdere beantwoording over de bufferreserve en voorgenomen bezuinigingen
206	Risicoverevening voor de Jeugd. We hebben een bestemmingsreserve Sociaal Domein.
207	buffer (reserve)
208	1. De budgetuitputting wordt nauwkeurig gevolgd. 2. Bij overschrijdingen is er dekking vanuit de algemene reserve.
209	1. De budget uitputting wordt nauwkeurig bewaakt. 2. Er is een reserve sociaal domein gevormd.
210	Contracten met plafonds, prijs (p) en aantal (q)
211	reservevorming en kwartaalrapportages
212	1. Invoeren van categoriemanagement 2. Monitoring budgetuitputting
213	"1.) Beschikbaarheid van informatie beheersen door te zorgen dat informatie- en rapportagesystemen tijdig en adequaat zijn ingericht, werken en aansluiten bij andere basissystemen en bestanden met inachtneming van de privacyregels. 2.) Beleidsvrijheid d.w.z. uniforme kwaliteitseisen en monitoring binnen de gemeenten binnen de IJmond danwel Zuid-Kennemerland ten behoeve van de zorgaanbieders. Anderzijds lokale invulling van de basisinfrastructuur die aansluit bij de ondersteuningsvraag binnen de gemeente Heemskerk.
214	Er is sprake van maandelijkse gesprekken met aanbieders. Tevens dienen aanbieders per kwartaal een rapportage in te leveren, waarna een toelichtend gesprek plaatsvindt. Daarnaast zijn op het vlak van jeugd maximale tarieven én volumes afgesproken: overschrijding van het volume is alleen toegestaan na instemming van de gemeente. Ook de toezichthouder beoordeelt alle kwartaalrapportages en kan adviseren tot nader onderzoek. Tot slot kan de ingestelde reserve worden genoemd en kan gewzen worden op de kwartaalrapportages die richting raad gaan (toezichthoudende rol).
215	Verscherping beeld uitputting/ zorgontwikkeling Investeren in ketensamenwerking met zorgaanbieders/ uitvoerders (leren van elkaar)
216	Risico verevening Jeugdzorg en bestemmingsreserve ingesteld
217	reserve transformatie (gemeente zet maximaal keukentafel gesprekken en herindicaties)

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
218	"interne controle maatregelen (op de wijkteams), ontwikkelen van voortgangsrapportages, risico inventarisaties en beheersmaatregelen
219	1. Raamovereenkomsten met zorgaanbieders, met jeugdzorgaanbieders zijn er afspraken gemaakt over het budgetplafond. 2. Risicobudget + reserve 'achtervang'
220	Met collectieve voorzieningen, tegengaan van onnodige stapeling van voorzieningen via vraaggestuurd gesprek en via aanbesteding en subsidie bijgestelde tarieven per voorziening
221	1. vorming reserve decentralisaties 2. opgenomen in paragraaf weerstandsvermogen
222	"1. aan zorgorganisaties wordt een innoverende rol gevraagd (beter en goedkoper) gevraagd, dit is contractueel vastgelegd 2. iha is er een transitie van individuele naar algemene voorzieningen (als voorbeeld geldt de basisvoorz hh)
223	Samenwerken en toegang goed regelen.
224	"1. Gegevensuitvraag bij alle zorgaanbieders jeugdhulp. Op regionaal niveau worden gesprekken gevoerd met aanbieders om een volledige gegevensoverdracht te realiseren. 2 Benodigde capaciteit voor herindicaties is geïnventariseerd en wordt waar nodig bijgesteld.
225	zie eerdere beantwoording over de bufferreserve en voorgenomen bezuinigingen
226	"Zie eerdere beantwoording over de buffetreserve en voorgenomen bezuinigingen.
227	Kosten zoveel mogelijk monitoren. Er is een buffer/reserve voor incidentele tegenvallers en aanloopkosten.
228	Instelling bufferreserve Door transitie / transformatie zorgvraag verminderen
229	In ontwikkeling
230	Waar mogelijk kortdurende afspraken en opname van een bedrag in het benodigde weerstandsvermogen.
231	1. De budgetuitputting wordt nauwkeurig gevolgd. 2. er is een reserve sociaal domein.
232	Contractbeheer Budgetbeheer sociaal team
233	Er is gezamenlijk met de regio Alkmaar ingekocht. Daarnaast is er risicoverevening afgesproken.
234	Voor de eerste drie jaren is er voor de invoering een reserve ingesteld (buiten de risicoreserve) en er is een Koersnota opgesteld, waarin de belangrijkste gebieden voor transformatie zijn opgenomen
235	1 vormen reserve 2 strak uitgangspunt hanteren dat de werkzaamheden binnen de overgedragen budgetten moeten worden uitgevoerd.
236	Op de inkoop van maatwerkvoorzieningen van 2016 en verder ligt de nadruk op innovatie en creatieve oplossingen om maatwerkvoorzieningen in te zetten waar dat nodig is, en af te schalen waar dat kan om risico's te beperken. Daarnaast wordt getracht tijdig problemen te signaleren zodat snel en adequaat hulp geboden worden. Hierdoor kan doorverwijzing naar zware en dure (gespecialiseerde) jeugdzorg voorkomen worden.
237	1. er is een reserve Sociaal domein gevormd. 2. er wordt een begin gemaakt met de transformatie
238	1. De kosten worden zoveel mogelijk gemonitord 2. Er is een grote bufferreserve aanwezig voor incidentele/aanloop tegenvallers.
239	Er is zeer strak gebudgetteerd en onderhandeld waardoor er binnen budget ruimte is ontstaan om incidenten op te vangen. Daarnaast is in de afgelopen jaren gespaard in de vorm van een 'algemene reserve sociaal' dat als risico buffer dient voor het gehele sociaal domein. De omvang van de buffer wordt bepaald door de risico inventarisatie die minimaal 2-jaarlijks wordt geactualiseerd.
240	Contracten met plafonds (prijs en aantal)
241	Budgetbeheer op grond van monitoring zorgvraag en communicatie met zorgaanbieders over verleende zorg. Afspraken maken met huisartsen over doorverwijzen naar 2e lijn zorg
242	1. Continue monitoring en budgetbewaking t.b.v. het verkrijgen van (bij-)sturingsinformatie, investeren in 1e-lijnszorg, opbouwen van reserves. 2. Lobby richting ministeries, VNG namens de 14 Twentse gemeenten (nadeelregio).
243	1. Vorming van de reserve decentralisatie 2. Inzicht door naast de P&C cyclus ook kwartaalrapportages 3D.
244	1. Met de aanbieders van Beschermd Wonen zijn kortingen afgesproken voor de tarieven 2016 (op basis van het voorlopige verdeelmodel). 2. Jeugd - opdracht aan inkopers van de BVO om de inkoopcontracten binnen de regionale programmabegroting af te sluiten; - nog betere samenwerkingsafspraken te maken met huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen (lokaal).

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
245	Binnen de Algemene reserve een buffer vormen (ophogen van het weerstandvermogen) van €1 mln ter opvang van de onzekerheid (2015). Begin 2016 zal met behulp van de dan bekende ervaringscijfers bekeken worden welke (meerjarige) maatregelen genomen moeten worden.
246	Er is een uitgebreide risicoscan gemaakt voor de drie decentralisaties om de overschrijdingen te voorkomen. Er wordt ingezet om middels algemene voorzieningen hogere kosten in de 2e lijns inkoop te voorkomen. Daarnaast zijn afspraken gemaakt met zorgaanbieders inzake de monitoring en hebben we het kostenbewustzijn versterkt bij de wijkteams.
247	Zoveel mogelijke reëel ramen en transformatie van individuele voorzieningen naar (algemene) preventieve voorzieningen
248	Sturing/opleiding bij de gebiedsteams Monitoring
249	We vormen een reserve Sociaal Domein. Verder vinden er herindicaties plaats en gaan we in 2016 ook in Twents verband gezamenlijk aanbesteden.
250	- Er zijn/ worden tussentijdse omzetcijfers bij de zorgaanbieders opgevraagd en geanalyseerd; - Op basis van werkelijke uitgaven/ ontvangen facturen, de omzetcijfers van de aanbieders én de bij de gemeente Hengelo aanwezige cliëntaantallen worden frequent de prognose voor de kosten tot en met jaareinde 2015 bijgesteld.
251	* Een reserve gevormd om mee- en tegenvallers op te vangen. * Monitoring van de ontwikkelingen waarin onder andere ingegaan wordt op van aantallen herindicaties, bezwaarschriften, voortgang en bedragen die gemoed zijn met de decentralisaties. Dit wordt ook elk kwartaal aan de gemeenteraad gerapporteerd. * Mede naar aanleiding van de monitoring worden het beleid en het budget bijgesteld. * Samenwerking in regionaal verband (Twente) op allerlei gebieden, zoals inkoop, financiën en beleid.
252	In de paragraaf Sociaal Domein bij de Programmabegroting 2016 worden de risico's en maatregelen uitgebreid benoemd.
253	Met de 14 Twentse gemeenten: - gezamenlijk inkopen - kennisdeling en samenwerking
254	vormen van bufferreserve transformatiebudget om werkveld anders te organiseren
255	Voor participatie is afgesproken dat de WSW door de GR Sallcon wordt uitgevoerd binnen het beschikbare budget. De GR heeft hier een herstructureringsplan voor opgesteld wat door de gemeente-aandeelhouders vastgesteld is. Voor jeugd is regionaal afgesproken dat er in ieder geval de eerste 2 jaar verevening plaats vindt. Daarnaast geldt dat de kortingen op de budgetten SD worden neergelegd bij de aanbieders door het instellen van budgetplafonds. Ook heeft de gemeenteraad besloten om de beschikbare middelen binnen het Sociaal Domein hier voor beschikbaar te houden wat betekent dat voor- en nadelen met elkaar kunnen worden verrekend (ontschotten).
256	Sturing/opleiding bij de gebiedsteams Monitoring
257	1. vorming van een bufferreserve 2. transformatieprocessen in gang gezet (budgetneutraliteit binnen sociaal domein).
258	a. Er wordt geïnvesteerd in voorliggende, algemene voorzieningen. b. Stimuleren eigen kracht/ meer benutten sociaal netwerk.
259	Ht grootste risico is de invoering van ht objectief verdeelmodel bij de WMO, welke een korting van € 1 milj oplevert voor Staphorst. De maatregel die hiervoor getroffen is dat een mogelijk overschot in de eerste jaren ingezet zal worden voor een mogelijk tekort in de jaren 2018-2019. Een andere maatregel die genomen is het opnemen van een paragraaf sociaal domein in de begroting, waardoor de Raad op de hoogte is en blijft van de 3 D's.
260	- monitoring opstarten project Bezuinigingen sociaal domein - onderzoeken van verdere regionale samenwerking met buurgemeenten, bijv. op terrein van inkoop, innovatie, etc - vormen van een reserve
261	Binnen de Algemene reserve een buffer vormen (ophogen van het weerstandvermogen) van €2,5 mln ter opvang van de onzekerheid (2015). Begin 2016 zal met behulp van de dan bekende ervaringscijfers bekeken worden welke (meerjarige) maatregelen genomen moeten worden.
262	Instellen van reserves als buffer. Strakke monitoring op kosten
263	Kanteling (van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen/woonservice), iedereen in eigen kracht zetten
264	"deelname aan de gemeenschappelijke regeling jeugdzorg en bufferreserve van 5 ton in de begroting.
265	bezuinigingen doorvoeren richting aanbieders in tarief/max. budget. Transformatie agenda uitwerken en implementeren
266	Inzet op verregaande samenwerking binnen de regio om daarmee kosten te besparen door middel van gezamenlijke inkoop en uitvoering inclusief afspraken over risicoverevening. Daarnaast beleidsmaatregelen die zijn gericht op de transformatie binnen het Sociaal Domein en daarmee lagere kosten van de meer specialistische duurdere zorg.
267	De centrumgemeente heeft bij de regionale inkoop succesvol onderhandeld over tarieven van zorgaanbieders.
268	"1.
269	In algemene zin het weerstandsvermogen verhoogd en ten tweede is er een egalisatiereserve sociaal domein gevormd
270	Egalisatiereserve voor sociaal domein. Deze heeft reeds een startkapitaal

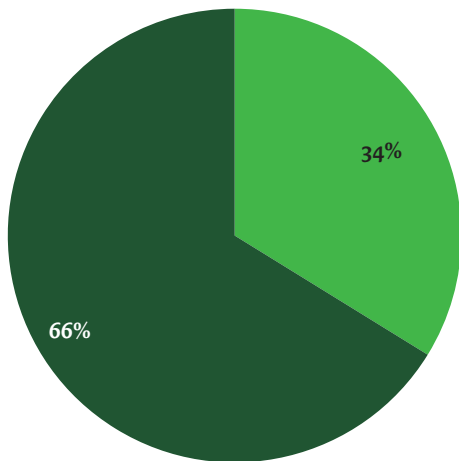
#	■ Ja (geef nadere toelichting)
271	doorvoeren van kortingen bij zorgaanbieders en gezamenlijk inkopen.
272	Samenwerken en toegang goed regelen.
273	Informatiesystemen werkend: De decentralisatie heeft grote invloeden op de inrichting van de verschillende informatiesystemen. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk eenmalige uitvraag van gegevens wordt gerealiseerd en dat gegevens uitwisseling op een veilige manier digitaal wordt gerealiseerd. Deze uitgangspunten stellen hoge eisen aan de systemen voor wat betreft functionaliteiten als beveiliging. We zien dat nog niet alle systemen goed functioneren. O.a. het landelijk vastgestelde berichtenverkeer verloopt nog niet volledig digitaal. Het risico van beveiligingslekken wordt tot een minimum beperkt door hoge eisen te stellen aan onze systemen en onze medewerkers. Afwikkeling declaraties 2015/voorschotten etc. Jeugd: De stroom van declaraties – vooral binnen de jeugd GGZ - is langzaam op gang gekomen. Terwijl wel voorschotten zijn betaald aan deze jeugdzorgaanbieders. Wij hebben de voorschotten stil gezet bij aanbieders die geen declaraties indienen. Dit heeft wel tot verbetering geleid, maar toch zijn er nog aanbieders die in gebreke blijven. Wij laten hier de bevoorschotting achterwege. Hiermee beperken we ons financiële risico
274	Belangrijkste maatregelen zijn het bundelen van kracht in regionale samenwerking (in diverse samenstellingen) en de vorming van reserves.
275	Vormen van een reserve Sociaal Domein om fluctuaties in zorgkosten op te kunnen vangen sturen op zorgbudgetten, bij regionaal inkoopkader 2016 sturen op toeleiding naar zorg vanuit het lokale sociale team
276	adequate informatievoorziening transformatiedoelen
277	Belangrijkste maatregelen zijn het bundelen van kracht in regionale samenwerking (in diverse samenstellingen) en de vorming van reserves.
278	We hebben een transformatie agenda die oa ervoor moet zorgen dat we zorg bieden binnen de beschikbare budgetten.
279	vorming reserve inrichting stadsteam
280	Het plan is om in 2016 een GGZ deskundige in Renswoude aan te stellen, dit wordt gedaan in samenspraak met CJG Veenendaal en de huisarts.
281	zo scherp mogelijk monitoren en screening van overgangsccliënten.
282	bufferreserve ingesteld
283	De belangrijkste risico's zijn geïnventariseerd en er zijn risicobeheersplannen opgesteld. Deze hebben nog geen formele status.
284	De gemeente heeft, gezamenlijk met de (boven)regionale gemeenten maximaal ingezet op een herverdeling van middelen omdat het objectieve verdeelmodel zeer ongunstig uitpakte voor onze gemeente. De risico's zijn ingeschat en maken onderdeel uit van de risicoparagraaf in de begroting.
285	Ja, de gemeente heeft een risicoanalyse opgesteld en beheersmaatregelen genomen. De grootste risico's betroffen de invoering van de 3D's: planning en budget. Op dit moment zijn de budgetrisico's het meest actueel i.v.m. de efficiency-kortingen en de nadelige gevolgen van de verdeelmodellen voor alle 3 de decentralisaties. Ook is in dit kader de onzekerheid m.b.t. de ontwikkeling van een exploitatietekort bij IW4 (de sociale werkvoorziening) te noemen. Beheersmaatregel: Er is een opdracht verstrekt om besparingsmogelijkheden en toekomstscenario's in beeld te brengen als basis voor het tijdig bijsturen van de bedrijfsvoering. Met dit onderzoek komt ook het financiële risico voor de toekomst verder in beeld.
286	1. Er wordt extra ingezet op preventieve projecten. Zo wordt de stichting Welzijn Vianen een rol toebedeeld in het verder ontwikkelen van het vrijwilligersbestand en de mantelzorgers. 2. Er worden afspraken gemaakt met aanbieders op regio niveau. Zo krijgen de aanbieders een vast bedrag per cliënt bij huishoudelijke hulp, ongeacht de tijd die zij besteden om tot het resultaat –een schoon huis- te komen.
287	Egalisatiereserve voor sociaal domein. Deze heeft reeds een startkapitaal.
288	inkoop voorafgaande aan decentralisaties aanpassing organisatie
289	Inzet op verregaande samenwerking binnen de regio om daarmee kosten te besparen door middel van gezamenlijke inkoop en uitvoering inclusief afspraken over risicoverevening.
290	Het vormen van een reserve Decentralisaties en het opnemen van risico's in het weerstandsvermogen
291	Inzetten op transformatie en beschikking over bestaande reserve
292	Bufferreserve sociaal domein gevormd Solidariteitsafspraken op gebied van Jeugd met name Manager sociaal domein aangesteld binnen de organisatie
293	1. proces met betrekking tot transformatie WSW is gestart, hierbij zijn de financiële risico's en kader benoemd 2. proces met betrekking tot jeugd is op basis van solidariteit binnen Zeeland 3. WMO (oud en nieuw) zijn de financiële risico's contractueel vastgelegd
294	De maatregelen bestaan nu vooral uit het frequent monitoren van de volumeontwikkeling en de budgetten.
295	-In 2015 solidariteitsbeginsel bij jeugd. Voor 2016 ev is het in onderhandeling. - Gezamenlijke inkoop bij jeugd en WMO, waardoor de kosten gedrukt kunnen worden. Tevens werken de gemeenten samen dmv een GR.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
296	Maatregelen zijn met name toegespitst op beleid aan de voorkant en budgetbewaking aan de achterkant.
297	In 2015 wordt er per saldo een overschot verwacht op de budgetten. Dit overschot wordt gereserveerd. Daarnaast zijn de decentralisatierisico's betrokken bij de berekening van het weerstandsvermogen.
298	Bestuurlijk aanbesteden. WMO begeleiding met lumpsum financiering. Integrale aanpak en benutten van mogelijkheden verbinden 3D's.
299	- doorvoeren tariefskorting - sturen op de toegang/transformatie
300	De drie decentralisatierisico's zijn budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Zie opgenomen gekwantificeerd risico bij onderstaande vraag.
301	Reserve sociaal domein € 1.241.082,-. Risico's decentralisaties in GR BAR-organisaties waarin risico's met een verdeelsleutel onder deelnemende gemeenten zijn verdeeld.
302	Beheersmaatregelen duidelijk omschreven in begroting 2016. Met name het monitoren en mogelijk bijstellen van activiteiten.
303	Hierbij zijn de effecten van de integratie-uitkeringen als taakstellende bezuiniging verwerkt in de begroting (deelprogramma 3.6 Sociaal domein). De decentralisatie van de Jeugdzorg wordt zowel op lokaal als stadregionaal niveau uitgewerkt. Per 1 mei 2014 is de GR Jeugdhulp Rijnmond ingegaan. Via deze regeling wordt een deel van de jeugdhulp (de zwaardere en specialistische zorg) op regionaal niveau ingekocht. De overige werkzaamheden in het kader van het sociaal domein vinden gezamenlijk plaats binnen de GR BAR-organisatie.
304	Gekanteld werken (keukentafelgesprekken) en resultaatgericht werken; niet langer afgerekend wordt op vast aantal uren per huis (huidige werkwijze) maar op resultaat met als resultaat "een schoon huis"
305	belangrijke decentralisaties aan de orde, waarbij tevens efficiencykortingen worden toegepast. Uitgangspunt is dat de overgedragen taken worden uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. In deze tabel is dit voor € 1 miljoen meegenomen.
306	Om de decentralisaties in goede banen te leiden is een nieuwe functie (procesregisseur) voor 2 fte gecreëerd.
307	Inmiddels is de overdracht van de nieuwe taken op het gebied van de 3 decentralisatie naar de gemeenten een feit. De komende tijd zal duidelijk worden of de budgetten die wij ontvangen van het Rijk toereikend zijn voor de uitvoering van de taken op het gebied van de AWBZ, Jeugdzorg en de participatiewet.
308	Er is een apart risicoprofiel en bestemmingsreserve gevormd.
309	aandacht voor ontwikkelingen aan de kostenkant en in het gemeentefonds.
310	Beheersing De verschillende regionale service-organisaties zullen gemeenten maandelijks voorzien van inhoudelijke en financiële voortgangsrapportages, waardoor uitputting van budgetten goed te volgen is. Bij dreigende overschrijdingen zullen bestuurlijke keuzes worden voorgelegd, waarbij de wenselijkheid van bijvoorbeeld het ontstaan van wachtlijsten een afweging kan zijn.
311	Conform de meicirculaire 2015 zijn de Wmo, Jeugd en Participatiebudgetten verlaagd naar respectievelijk € 650.000,- € 250.000,- en € 210.000,-. Het monitoren van risico's maakt onderdeel uit van hun beleid.
312	Aan de hand van het document "Grip op Middelen".
313	Reguliere maatregelen i.h.k.v. het normale P&C-proces. Voorts wordt een monitorinstrument SD ontwikkeld
314	risico inventarisatie gemaakt in samenwerking met de Nederlandse Autoriteit Risicomanagement met behulp van het NARIS-systeem.
315	Instellen van een kernteam die informatie, ondersteuning en advies biedt aan inwoners. Invoering van het WerkgeversServicePunt Rijnstreek.
316	Specialisten worden ingezet om de 3D-operatie te organiseren, inzicht in de problematiek te krijgen en risico's te beperken. Verder zijn er op programmaniveau (sociaal) domein een groot aantal maatregelen genomen om de decentralisaties in goede banen te leiden.
317	opstellen van de transformatieagenda die kort cyclisch vernieuwd en vastgesteld door de gemeenteraad. Vaststellen nieuw subsidiebeleid en subsidieverordening.
318	In de begroting is op programmaniveau een groot aantal maatregelen genomen. Focus ligt op het vroegtijdig signaleren van problemen. Bijvoorbeeld door het inzetten van de consultant werk en inkomen.
319	organiseren informatiebijeenkomsten, advies, trainingen en cursussen.
320	Fusie van de regionale sociale dienst en de afdeling groep tot Avres. Hierdoor ontstaat één nieuw werk-leerbedrijf voor werk en inkomen. Positioneren van de stichting welzijn.
321	opstellen van sociale wijkagenda's organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliënt-ondersteuning.
322	organiseren van patformbijeenkomsten subsidiëren en stimuleren van wijk-en/of buurtinitiatieven
323	opstellen contourenplan in samenspraak met o.a. aanbieders van algemene ondersteuning, intensivering mantelzorgondersteuning

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
324	Opstellen van richtlijnen, duidelijke afspraken en procedures zorgvuldig en integer handelen en handhaven vormgeven aan AO/IC
325	integraal wijkteam instellen versterken van de algemene voorzieningen
326	Ontwikkeling van programma voor preventie Doorontwikkeling van het Maatschappelijk Team
327	Verdere ontwikkeling van het Sociale Team. evaluaite en doorontwikkeling van de lokale (welzijns-)structuur
328	Versterking sociaal team Uitwerking van het thema Nieuwkoop werkt. Hiervoor is binnen de begroting een stelpost opgenomen van € 700.000
329	Wij monitoren maandelijks het gebruik en de budgetuitputting, hetgeen mogelijkheden biedt om tijdig (beleids)aanpassingen te doen of binnen het sociaal domein met middelen te schuiven, zodat onderbenutting en overschrijding binnen het sociaal domein kunnen worden gemiddeld. Vanaf 2017 ontstaat een risico vanwege het in werking treden van de vlaktax-berekening in de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp en vanaf 2018 lijkt een tekort te ontstaan binnen het sociale domein, waardoor wij in 2016 enkele beleids- en uitvoeringswijzigingen ter besluitvorming zullen aanbieden.
330	De decentralisatierisico's zijn onlangs middels een risicoanalyse door de Bollen 5 gemeenten (Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijkerhout en Noordwijk) gezamenlijk in beeld gebracht. in de loop van 2016 wordt binnen Holland Rijnland, gelet op de ervaringscijfers, gekeken naar beheersmaatregelen.
331	Herijken re-integratiebeleid/Wmo beleid/ jeugdbeleid en opemen in Sociaal Domein plan.
332	de decentralisaties worden in drechtsestedenverband opgepakt, zodat voor- en nadee-effecten eerst op regionaal niveau worden afgevlakt. Centrale coördinatie bij bestaande en nieuwe initiatieven. vanuit concrete activiteiten en projecten een samenhangend programma ontwikkelen.
333	faciliteren en innoveren van voorzieningen jeugdhulp/WMO/mantelzorgers en vrijwilligers
334	Inzet en doorontwikkeling van gebiedsteams Intensief samenwerking met partnerorganisaties om ontwikkelingen te monitoren
335	Geven van voorlichting, trainingen en speedmeets
336	doorontwikkeling van zorg, ondersteuning en welzijn voor volwassenen en jeugd. doorontwikkeling van de toegang tot ondersteuning en governance op de wijkteams
337	groot aantal maatregelen beschreven in: uitvoeringsprogramma sociaal domein 2013-2015 uitvoeringsprogramma 2014 WOT Re-integratieplan
338	Op peil houden en versterken van lokale preventieve voorzieningen en faciliteiten. Bevorderen van de integraliteit. één registratiesysteem, huisvesting in één gebouw voor het Sociaal Team.
339	diverse maatregelen zijn onder meer beschreven in: Regionaal Beleidsplan Regionale Notitie
340	Extra budget beschikbaar gesteld door rijkskortingen. Invoeren inkomenstoets/eigen bijdrage beperkt de inzet van middelen
341	- opstellen business case met daarin mogelijke risico's in samenwerking met andere deelnemende gemeenten aan het regionaal participatiebedrijf Stroomopwaarts. - De extra kosten voor de aanbesteding WMO wordt gedekt uit de transitiereserve
342	De risico's, mogelijke gevolgen en de beheersmaatregelen worden uitgereid geschreven in de raadinformatie brieven 'Monitor sociaal domein (april 2015)' en 'Stand van zaken rond de invoering van de nieuwe taken voor de WMO, Jeugd en Participatie (augustus 2015)'.
343	Voor wat betreft de maatregelen om de tekorten op te lossen bekijkt de gemeente het Sociaal domein als geheel, inclusief de oude Wmo. Hierbij denkt de gemeente aan maatregelen als: de inkoopafspraken 2016 van jeugdhulp, hulp bij huishouden en begeleiding 2016, de gemeente geeft geen beschikkingen voor onbepaalde tijd af, het inzetten van kortdurende hulp en ondersteuning via het sociaal team (de flexibele schil), het (op termijn) sterk beperken of vervangen van vormen van ondersteuning, het optimaliseren van werkprocessen van het zorgloket en het sociaal team, inzetten/ investeren in het voorveld, en de instroom in uitkeringen beperken door een nieuwe manier van directe en indirecte toeleiding naar werk. Deze maatregelen worden verder uitgewerkt in een herstelplan, waaruit in 2016 zal blijken hoe het meerjarige tekort op het sociaal domein zal worden ingelopen. Een gedeelte van de processen is in 2015 al in gang gezet.
344	De gemeente heeft bij de jaarlijkse beoordeling van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen een tweetal nieuwe reserves gevormd voor het sociale domein. Het doel van deze reserves is het opvangen van (incidentele) tekorten die ontstaan bij de implementatie van de nieuwe en oude taken Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet.
345	risico-inventarisatie uitgevoerd reserve sociaal domein
346	In februari 2014 is het beleidsplan "De krachten Gebundeld 2014-2017" vastgesteld voor de 3-D. De gemeente maakt een onderscheid tussen "nieuwe" en "oude" taken van de Participatiewet en de oude WMO en jeugdzorg. De begroting 2015-2018 is op basis van historisch gebruik van zorg opgesteld.
347	Risico's opgenomen in paragraaf weerstandsvormen.
348	Voor het onderdeel Jeugd zijn de risico's afgedekt doordat in de regio Holland Rijnland de jeugdhulp in gezamenlijkheid is ondergebracht bij de GR Holland Rijnland. Wij noemen dat het verzekeringsmodel. De tekorten en de overschotten worden zo met elkaar verrekend. Verder zie toelichting bij C

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
349	Er is een bestemmingsreserve voor opgenomen en de risico's worden op een afzonderlijke bijeenkomst door de programma commissie Planning & Control besproken.

Vraag 4b (Q13) **Zijn de decentralisatierisico's in de gemeente gekwantificeerd? Zo ja, twee grootste decentralisatierisico's vermelden onder toelichting.**

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Nee	33,8%	126
■ Ja (geef nadere toelichting)	66,2%	247
Totaal		373

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
1	Is meer algemeen omschreven.
2	jeugd en beschermd wonen
3	1. Tussentijdse budgetaanpassing van het rijk; 2. Open einde regeling.
4	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben wij de risico's voor jeugd, participatie en wmo geduid, waarbij het risico van jeugd is gekwantificeerd.
5	We hebben in onze begroting ons risicoprofiel bepaald obv de systematiek van NAR. Sociaal domein is daarin meegenomen.
6	Zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing: specifiek ten aanzien van de decentralisaties is de overschrijding van de budgetten en reserve bepaald, risicobedrag van 1,1 miljoen euro.
7	risico overschrijding budget beschermd wonen risico hogere aantallen en kosten PGB's
8	Twee grootste risico's: budget beschermd wonen mogelijk ontoereikend en eigen bijdragen CAK nog onzeker door ontbrekende informatie
9	onvoldoende transformatie in de jeugdhulp en het tekort op de WSW vanaf 2017 doordat de krimp van het personeelsbestand geen gelijke tred houdt met de afname van de rijksbijdrage
10	De twee belangrijkste risico's zijn: 1) Incidentele risico's: openeinde karakter van de regelingen & beperkte bijsturingmogelijkheden in samenwerkingsverbanden. 2) Structurele risico's: meer taken, complexere taken en minder middelen
11	...
12	In de reserve weerstandsvermogen is een buffer opgenomen van ca. 1,2 mln. om m.n. de onzekerheid op het gebied van Jeugdzorg op te kunnen vangen. De gevolgen van de dalende vergoeding per SE wordt in de begroting meerjarig opgevangen door m.n. elders te bezuinigen, en voor een gering deel het Participatiebudget daarvoor in te zetten.
13	1) frictiekosten aanpassing uitvoeringsorganisatie (€ 250.000); 2) Budgetoverschrijdingen programmakosten (€ 750.000). Incidenteel.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
14	Jeugd (ingeschat risico 1,8 miljoen); Wmo/awbz (ingeschat risico 7 ton);
15	- lager inkoopvoordeel; - onbetrouwbaarheid van de cijfers waarom de ramingen zijn gebaseerd.
16	De risico's zijn gekwantificeerd in de Nota Integrale afweging september 2014. Eén risico is een grotere dan geraamde toename van het aantal cliënten en een tweede is dat de transformatie minder snel verloopt dan verwacht.
17	1. onzekerheid kostenraming 2. Preventieve maatregelen hebben niet het gewenste effect. Verwachtingen over eigen kracht burgers vallen tegen (nul de lijn). De gewenste afname van doorverwijzing naar tweede lijn wordt niet gerealiseerd en er is een grotere zorgvraag dan waarmee rekening is gehouden.
18	Er heeft een risico inventarisatie plaatsgevonden. De 100 risico's zijn teruggebracht tot 4 hoofdcategorieën. Per hoofdcategorie zijn de risico's gegroepeerd. Periodiek vindt actualisatie/ bijstelling van risico's plaats. Hoofdcategorieën: 1. klant wordt niet goed geholpen/ geïnformeerd 2. Media en politiek 3. Uitvoering gebiedsteams 4. Financiën, ICT, management info en monitoring
19	Uitgaven jeugdzorg verminderen niet met de opgelegde rijkskorting (90% à 1 mln.) Uitgaven Wmo verminderen niet met de opgelegde rijkskorting (90% à 0,65 mln.)
20	Op Schiermonnikoog vormt de jeugdzorg het grootste risico. Het budget is nog erg laag en groeit de komende jaren fors. Toch is het budget al niet toereikend als we één jongere hebben die zeer intensieve zorg nodig heeft. De kosten van 1 dergelijke jongere kunnen € 100.000 belopen. Ons totale jeugdzorg budget blijft ruim onder de € 100.000 en dit blijft dus een voortdurend taakveld met (financiële) onzekerheid. Binnen de andere taakvelden wordt ons financieel risico lager ingeschat, wat niet verwonderlijk is gezien de schaalgrootte van Schiermonnikoog en daarmee het beperkt aantal mensen dat onder de andere beide D's valt.
21	Financieel
22	Hogere zorgvraag door externe factoren. Het aantal uitkeringsgerechtigden stijgt sneller dan waarmee rekening is gehouden in de begroting.
23	1. ICT/systemen: gegevensknooppunt is nog niet op orde en vulling/ontsluiting i-samenleving; hoe heb/krijg je alle beschikkingen en geleverde zorg betrouwbaar en volledig bij elkaar. 2. transformatie versus "verplichte inkoopcontracten" cq. "omzetgaranties bij bestaande leveranciers van zorg": de mate waarin de gemeenten in de gelegenheid gesteld worden de inkoop vorm te geven zoals ze graag zouden willen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de (tot nu toe) verplichte bevoorschotting van JGZ/DBC's.
24	Zowel voor Wmo lokaal, als voor Wmo beschermd wonen, als voor jeugdzorg geldt een risico van € 2 miljoen.
25	In algemene zin zitten grote financiële risico's in het ontbreken van cijfers/inzicht in PGB en de uitnutting van bovenregionaal en landelijke zorg.
26	Wmo/Awbz onduidelijk hoe de uitgaven zich verhouden tot de beschikbare middelen 1,8 miljoen, Jeugdzorg onduidelijk hoe de uitgaven zich verhouden tot de beschikbare middelen 1 miljoen.
27	Open einde financiering bij deel van de afgesloten contracten, achterblijvende aanlevering gegevens zorgleveranciers bij CAK voor inning eigen bijdrage en afhankelijkheid van wettelijke doorverwijzers (huisartsen).
28	1. Toegekende budgetten sociaal domein zijn ontoereikend. 2. Openeinde effecten van jeugdzorg.
29	1. Administratieve verwerking. 2015 is duidelijk nog aanloopjaar met allerlei haperingen. 2. Rechtmatigheid: wordt daadwerkelijk geleverd wat in rekening wordt gebracht. 3. Risico bij eenmalige bijdrage in kosten afbouw Delta lijkt beperkt. Opvangen van gevolgen binnen eiogen vermogen delta lijkt haalbaar.
30	1: schommelingen in zorgvraag; 2: Calamiteiten
31	In de risicotabel van de programmabegroting 2016 (weerstandsparagraaf) zijn de twee grootste risico's: Decentralisatie WMO en decentralisatie Jeugd.
32	In de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing zijn enkele risico's mbt het sociaal domein benoemd. De grootste zijn het risico op het sociaal domein (€ 210.000) en Presikhaaf bedrijven (€ 100.000).
33	In Q2 waren dit 1. Onzekerheid omtrent de juiste aantallen cliënten in Beschermd wonen in relatie tot het Rijksbudget. 2. Investering in preventie en substitutie leidt onvoldoende tot gewenste afname in vraag 2e lijns ondersteuning.
34	Onvoldoende budget om benodigde aanbod (jeugdzorg en AWBZ) te realiseren
35	"Algemeen risico maximaal € 1,090,000 en GR Presikhaaf € 600,000
36	- verdeelmodel risico - zorgvraagontwikkeling
37	Transitie Jeugd - De uitvoering jeugdzorg wordt de verantwoordelijkheid van gemeente waarbij de beschikbaar gestelde financiële middelen gedurende een overgangperiode (2 jaar) de te maken kosten niet dekken. Participatiewet: De verdere terugloop van de populatie van het aantal WSW'ers met oude rechten houdt geen gelijke tred met de korting op het rijksbudget.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
38	WMO - hogere lasten door een groter beroep op de regeling. Jeugdzorg - te weinig middelen beschikbaar voor de behoefte aan jeugdzorg na de decentralisatie van deze taak.
39	De 2 onzekerheden zijn : de ontwikkeling van het aantal cliënten en de ontwikkeling van rijksbudgetten
40	1. De omvang van de reserve rond decentralisaties bedraagt € 300.000 2. € 245.000 (structurele lasten in exploitatie)
41	n.v.t.
42	Participatiewet, Inkomen: 420.000 Jeugdzorg: 200.000
43	De belangrijkste financiële risico's zijn:- Onvoldoende budget om benodigde zorgaanbod te realiseren. Benodigde zorginnovatie – met behoud van kwaliteit en voldoende aanbod – die nodig is om efficiencykorting van het Rijk te halen, wordt niet gerealiseerd of blijkt niet mogelijk. - Grotere zorgvraag dan waarmee rekening is gehouden. - Kosten overdracht lopende trajecten na 2015. Herverdeeleffect objectief verdeelmodel. - Onvoldoende budget om benodigde zorgaanbod te realiseren. Benodigde zorg-innovatie – met behoud van kwaliteit en voldoende aanbod – die nodig is om efficiencykorting van het Rijk te halen, wordt niet gerealiseerd of blijkt niet mogelijk. - Grotere zorgvraag dan waarmee rekening is gehouden. - Kosten overdracht lopende trajecten na 2015. Herverdeeleffect objectief verdeelmodel.
44	Zoals aangegeven omhelzen de jeugd GGZ (de grote instellingen) het hoogste risico. Eveneens de zorg die niet in contracten is vastgelegd (Bepaalde maatwerk arrangementen die nodig zijn maar niet in een standaard inkoopproduct te vatten zijn.) Vooralsnog is in de paragraaf weerstandsvormen en risicobeheersing hiervoor een algemeen risico 3D opgenomen ter hoogte van 10% van de extra middelen (afgerond € 10 miljoen) die beschikbaar zijn gesteld en waar vervolgens een risico inschatting is gemaakt op basis van de nota risicomangement van 50%. Zodoende is een risico voor de 3D ingeschat van € 500.000.
45	Bij het implementeren van de 3D's zijn er veel onzekerheden. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het lukken van de transitie en transformatie, het open-eind-karakter van de diverse regelingen, de toekomst van de sociale werkvoorziening. Deze onzekerheden zijn moeilijk te kwantificeren. Voorshands zijn wij uitgegaan van 10% van de omvang van het deelfonds sociaal domein.
46	Daar waar mogelijk zijn de risico's gekwantificeerd. De twee belangrijkste zijn: - Kanteling heeft niet het gewenste effect - Herverdelen rijksbudget Beschermd Wonen 2016
47	Zie blz. 71 en 72 van de begroting 2016 (Paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing).
48	Budgetoverschrijving op Jeugd, WMO of Participatiewet als gevolg van forse kortingen i.c.m. Open-einderegelingen. Maximaal nadeel: 1,5 mln
49	Zie de toelichting hierboven. Daarnaast speelt het risico van onze beperkte invloed op de zorgconsumptie. Naast dat sprake is van een open einde regeling, speelt dat de grootste zorgleveranciers binnen onze gemeente een landelijke of bovenregionale functie hebben. Pupillen van deze instellingen zijn vaak intramuraal en obv woonplaatsbeginsel / voogdij verboden aan onze gemeente. Wij kunnen weinig invloed uitoefenen op de zorgconsumptie bij deze instellingen, terwijl we wel gehouden zijn aan het leveren van deze (dure) zorg.
50	1, Onduidelijkheid omtrent zorgkosten Jeugd en WMO-begeleiding. 2. De gemeente heeft minder mogelijkheden tot sturing op de kosten van de jeugdhulp door regionale contracten met budgetgaranties en het onvolledige inzicht in de nieuwe doelgroep in het kader van de 3 D's.
51	1. sociaal domein onderdeel jeugd: zorggebruik GGZ 2. sociaal domein onderdeel jeugd en wmo: schaalgrootte Scherpenzeel versus kosten
52	Voor Jeugd en Wmo is zijn een tweetal risico's opgenomen voor eventuele budgetoverschrijdingen. Totaal is hiervoor een bedrag van € 1,5 mln opgenomen in de risico-analyse (kan op voorkomen is ingeschat op 50%).
53	1. Jeugdzorg (nog niet volledig in beeld) en 2. Huishoudelijke verzorging (budget daalt sterker dan inzet van uren per klant).
54	1. Inschatting verwachte besparing door transformatie
55	Decentralisatie sociaal domein is een benoemd risico in de paragraaf weerstandsvormen. Van het gedecentraliseerde budget voor uitvoering van de jeugdwet en nieuwe taken WMO, in totaal € 5,7 miljoen wordt het risico ingeschat op minimaal 10% en maximaal 20%. Dat is € 570.000 en € 1.140.000.
56	Ja, Ontmanteling SW bedrijf en Jeugdhulp. Jeugdhulp is wel gedefinieerd maar niet gekwantificeerd.
57	Ja op hoofdlijn. 1. Zorgaanbieders declareren meer zorg dan beschikbaar budget ivm zorgcontinuïteit en voorkomen wachtlijsten. 2. Autonome groei zorgvraag o.a. als gevolg van vergrijzing en armoede en sociale vereenzaming
58	Participatie: Onvoldoende uitstroom naar werk: 80% kans op overschrijding van € 2.300.000. Jeugdzorg: Doordat de doelgroep nog onvoldoende in beeld is, is er onvoldoende inzicht in de toereikendheid van het budget. 80% kans op overschrijding van € 2.000.000.
59	5% van het totale budget

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
60	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is een risico meegenomen van maximaal € 350.000 per jaar.
61	In de begroting 2016 zijn de risico's globaal gekwantificeerd. Het betreft risico's op de uitvoering van de WMO en Jeugdzorg (schattingsrisico en risico van opende einde regelingen)
62	bron: monitor 3e kw - overschrijding uitgaven WMO en Jeugd agv. ontwikkelingen macrobudget - risico dat agv. fouten in registraties bij de SVB teveel uitbetaalde PGB's niet verhaald kunnen worden.
63	Jeugd > afname budget van 3 miljoen in een periode van 5 jaar. WSW > discrepantie tussen aangenomen jaarlijkse afname, strookt niet werkelijke natuurlijke uitstroom. jaarlijkse schreefgroei 400.000 euro
64	- Overschrijding uitgaven (PGB en ZIN) WMO en Jeugdwet a.g.v. ontwikkeling macrobudget - Risico dat a.g.v. fouten m.b.t. registraties bij de Sociale Verzekeringsbank teveel uitbetaalde PGB's niet verhaald kunnen worden
65	# risico inschatting benodigd zorgbudget # risico beschermd wonen als centrumgemeente
66	Het grootste risico is het (niet) kunnen invullen van de budgetkortingen die samen met de nieuwe taken meegekomen zijn van het Rijk. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met een structureel totaal decentralisatierisico van € 2.000.000.
67	Jeugd Participatie
68	Opgenomen in de risicoparagraaf van de gemeente, extra kosten door een groter dan verwacht gebruik van diverse regelingen en voorzieningen, totaal bedrag ad €1.015.000 opgenomen als risico.
69	Zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Risicobedrag € 540.000
70	in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met 10% risicovolume op de decentralisaties.
71	In onze paragraaf weerstandsvermogen houden we hier rekening mee. De risico's t.a.v. centrumgemeentes en uitvoeringsorganisaties zijn hierbij het grootst.
72	Onzekerheid over rijksvergoeding Participatiewet inkomensdeel voor 2016 en volgende jaren (vanwege de invoering van een nieuw verdeelmodel). Dit risico is gekwantificeerd tussen de € 100.000,- en € 300.000,-.
73	Open einde regeling en terugdringen tekorten Wedeka. Zie toelichting paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (blz. 59 en 60)
74	Onzekerheid over rijksvergoeding Participatiewet inkomensdeel voor 2016 en volgende jaren (vanwege de invoering van een nieuw verdeelmodel). Het risico is gekwantificeerd tussen de € 500.000,- en € 1.400.000,-.
75	In beginsel is de begroting toereikend en eventuele excessen kunnen worden opgevangen door de reserve.
76	risico overschrijding PGB en ZIN budget bij jeugd risico overschrijding PGB budget WMO
77	Nog onvoldoende inzicht in "jeugd", zowel aantallen als invulling zorgbehoefte. In mindere mate speelt dit bij de Wmo (begeleiding)
78	Ja we hebben mbt de decentralisaties de risico's voor WMO en het WSW bedrijf gekwantificeerd: 1. Risico mbt WSW bedrijf (WAA) We verwachten een tekort ivm de afbouw van de rijkssubsidie WSW. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2016 op € 100.000. Waarschijnlijkheid: Klasse 3 Impact: Klasse 3 Financieel risico á € 100.000 2. Risico mbt WMO, AWBZ Vanaf 2016 houden we rekening met een structurele korting op het macrobudget voor de WMO. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2016 op € 250.000. Waarschijnlijkheid: Klasse 2 Impact: Klasse 4 Financieel risico á € 250.000 Met betrekking tot jeugdzorg hebben we wel een tekstuele toelichting gegeven op het feit dat we hier risico's verwachten maar daarbij aangegeven dat we geen reële inschatting van de financiële gevolgen kunnen maken.
79	Grootste risico WAA Venlo (WSW) zit in risicoprofiel = bufferreserve wordt rekening meegehouden dat het verwachte exploitatietekort in de komende jaren kan worden opgevangen € 1.080.000.
80	Efficiëncykorting SW en het betreft toch met name open eind regelingen (Jeugd)
81	"grootste risico is het rijksbeleid, als zodanig ook benoemd. Daarnaast het niet op tijd klaar zijn voor de decentralisaties. Daar zijn overigens geen bedragen bij genoemd.
82	"Sociaal domein is anders dan fysieke domein en moeilijker in geld uit te drukken Voor wettelijk kader / accountant hoeven risico's (nog) niet in geld te worden uitgedrukt, wel hebben wij een reserve 3 D gevormd."
83	Het totaal aan risico's m.b.t. de decentralisaties AWBZ, Jeugdzorg en Participatiebudget is gekwantificeerd op een kanspercentage van 70% in de financiële klasse 5 (€ 500.000 - € 1.000.000) volgens onze paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2016.
84	WSW Jeugdzorg
85	1. Onvoldoende budget ten behoeve van het sociaal domein 3D. 2. Onvoldoende kunnen sturen op en bewaken van budgetten maatwerkvoorzieningen.
86	Financieel - jeugd: door fors dalende integratie-uitkering - Instroom- en uitstroomrisico's
87	Efficiëncykorting SW en het betreft toch met name open eind regelingen(Jeugd)

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
88	"In een breed opgezette risico-analyse zijn de vertraging van de transformatie en de open eind financiering als de 2 grootste financiële risico's naar voren gekomen. Er is in het inkooptraject een risicobuffer gevormd en daarnaast dient het weerstandsvermogen van de gemeente als achtervang.
89	" € 2.500.000
90	"Het risico op overschrijdingen zorgbudgetten is gekwantificeerd op 10% van de integratie-uitkering sociaal domein exclusief WSW 10% => € 1.200.000 Daarnaast is een risico m.b.t. het WSW bedrijf (NLW) gekwantificeerd: Het financieel risico bestaat uit het feit dat de opgenomen bijdragen aan NLW onvoldoende zijn om in enig jaar optredende financiële nadelen te dekken. Daarnaast bestaat een risico dat de deelneming van NLW Groep NV eenmalig moet worden afgewaardeerd. Daarom is er een bedrag nodig dat wordt geormerkt in de algemene risicoreserve. Voor 2016 is dat als volgt bepaald: Financiële bijdrage aan NLW in begroting Peel en Maas € 945.233 KANS op overschrijding
91	Onvoldoende duidelijkheid financiële gevolgen decentralisaties (door gebrek aan detail)
92	Het totale budget van de integratie uitkering is benoemd als basis voor de kwantificering. Middels een aanname van 10% van dit budget is dit gecalculeerd. De motivatie hierbij is dat hiermee aangesloten wordt bij het reeds gangbare systeem van risicomangement van de gemeente Venray. De eerder genoemde procesrisico's zijn niet afzonderlijk gekwantificeerd. Dit heeft te maken met het feit dat deze risico's moeilijk in te schatten zijn op kans en impact.
93	- verdere kortingen op sociaal deelfonds door verfijning objectief verdeelmodel. - grotere instroom in AWBZ-WMO en Jeugd, maw toegang is hoger dan verwacht.
94	voor 3D totaal is een risico van 2,2 miljoen opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting 2016
95	- Overschrijding op de ramingen voor het Sociaal Domein
96	Ja, in de risicoparagraaf is rekening gehouden met een eventuele overschrijding van de lasten ten opzichte van de baten. (het risico is in zijn algemeenheid opgenomen)
97	Risico's zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2016.
98	Er is rekening gehouden met een overschrijding ter hoogte van 10% van het totale budget sociaal domein.
99	Landelijke verdeelmodellen participatiewet worden aangepast. Regio Eindhoven komt als sterk naar voren. Dit kan zijn weerslag hebben op de beschikbare budgetten voor re-integratie en participatie. Ervaringscijfers jeugd zijn nog niet voldoende bekend, in samenhang met kortingen op tarieven voor de nieuwe contracten.
100	""Participatiewet: maximaal risico € 530.000; gewogen structureel risico € 53.000 Jeugdzorg: maximaal risico € 490.000; gewogen structureel risico € 122.500"
101	Huisartsen, medische specialisten en jeugdartsen mogen rechtstreeks door verwijzen voor specialistische zorg. Vormen van jeugdhulpverlening en jeugdzorg zijn nieuw en moeten zich nog "zetten".
102	1. Middelen voor Beschermd Wonen zijn naar centrumgemeente gegaan, maar bestand BW is vervuld met GGZ-B indicaties waardoor budgettekorten ontstaan die mede afgewenteld worden op de regiogemeenten. 2. De bezuinigingen in de gehele zorgsector zijn fors, in de overgang Wmo naar WLZ zijn budgetkortingen doorgevoerd, waardoor de overgang naar WLZ opstropt. Op de langere termijn kunnen mensen dan langer in de Wmo blijven.
103	"Een risico voor De decentralisatie WMO van € 956.300 en een risico voor de decentralisatie jeugd van € 1.105.420,-
104	1. zievraag 28a punt 1: financiële gevolgen geraamd op € 500.000,-. 2. Het budget voor hulp bij het huishouden (WMO) wordt gekort vanuit de Rijksoverheid, waardoor er bij de gemeente een tekort ontstaat, financiële gevolgen € 350.000,-
105	jeugd: open eind financiering jeugdhulp, geen invloed op rechtstreekse doorverwijzing, risico € 660.000 wmo: open eind financiering, oplopende rijksbezuinigingen, risico € 660.000
106	Ja, risico is met name "open eind financiering" Ja, daardoor is het ook bijzonder moeilijk om een betrouwbare budgetprognose te maken
107	Jeugdzorg en Participatiewet
108	"De begroting Sociaal Domein maakt een grote ontwikkeling door en de realisatiecijfers zijn of nog niet voldoende inzichtelijk (3D's, Maatwerk, WIJ Eindhoven) of laten een kostenstijging zien in 2015 (Inkomen). Met betrekking tot het aspect Inkomens is voor de jaren 2016 en 2017 de begroting sluitend maar laat de populatieontwikkeling in combinatie met de nieuwe verdeelnorm vanuit het Rijk in de realisatie een risico zien. Voor de grote transitievraagstukken is in de gemeentelijke begroting rekening gehouden met deze onzekerheid door het instellen van de reserve Sociaal Domein en verhoging van het Weerstandsvermogen. Deze twee maatregelen moeten vooralsnog de zachte landing opvangen."
109	Decentralisatierisico's zijn gekwantificeerd en betrokken bij het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting). Enkele voorbeelden: aanpassing aan nieuwe werkelijkheid, Open-eind
110	"1. Toename aantal aanvragen voor Wmo en 2. Decentralisatie van taken jeugdzorg naar gemeente zonder toereikende financiële middelen voor de uitvoering.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
111	De decentralisaties zijn als één geheel meegenomen in de risicoparaagraaf.
112	Het betreft open-einde regelingen waar de gemeente geen historie mee heeft
113	Financieel niet uitkomen met budget (vooral jeugdzorg), in de risicoparaagraaf is bij het bepalen van de risico's hiermee rekening gehouden.
114	budgetten hebben een open eind karakter. Risico € 150.000. Korting op huishoudelijke hulp € 50.000
115	Zie de toelichting bij vraag 4a.
116	Jeugdhulpverlening en participatiebudgetten. Zie ook Bijlage 5.2 Risicokaart in begroting 2016 van de gemeente Hilvarenbeek.
117	- Lokale vertaling Participatiewet (kans 50% / gevolg € 500.000 / invloed 2%) - Lokale vertaling decentralisatie Jeugdzorg (kans 70% / gevolg € 300.000 / invloed 2%)
118	Zijn opgenomen in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing. Hogere zorggebruik (ZIN en PGB) en beschermd wonen.
119	1. Decentralisatie: overgehevelde rijkstaken zonder voldoende financiële compensatie 2. WMO nieuw en Jeugdzorg: nog onvoldoende zicht op de daadwerkelijke hulp die gevraagd en geboden zal moeten worden
120	De risico's worden via de gemeentelijke monitor 3D's bewaakt.
121	De Participatiewet en de Wmo zijn opgenomen in de risicoparaagraaf.
122	"1. De vraag naar duurdere zorg is groter dan voorzien. Kans 70% met een risico van max. 1.000.000 2. het rijk beknot verder op de financiële compensatie voor de uitvoering van de gedecentraliseerde taken. Kans 50% met een risico van max. 1.000.000"
123	De korting die vanuit het gemeentefonds is opgelegd van 2016
124	1. Toename aantal bijstandsklanten. 2. Onbetrouwbare basis voor jeugdbudgetten door vervuild vectis bestand gebaseerd op 2012
125	Decentralisatie AWB en Jeugdzorg zijn ieder als risico gekwantificeerd van € 500.000. Voor Participatiewet is € 250.000 als risico gekwantificeerd.
126	Forse inspanning en investeringen bij overheveling taken van jeugdzorg en AWBZ naar gemeenten. Voor zowel jeugdzorg als AWBZ is een risico van € 188.000 (50% van € 375.000) ingecalculleerd.
127	In de risicoparaagraaf is het risico uitkeringen in het sociale domein weggezet voor € 50.000, met een kans van 80% is het risico ingeschat op een bedrag van € 40.000
128	Jeugdzorg en Wmo begeleiding zijn opgenomen in de risicoparaagraaf.
129	De drie decentralisaties maken afzonderlijk deel uit van de risicoparaagraaf in de Programmabegroting en de Jaarrekening, waarbij Jeugd en het Participatiebudget (oud Wsw) als grootste zijn gekwalificeerd.
130	"Op basis van oude productiecijfers jeugdhulp zou een overschrijding van twee zorgvormen ontstaan (verblijf Provincie GGZ tweede lijn zonder verblijf). Ditzelfde geldt voor de Wmo, daarom op de tarieven van zorgaanbieders een extra korting van 6% toegepast. Achteraf blijkt dit niet noodzakelijk te zijn geweest. Er blijkt in de praktijk minder zorg afgenomen te worden, waardoor ook zonder deze korting de zorg betaalbaar zou zijn geweest.
131	Jeugd en WMO
132	- Nadelige effecten toepassing objectief verdeelmodel - Ontwikkeling aantallen
133	"In de risicoparaagraaf van de begroting 2016 hebben wij de risico's benoemd en gekwantificeerd waarbij als belangrijkste naar voren kwamen de kortingen vanuit het Rijk en een toename van het beroep op de Jeugdwet en de Wmo
134	"Omdat op dit moment nog onvoldoende inzicht bestaat in de werkelijke zorgvraag is er nog onvoldoende zicht op de uitnutting van de contracten en daarmee een prognose van de zorgkosten t/m einde van het jaar. Daarnaast heeft het definitief vaststellen van de budgetplafonds bij de regionale jeugdzorg als onderdeel van het inkoopproces mogelijk een aanzuigende werking op het gebruik van Persoonsgebonden budgetten. Dit risico treedt op zodra contracten vollopen en alleen nog maar instroom kan plaatsvinden via Persoonsgebonden budgetten. Op dit moment zijn de effecten hiervan nog moeilijk in te schatten evenals het de daadwerkelijke zorgbehoefte in relatie tot de vastgestelde plafonds. De Wmo 2015 betreft een open einde regeling. Ook hiervan is het zorggebruik en de hoeveelheid nieuwe cliënten zeer moeilijk in te schatten.
135	Ja, echter alleen gekwantificeerd in één bedrag.
136	In onze begroting 2016 zijn de volgende twee risico's benoemd en gekwantificeerd met betrekking tot de 3 nieuwe transities van het Sociaal Domein: - transitie Jeugdzorg groot Risico, Impact Zeer Groot bedrag € 400.000; - transitie Participatiewet reintegratie groot risico, impact zeer hoog, bedrag € 200.000.
137	Beperkte beleidsvrijheid, open einde-karakter

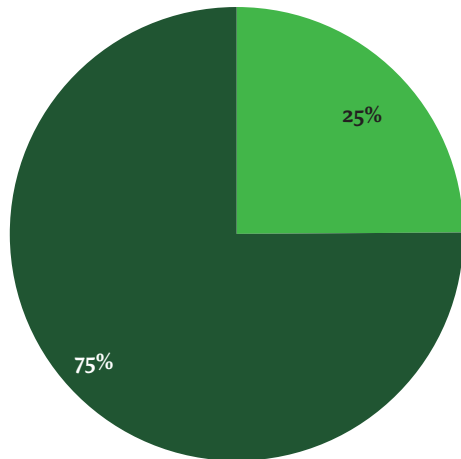
#	■ Ja (geef nadere toelichting)
138	De transformatie m.b.t. de 3 decentralisaties van jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet loopt niet gelijk op met de transitie (max. € 200.000). Naast gemeentelijke autonomie bestaat er de verplichting tot compensatie indien burgers een beroep doen op compensatie. Door vergrijzing en ontgroening ontstaat een risico (max € 100.000). Dus € 300.000 in totaal is onderdeel van het risicoprofiel, onderdeel paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.
139	Budgetplafonds worden overschreden, Het budget voor inkoop is niet toereikend voor de werkelijk te leveren zorg
140	Jeugd: het onvoldoende voorkomen van doorstroom naar de 2e lijn en onvoldoende zicht op de omvang van zorgcontinuïteit. Zorg: overgangsrechten.
141	Is wel een bedrag voor opgenomen bij bepalen van weerstandsvermogen maar daar is eigenlijk geen onderbouwing voor aangezien zoals eerder vermeld nog te weinig zicht is op realisatie 2015
142	er is rekening bij de berekening van de weerstandsratio gehouden met een risico van 10% van de totale lasten, met een kans van 25% dat dit voordeet
143	De 3D's maken onderdeel uit van ons risico-inventarisatiesysteem (Naris). De grootste risico is dat het een Open einde regeling betreft. Het grootste financiële risico bevindt zich bij het onderdeel Jeugd.
144	Zorgvraag en objectief verdeelmodel
145	Zorg continuïteit. Stijgende vraag naar zorg.
146	er is op dit moment onvoldoende inzicht om te kwantificeren.
147	Beschermd Wonen: Het budget is ontoereikend voor het bieden van de verplichte continuïteit aan de cliënten die in zorg zijn. WMO-oud: Conform open einde regeling Wmo, is bij alle individuele voorzieningen sprake van een open einde regeling.
148	Openeinderegeling Sociaal Domein Eenmalige invoeringskosten
149	"1.) Ontwikkelrisico langlopende projecten -> > € 1 milj. 2.) Door het laten vestigen van Wvg op verschillende gebieden kunnen daar verplichtingen uit voortvloeien. Op 2 gebieden heeft de gemeente momenteel Wvg gevestigd -> < € 200.000 (Wvg = Wet voorkeursrecht gemeenten)
150	Zie antwoord hierboven.
151	Via risico inventarisatie pakket: meer aanvragen voor jeugdzorg en duurdere vormen van jeugdzorg
152	met name wmo begeleiding en huishoudelijke taken (zie ook paragraaf weerstandsvermogen)
153	"budgetoverschrijding jeugd, facturenstroom. Zie paragraaf weerstandsvermogen & risicobeheersing in de Begroting 2016
154	1. De transformatie kan het financiële gat dat ontstaat door een afnemend budget en een toenemende vraag naar zorg niet overbruggen 2. Open einde regeling (gedwongen kader)
155	Jeugd: - jeugdzorgplus - residentiele hulp
156	"Er is een reserve 3D die ingezet wordt ter dekking van risico's in algemene zin.
157	"1 Budgetoverschrijding omdat Medemblik nadeelgemeente is en omdat er nog geen volledige gegevensoverdracht vanuit de jeugdhulpaanbieders heeft plaatsgevonden. 2 Het preventief wijkgericht werken krijgt in 2015 niet voldoende aandacht omdat er veel tijd nodig is voor beschikkingen in verband met de herindicaties.
158	Korting macrobudgetten Doelgroep niet in beeld
159	In ontwikkeling
160	Er is onvoldoende inzicht om te kwantificeren.
161	Overschrijding van 5% en meer zwaardere jeugdgevallen
162	1. Door een slechte aansluiting tussen Jeugd op het Veiligheidshuis krijgen jongeren niet tijdig de juiste zorg. 2. Door demografische factoren (vergrijzing) stijgt de zorgbehoefte Wmo, terwijl budgetten niet voldoende meegroeien.
163	zie begroting zaanstad 2016 paragraaf weerstandsvermogen. Zorg tot toename zorgconsumptie Jeugd (1) en Wmo (2)
164	Beschermd Wonen, Het budget is ontoereikend voor het bieden van de verplichte continuïteit aan de cliënten die in zorg zijn. WMO-oud: Conform open einde regeling Wmo, is bij alle individuele voorzieningen sprake van een open einde regeling.
165	Lager rijksbudget Wmo en Jeugd Stijging zorgkosten/zorgafname (Jeugd en WMO)[open eind]
166	1. Autonome groei van de vraag naar jeugdzorg en WMO. 2. Niet kunnen opvangen van de kosten als gevolg van de nieuwe "objectieve" verdeelsystematiek van de rijksbudgetten.
167	Zoals weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. WMO: bezuiniging van 30% korting op budget HH; bezuiniging van 15% op begeleiding; Regiotaxi kosten is/gaat flink gestegen/stijgen , en nieuw beleid provincie is te stoppen. Participatiewet: vanaf juli 2015 lokale uitvoering van de WSW.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
168	1. 1,7 miljoen tekort op Beschermd Wonen op basis van het voorlopige verdeelmodel t.o.v. 2015 2. 1,9 miljoen tekort op Jeugdbudget als gevolg van de rijkskorting en de effecten van het verdeelmodel op de regio.
169	Voor de drie decentralisaties is in totaal een risico van € 4 mln is opgenomen gericht op budgetoverschrijdingen en het feit dat de Wmo/Jeugd een open eind regeling is.
170	1. Aantallen jeugdhulptrajecten nog niet volledig in beeld 2. Kosten Wmo begeleiding; uitkomsten herbeoordeling nog niet volledig in beeld (en daarmee ook de omvang van het mogelijk niet verzilveren van indicaties)
171	1) Transformatie/kostenbesparing wordt onvoldoende gemaakt. 2) Kostenbewustzijn van de SDT is te laag; Aantal en hoogte indicaties zijn hoger/duurder dan begroot; Mensen met hulpvragen die in andere regelingen thuis horen (Wlz, zorgverzekering etc.) worden onder gemeenteregeling geïndiceerd; Mensen die minder hulp nodig hebben krijgen nog te veel hulp
172	In de risicoparagraaf wordt een bedrag van € 500.000,- genoemd en daarnaast een bedrag van € 1.000.000,- i.v.m. ontwikkeling gemeentefonds incl. integratieuitkering decentralisaties
173	Bron: paragraaf Weerstandsvermogen in de begroting - R693: Nadelige verdeelmaatstaven van gemeentefonds en decentralisatie uitkeringen leiden tot een niet sluitend meerjarig perspectief en de noodzaak van aanvullende ombuigingen; - R542: transitie jeugdzorg & WMO leiden tot onvoorziene kosten; - R694: de werkelijke kosten voor dagbesteding, begeleiding en jeugdzorg kunnen alleen achteraf worden vastgesteld.
174	1. Onvoorspelbaarheid aantallen cliënten en typen WMO&Jeugd 2. meer cliënten dan verwacht vanuit gedwongen kader cq rechtstreeks doorverwezen
175	De volgende risico's zijn onderkend: Het halen van de kostenreductie; versterking van de eigen kracht van de doelgroep; tijdig realiseren van integrale hulp.
176	1) Transformatie/kostenbesparing wordt onvoldoende gemaakt. 2) Kostenbewustzijn van de SDT is te laag; Aantal en hoogte indicaties zijn hoger/duurder dan begroot; Mensen met hulpvragen die in andere regelingen thuis horen (Wlz, zorgverzekering etc.) worden onder gemeenteregeling geïndiceerd; Mensen die minder hulp nodig hebben krijgen nog te veel hulp
177	risico van lagere rijksuitkeringen risico van mogelijke overschrijding van uitgavenbudgetten.
178	In de risicoparagraaf wordt rekening gehouden met het risico van open eind financiering. Conform het gebruikelijke scenario in de risico-systematiek van Rijssen-Holten wordt een open eind van 10% meegenomen.
179	In de paragraaf sociaal domein zijn als belangrijkste risico's benoemd de rechtmatigheid van uitgaven / samenwerking en gevolgen van inkoop/aanbieders.
180	SW, hogere lasten, lagere rijksbijdrage, kwantificatie € 200.000,-. Decentralisaties, kortingen op budgetten van over te hevelen taken, kwantificatie € 500.000,-.
181	In de paragraaf weerstandsvermogen in de Programmabegroting 2016 is het risico op € 200.000 ingeschat. Dit kan worden afgedekt door de bufferreserve van € 500.000
182	Centrumgemeente Beschermd Wonen: budgetten sluiten niet aan bij het te contracteren aanbod voorzieningen in natura om continuïteit van de zorg te kunnen waarborgen. Jeugdzorg: afwenteling Wlz.; hogere LVB.
183	we hebben een risicorapportage opgesteld met kwantificering van de financiële risico's. Het risico dat de bezuinigingsopgave bij de inkoop 2016 niet volledig wordt gerealiseerd en het risico op BTW bij de inkoop van zorg voor de sociale wijkteams zijn de grootste financiële risico's.
184	Nee, omdat mogelijk niet alle risico's worden onderkend is besloten om een reserve Sociaal Domein te vormen en niet alle risico's specifiek te benoemen
185	Essentiële functies in de jeugdzorg, open einde regeling van zowel WMO als jeugd.
186	bandbreedte € 0, 6 mln en € 1,8 mln.
187	In de begroting 2015 (pagina 129 t/m 131) zijn de risico's geanalyseerd. Het totale financiële risico van de acht clusters wordt globaal geschat op ruim € 2 miljoen. Dit is uiteraard een globale inschatting van het financieel risico op basis van één risicosessie. De clusters Financiën / planning & control, Inkoop en Toegang 'scoren' hoog als financieel risico. Het financiële risico is niet opgenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.
188	- Inkomensdeel, m.n. BUIG - Decentralisaties. Onduidelijk of compensatie de extra kosten gaat dekken.
189	- residentiële jeugdzorg - te trage afbouw WSW plaatsen
190	- Open einde regelingen, m.n. inkomensdeel BUIG - Decentralisaties . Onduidelijk of bijdrage voldoende is om de kosten te dekken
191	Ja, Maar nog wel op hoofdlijnen.
192	Het grootste risico is de macht van het getal. Gezien het budget van Renswoude leiden één of twee meer of minder jeugdigen die een gespecialiseerde GGZ behandeling nodig hebben tot enorme fluctuaties in het budget.

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
193	De risico's zijn in zoverre gekwantificeerd dat ze 'gescoord' zijn naar 'kans' en 'impact'. niet alleen financieel. Ze zijn op dit moment nog heel grofmazig financieel vertaald.
194	Essentiële functies in de Jeugdzorg en het openeindkarakter van de decentralisaties.
195	De twee grootste risico's betroffen de budgettaire risico's en de planning. De gezamenlijke risico's zijn gekwantificeerd.
196	1. De transities moeten budgetneutraal worden uitgevoerd. Dat betekent dat er niet meer geld kan worden uitgegeven dan van het rijk wordt ontvangen. Het risico bestaat dat bij dreigende overschrijding van het budget de dienstverlening aan de inwoners op een lager peil komt te liggen. 2. We hebben de komende jaren te maken met kortingen op de rijksbijdrage. Terwijl de verwachting is dat de gemeente Vianen te maken krijgt met een stijging van het aantal cliënten doordat de inwoners van Vianen ongezonder zijn en meer vergrijzen dan gemiddeld in de regio.
197	Essentiële functies in de jeugdzorg, open einde regeling van zowel WMO als jeugd
198	Onvoldoende budget in relatie tot de overgedragen taken. Risicodossiers in Jeugdzorg
199	Het risico van verdere rijkskortingen op de integratieuitkering Sociaal Domein en het risico dat uitgaven (op termijn) niet gaan dalen hetgeen wel het uitgangspunt is voor het Rijk bij het doorvoeren van het objectieve verdeelmodel.
200	Onvermijdelijk tekort op de jeugdhulp door het effect van het woonplaatsbeginsel op de (residentiële) voogdij kinderen
201	Pagina 76 begroting Bij de decentralisatie van taken naar de gemeenten zijn bezuinigingen doorgevoerd door de Rijksoverheid. De decentralisaties stellen forse eisen aan de bestuurlijke, ambtelijke en financiële slagkracht en capaciteit van gemeenten om deze taken goed uit te voeren. De effecten van deze decentralisatie opgaven en de mogelijke doorwerking ervan in andere budgetten is ook voor gemeente Goes een groot risico.
202	1. Slagen van transformatieproces WSW-bedrijf 2. Transformatie Jeugdzorg
203	- Kostenoverschrijding bij Jeugd en WMO
204	Jeugd en Wmo 2015
205	"Uitvoeringskosten Wmo 2015. Noodzakelijke inhuur / aanstelling specifieke deskundigheid nieuwe doelgroep. 60% max. € 650.000 Participatiewet 2015,vertraging omvorming Dethon tot nieuw werkbedrijf; rijkskorting t.o.v. middelen WSW 2014 en tekort uit exploitatie 2014 50% max.€ 600.000"
206	Jeugd en sociale werkvoorziening. Totaal EUR 400.000.
207	1. Het mogelijk niet realiseren van zorgvernieuwing 2. Financiële risico's bij gemeenschappelijke regelingen (waaronder die in het sociaal domein)
208	- jeugdzorg
209	De drie decentralisatierisico's zijn budgettair neutraal in de begroting verwerkt. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is een gekwantificeerd risico opgenomen van € 635.400,-
210	Totaal gekwantificeerd risico max.€ 1.978.740,-
211	Voor maximaal € 3.957.000,-
212	Tweemaal een risico rondom de wmo van maximaal (gevolg) van € 200.000 met een kans van 50 procent.
213	gewogen risico ad € 1 miljoen.
214	Er is een kans x gevolg geïdentificeerd van € 100.000,-
215	gemeente heeft de drie decentralisaties budgettair neutraal in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 verwerkt. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is een risico opgenomen van ruim € 1 miljoen. Daarnaast heeft de gemeente een reserve Wmo beschikbaar van afgerond € 3 ton.
216	Maximaal bedrag risico's: - Jeugdzorg € 7,85 mln - WMO € 6 mln - AWBZ € 3,4 mln
217	Tevens de onzekere financiële uitkomsten van de decentralisaties in het sociaal domein. Dordrecht heeft de lasten in de begroting nog budgettair neutraal opgenomen
218	Risicowaarden Participatie € 125.000 Wmo € 62.500
219	Het risico op onvoldoende inzicht met als gevolg hogere lasten is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit risico is ten opzichte van de begroting 2015 verlaagd van € 871.000 naar € 594.000.
220	gekwantificeerd op € 1,3 miljoen
221	Decentralisaties sociaal domein, gekwantificeerd risico: €873.000 Werkvoorzieningschap: €65.000
222	jeugdhulp: € 374.000 WMO: € 200.000
223	Decentralisaties sociaal domein: € 500.000 WMO: € 50.000

#	■ Ja (geef nadere toelichting)
224	Decentralisaties: 1.599.000 Onzekerheid op WMO-nieuwe taken: 148.000
225	uitkeringskosten participatiewet i.v.m. toename taakstelling huisvesting € 450.000 De uitkeringskosten participatiewet € 300.000
226	Onvoldoende Rijksbudget om benodigde aanbod voor zorg/ondersteuning te realiseren : € 3000.000 3D: Incidenten in de zorg waarvoor de gemeente niet is toegerust: € 1.000.000 3D: Zorgaanbieders komen in financiële problemen: € 1000.000
227	Onvoldoende budget om benodigde aanbod voor ondersteuning te realiseren (met name op PGB Jeugd): € 1.000.000 BTW niet compensabel op jeugdzorg en wmo die via een samenwerkingsverband wordt ingekocht: € 600.000
228	Decentralisaties sociaal domein: 450.000 Wmo: 250.000
229	Decentralisaties: €450.000
230	Niet in aanmerking komen voor compensatieregeling participatiewet: €550.000 Risico's Jeugdwet: €400.000
231	Maximale financiële gevolg Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Openeindregeling en RTA € 400.000,-, alsmede het ontstaan van een wachtlijst bij Jeugdhulp € 400.000
232	onvoldoende budget om benodigde aanbod voor zorg/ondersteuning te realiseren - 3d algemeen: € 1.000.000 Gemeente heeft onvoldoende expertise en/of capaciteit m.b.t. 3D: €250.0000
233	transformatie jeugdhulp: €285.000 Decentralisaties: €250.000
234	risico's decentralisaties: 1.200.000
235	Decentralisatie van de taken AWBZ, jeugdzorg en participatiewet. €2.500.000
236	Risico's die voortvloeien uit de 3 decentralisaties voor Ridderkerk in de GR BAR: € 3.957.480 Overschrijding van budget Wmo: €450.000
237	Wet werk en bijstand: €1.200.000 Sociaal domein: € 1.200.000
238	Jeugdzorg en AWBZ: 54.100.000 WWB-inkomensdeel: 27.900.000
239	Jeugdhulp: € 101.992
240	- Regionaal participatiebedrijf Stroomopwaarts, impact € 400.000. - Aanbesteding WMO, impact € 360.000
241	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is voor het sociaal domein (Wmo en Jeugd) een gekwantificeerd risico meegenomen van € 160.000,-. Voor de Participatiewet € 67.500,-
242	In begroting 2016 is uitgegaan van "wordt-case scenario" voor de jaren 2016 en 2017. Daarna is in overleg met de provincie weer uitgegaan van budgettaire neutraliteit.
243	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is voor het sociaal domein (Wmo en Jeugd) een gekwantificeerd risico meegenomen van € 140.000,-. Voor de Participatiewet € 72.000,-. De uitgaven in het sociale domein en de daar tegenover staande integratie uitkering sociaal domein zijn budgettair neutraal in de meerjarenbegroting verwerkt.
244	Men heeft een budget gereserveerd voor lokale preventie, een risicobudget en een uitvoeringsbudget. Het uitgangspunt is dat de decentralisatie budgettair neutraal worden ingevoerd. Er zal geen bezuinigingen op de "sociale activiteiten" plaatsvinden.
245	Belangrijke risico's: Decentralisatie: Jeugd € 196.000 (H-H-I) en Maatschappelijke ondersteuning € 163.000 (H-H-S),
246	Maximale impact van € 324.000
247	Er is een risicogebeurtenis decentralisaties sociaal domein met een invloedspercentage van zes procent weergeven. Diepgaande analyses vinden echter op clusterniveau plaats in een afzonderlijke bijeenkomst van de programmacommissie Planning & Control

Vraag 4c (Q14) Zijn de (gekwantificeerde) decentralisatierisico's afgedekt door een reserve?

- Nee
- Ja

Deze vraag is door alle gemeenten beantwoord.

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ Nee	24,9%	93
■ Ja	75,1%	281
Totaal		374

#	Geef nadere toelichting
	■ Ja
1	Er is een reserve Sociaal domein gevormd ad € 1 mln. Het gekwantificeerde risico (in de risicoparagraaf) is € 0,25 mln.
2	Ja, wij hebben een reserve voor het sociaal domein gevormd om tekorten af te dekken binnen de drie decentralisaties.
3	Er is een reserve sociaal domein. Deze reserve telt mee bij het weerstandsvermogen irt het risicoprofiel. In risicoprofiel zitten ook de risico's sociaal domein. Ratio is bij ons 1,04 we scoren dus voldoende.
4	Deze risico's maken onderdeel uit van het totaal benodigde weerstandsvermogen op basis waarvan de hoogte van de bufferreserve wordt bepaald.
5	er is een reserve sociaal domein
6	Algemene reserve van de gemeente, geen specifieke reserve sociaal domein
7	Er is een bestemmingsreserve Sociaal Domein gecreëerd om de overgangskosten in de eerste jaren op te kunnen vangen. (ingroeiperiode 3 jaar)
8	risico's worden deels afgedekt door een reserve materieel evenwicht specifiek voor het sociaal domein en voor de rest afgedekt middels het aanwezige weerstandsvermogen.
9	Ja, het positieve resultaat over 2014 is door de raad in een bestemmingsreserve Sociaal domein gedoteerd.
10	Reserve weerstandsvermogen (voor Jeugdzorg) en egalisatiereserves Wmo en Participatie.
11	Via minimum norm voor algemene reserve vrij besteedbaar.
12	Niet gekwantificeerd, maar een extra buffer in de algemene reserve.
13	Zie toelichting bij vraag 4A.
14	De omvang van de reserve is echter niet expliciet afgestemd op de hoogte van geïnventariseerde risico's.
15	In meer en mindere mate is hierin voorzien.
16	Er is een reserve Sociaal Domein aanwezig, deze is in 2015 onderbouwd met een financieel kader.
17	Eerstelijns met een egalisatie reserve à 1,17 mln. Tweedelijns met de buffer binnen de AR à 3,8 mln.

#	Geef nadere toelichting
18	We hebben een reserve in het leven geroepen. Met overschotten binnen het sociale domein vullen we deze reserve aan. Tekorten worden onttrokken aan deze reserve. Of daarmee het risico volledig is afgedekt is onmogelijk te zeggen. Het financiële risico hebben we daarmee in ieder geval zoveel mogelijk afgedekt.
19	Algemene Reserve.
20	Zie A. Kwantificeren heeft gezien de geringe absolute aantallen waarover het gaat (bijv. in de jeugdzorg) weinig zin. Kosten zijn door de geringe omvang van de gemeente zeer afhankelijk van incidenten en toevalligheden. Dat geldt overigens in onze gemeente niet alleen voor het sociale domein, maar voor vrijwel iedere beleids- en beheerstaak, en daar zijn we dan ook op ingesteld.
21	Zowel incidenteel (risico's/weerstandsvermogen) als structureel (500k ruimte in de exploitatie). Daarnaast hebben we een hek om het sociaal domein (inclusief inkomensverstrekkingen), waarbij alle middelen beschikbaar zijn over het hele sociaal domein. Overschotten op het ene domein blijven jaarlijks beschikbaar tot en met einde integratieuitkering om tekorten op andere domeinen te dekken.
22	Noodfonds
23	Dit is meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. Dat is dan nog lager dan het risicobuffer dat we hebben. Dat is € 11,5 mln.
24	Verwacht overschot 2015 wordt in 3D reserve gestopt. Daarnaast bestaat er al een reserve ad € 750.000 vanuit WMO 2007.
25	Omdat ze onderdeel uitmaken van de paragraaf weerstandvermogen, zijn ze afgedekt via de algemene reserve.
26	Er is één bestemmingsreserve decentralisaties. Daarnaast worden de risico's afgedekt door de algemene reserve.
27	Er is een reserve Sociaal Domein en expliciet is de Algemene Reserve in de Begroting genoemd.
28	"Via paragraaf weerstandsvermogen in de Algemene Reserve. Geen specifieke bestemmingsreserve.
29	Algemene reserve en stelpost decentralisaties
30	Ja, dit betreft Wmo en Jeugd
31	De risico's voor het sociaal domein maken onderdeel uit van het totale risicomanagement. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening wordt op basis van kansberekeningen het benodigde weerstandvermogen berekend. Dit totaalbedrag wordt afgedekt door de algemene reserve weerstandcapaciteit.
32	Bestemmingsreserve Sociaal Domein en bedrag in de gemeentelijke risicobuffer
33	zie antwoord onder punt 2d
34	Zie boven, € 300.000 in reserve en € 245.000 in exploitatie
35	De stand van de bestemmingsreserve heeft naar de inzichten per 1 oktober 2015 een (begrote) omvang van € 797.297. De jaarrekening 2015 zal duidelijkheid geven over de werkelijke kosten en de gevolgen voor onze bestemmingsreserve. Op basis van de primaire begroting 2016 wordt € 430.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Dit is exclusief het bovenvermelde voorlopige regionale dekkingstekort van € 1.000.000 op Jeugdzorg (blok C).
36	Niet door een afgezonderde reserve of voorziening. Voor eventuele (rekning)tekorten op de decentralisaties kan worden beschikt over de Algemene Reserve.
37	Algemene reserve
38	Ja reserve sd
39	Binnen budgetten Jeugd en WMO zijn stelposten onvoorzien opgenomen. Vwb Jeugd geldt de afspraak rond de verevening.
40	Het risico vermeld onder b van € 500.000 is afgedekt middels een reserve 3D van € 722.000. Voor meer informatie hierover wordt verwezen u naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2016
41	Reserve sociaal domein
42	Deels door een bestemmingsreserve voor Wmo en Jeugd die begin 2015 is gevormd en door de algemene reserve (risicomelding > gekwantificeerd > bepaling weerstandsvermogen)
43	De gekwantificeerde risico's vallen binnen de gestelde kaders van het weerstandsvermogen.
44	Er is een bestemmingsreserve sociaal domein gevormd voor € 650.000.
45	Risico's zijn onderdeel van het weerstandvermogen. Daarvoor hebben wij een separate reserve opgenomen. Daarnaast beschikken we over een reserve Sociaal Domein.
46	Risico's binnen het sociaal domein worden in eerste instantie opgevangen door de reserve Sociaal domein. Het resterende risico is meegenomen in het weerstandsvermogen.
47	Algemene reserve (weerstandsvermogen)
48	Maken onderdeel uit van het totaal van de gekwantificeerde risico's die worden afgedekt door de algemene weerstandsreserve.

#	Geef nadere toelichting
49	Risico's worden gekwantificeerd en zijn afgedekt door de algemene reserve. Er is geen reserve Sociaal Domein.
50	Er is in 2014 een aanzienlijke bufferreserve gevormd van 2,3 miljoen. Dat is niet voldoende om het volledige risico te dekken, maar in ieder geval wel de eerste paar jaar. Eventuele overschotten uit 2015 worden hieraan toegevoegd, ter dekking van de risico's in 2016 en verder. Op dit moment wordt gewerkt aan integratie en aanpassing van beleid om vanaf 2017 te komen tot een structureel sluitende begroting.
51	De gemeente heeft een Reserve Sociaal Domein gevormd.
52	Reserve WWB, reserve wmo/jeugd en de algemene reserve
53	door de algemene reserve
54	Zie antwoord 4.B: met deze risico's is rekening gehouden middels het op hoogte houden van de algemene reserve in het kader van het weerstandvermogen
55	Voorzien in een risicoreserve van 10% over het totale 3-D budget
56	Niet gekwantificeerd, wel reserve
57	Totale reservering in weerstandscapaciteit is bepaald op € 2.000.000 (maximaal risico) x 2 (de factor voor structurele risico's) x 10% (de kans) x 90% (deze factor corrigeert voor de waarschijnlijkheid dat niet alle in de paragraaf Weerstandvermogen genoemde risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen) = € 360.000. Daarnaast is er een specifieke bestemmingsreserve voor Sociaal Domein risico's van afgerond € 100.000.
58	Deels afgedekt door een reserve. Kengetal weerstandvermogen momenteel beneden de 1. In begroting 2016 0,77 waarbij resultaat 2015 op pm staat.
59	Algemene reserve
60	O.a. de algemene reserve, zie voor nadere toelichting paragraaf.
61	De weerstandscapaciteit is toereikend.
62	In algemene zin (ons weerstandvermogen).
63	De risico's genoemd in de paragraaf risico's en weerstandvermogen zijn betrokken bij de berekening van de weerstandscapaciteit.
64	Algemene reserve en Wmo reserve.
65	Het gekwantificeerde decentralisatierisico maakt onderdeel uit van de paragraaf weerstandvermogen en de algemene reserve dient als achtervang voor dit risico en is toereikend.
66	Via de algemene bedrijfsreserve.
67	de risico's hebben we afgedekt middels de al eerder genoemde "reserve open einde regelingen sociaal domein".
68	Reeds hierboven een aantal malen aangegeven.
69	Ingestelde bufferreserve.
70	"Deze is nog niet gevuld, maar dit zal naar verwachting bij de rekening 2015 wel gebeuren.
71	De algemene reserve biedt (naar verwachting) voldoende ruimte om deze risico's op te kunnen vangen.
72	Alle risico's genoemd in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing zijn afgedekt door ons weerstandvermogen (met name de algemene reserve). Daarnaast is er bij de jaarrekening 2014 een afzonderlijke reserve sociaal domein gevormd van € 1.064.000
73	Vooralsnog wel.
74	Bij de vaststelling van de begroting 2016 is een bedrag van € 1,5 miljoen uit de algemene reserve overgeheveld naar de risicoreserve 3 decentralisaties
75	"Via het weerstandvermogen van de gemeente is ook de algemene reserve de achtervang. Zie ook de vorige punten.
76	Reserve is bedoeld om eventuele tekorten af te dekken/op te vangen. Omdat decentralisatierisico's niet gekwantificeerd zijn, is echter niet duidelijk of reserve toereikend is.
77	Voor het afdekken van risico's is een algemene reserve van € 1,5 miljoen aanwezig.
78	We gaan er vanuit dat de gevormde reserves toereikend zijn
79	Zie B. Overschrijding zorgbudgetten: € 1.200,000 + WSW bedrijf € 1.708.925 = € 2.908.925 Dit totale risico van wordt gedekt binnen de reserve sociaal domein (saldo 1-1-2015: € 3,6 miljoen) en de beschikbare stelposten sociaal domein in de begrotingen 2015, 2016 en 2017.
80	In 2014 heeft de raad al besloten om voor risico's een reserve in te stellen. Tevens is deze gebruikt om in 2014 al pilots te draaien voor de transformatie
81	Voor de risico's binnen de 3D's is een apart bufferreserve beschikbaar van ca. € 10 miljoen.

#	Geef nadere toelichting
82	zie antwoord vraag 4A
83	Ondanks het ontbreken van de kwantificatie van de decentralisatierisico's wordt een reserve aangehouden voor onverwachte ontwikkelingen.
84	Er is een risicoreserve gevormd die kan worden ingezet voor eventuele tekorten, maar waar ook overschotten op een d in worden gestort.
85	deels
86	Er is een reserve 3d gevormd van € 5,4 miljoen.
87	Het risico is afgedekt middels de algemene reserve van de gemeente Venray. Daarnaast is een zogenaamde specifieke buffer gevormd voor de duur van de eerste 5 jaar.
88	Er is een specifieke bestemmingsreserve gevormd.
89	In het weerstandsvermogen is dit risico meegenomen.
90	Gedeeltelijk door de reserve sociaal domein. Voor het overige uit de totale beschikbare weerstandscapaciteit.
91	algemene reserves
92	De risico's zijn opgenomen in onze risicomatrix. Voor de opvang van deze risico's is een minimum vastgesteld van onze algemene reserve.
93	Er is sprake van een Reserve sociaal domein.
94	Decentralisatierisico's maken onderdeel uit van de onderbouwing van de omvang van de algemene reserve (benodigd voor het afdekken van risico's).
95	Er is een algemene blokkering opgenomen
96	De egalisatiereserve Sociaal deelfonds
97	reserve sociaal domein
98	In beginsel algemene reserve en als daar eind 2015 ruimte voor is het vormen van een specifieke reserve Sociaal Domein die ingezet kan worden als egalisatiereserve.
99	Raad heeft hiervoor een aparte reserve gevormd.
100	In beginsel vindt dekking plaats vanuit de reserve sociaal domein. Indien deze ontoereikend mocht blijken is er de algemene risicoreserve (=weerstandsvermogen).
101	"Afgedekt via een algemene weerstandsreserve. Deze bestaat naast de reserve, genoemd onder 2d.
102	Uit de te verwachten overschotten 2015 wordt een bufferreserve gevormd voor de komende 3 jaar
103	De risico's zijn benoemd en de algemene reserve is daarmee voor een groter deel niet vrij beschikbaar
104	De risico's zijn meegenomen in de berekening van de ratio voor het weerstandsvermogen.
105	Er is een reserve sociaal domein ingesteld. Eventuele meevallers binnen het sociaal domein (3D + oude Wmo+sociale dienst) worden in deze reserve gestort bij de jaarrekening en kan ingezet worden op het moment dat zich binnen het sociaal domein niet voorziene tekorten voordoen.
106	Uit de paragraaf 2.2 weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2016 van de gemeente Hilvarenbeek blijkt dat de risico's zijn op te vangen binnen de algemene bedrijfsreserve. Er is geen specifieke reserve voor gevormd.
107	Het risico vormt een onderdeel van het beschikbare Weerstandsvermogen
108	Via algemene reserve (paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing).
109	Er is een reserve gevormd van € 1 mln voor sociaal domein, daarnaast opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing en dus onderdeel van de algemene risicovoorziening.
110	Algemene reserve.
111	Algemene reserve. Verder wordt van eventuele overschotten binnen de decentralisaties in 2015 een bestemmingsreserve gevormd die gebruikt kan worden voor risico's en lokaal maatwerk voor 2016 en de komende jaren.
112	Naar verwachting vanaf 2016
113	"Er is een egalisatiereserve, of deze toereikend is wordt duidelijk in maart 2016.
114	Via Algemene Reserve
115	Als risico benoemd en lopen daarbij mee in de reserve benoemde risico's.
116	"Zoals reeds is aangegeven is er voor het financieel risico van de decentralisaties een risicoreserve gevormd. Of deze reserve toereikend zal zijn zal in de praktijk moeten blijken. Een goed beeld hiervan zal voor het eerst gevormd kunnen worden wanneer de realisatiecijfers over het jaar 2015 bekend zijn.

#	Geef nadere toelichting
117	Hiervoor is het weerstandsvermogen beschikbaar
118	Ja, er is zoals eerder omschreven een reserve Sociaal Domein gevormd voor de drie nieuwe transities. Deze is qua omvang ongeveer 10% van het totale budget.
119	In de risicoparagraaf van de gemeentebegroting is € 280.000 opgenomen voor de risico's. Daarnaast is er een reserve gevormd waarvan de hoogte momenteel € 0,5 miljoen is.
120	Ja, bestemmingsreserve decentralisaties ad € 200.000.
121	Wij hebben een bedrag van € 5 mln berekend in de benodigde weerstandscapaciteit met een kans van 21%. Dit wordt gedekt door het weerstandsvermogen. Daarnaast is er een reserve sociaal domein, waarvan de verwachte beginstand 2016 € 3 mln bedraagt.
122	Het Amsterdamse noodfonds werk, jeugd en zorgbeleid
123	Voor een deel zijn de risico's afgedekt door een reserve
124	Er is een bestemmingsreserve Sociaal Domein om risico's op te kunnen vangen.
125	deels, zoals eerder al aangegeven
126	Algemene reserve + te vormen bestemmingsreserve
127	Dit is afgedekt in de risicoreserve. 10 % van de inkomsten wordt aangemerkt als risico.
128	Hoewel niet gekwantificeerd is er wel dekking vanuit algemene reserve.
129	Hoe wel niet gekwantificeerd is er wel een reserve sociaal domein
130	overchrijdingen komen ten laste van de reserve, inschatting is dat deze toereikend is.
131	Deels, de eenmalige invoeringskosten.
132	Buffer is gevormd maar niet kwantitatief onderbouwd
133	Voor deze risico's is specifiek een reserve sociaal domein gevormd. (Uiteindelijk worden alle risico's (indirect) gedekt door de algemene reserve. Naast de algemene reserve is er een specifieke reserve sociaal domein gevormd)
134	Er is een bestemmingsreserve Decentralisaties om risico's op te kunnen vangen.
135	deels, zoals eerder al aangegeven
136	"Deels, zoals eerder al aangegeven.
137	Hoewel er geen kwantificering is, is er wel een reserve sociaal domein.
138	Deze vraag is wederom niet van toepassing (zie antw.vr.4B) De risico's zijn niet gekwantificeerd, maar er is wel een reserve aanwezig.
139	zie bovenstaande toelichting over algemene reserve sociaal
140	Middels opname in het weerstandsvermogen (met name de algemene reserve).
141	Grotendeels door de Reserve decentralisatie, anders via de Algemene reserve vrijbestedbaar. O.b.v. de ratio weerstandsvermogen voldoen we ruim aan de norm om tegenvallers op te kunnen vangen. De korting HH is afgedekt door voor HH1 een algemene voorziening te vormen.
142	Voor 2016 zijn de risico's afgedekt door de bufferreserve.
143	De risico's zijn voor 50% meegenomen in het weerstandsvermogen, zijnde de Algemene reserve.
144	Indirect door de algemene reserve
145	algemene reserve, zie paragraaf weerstandsvermogen in de begroting
146	Er is een afzonderlijke reserve gevormd.
147	De stand van de reserve zorg per 1-1-2015(jaarrekening 2014) bedraagt ruim € 2 mln.
148	Het risico onder 4b maakt onderdeel uit van de totale risicoparagraaf van de gemeente Rijssen-Holtén. De weerstandsratio op het totaal is 1,14 en is daarmee voldoende.
149	Er is een reserve sociaal domein in het leven geroepen, welke ruim € 918.000 bedraagt.
150	reserve Sociaal Domein
151	In paragraaf Weerstandsvermogen maakt dit onderdeel uit van de gekwantificeerde risico's. De ratio weerstandsvermogen bedraagt volgens begroting 2016 1,28. Dus voldoende. Er is geen bestemmingsreserve voor ingesteld.
152	Risico reserve sociaal domein. Vastgesteld conform beleid risicomangement weerstandsvermogen.
153	We hebben een reserve sociaal domein ingesteld om incidentele tegenvallers op te vangen. Uitgaande van de geïnventariseerde risico's is deze reserve van voldoende omvang om de risico's op te kunnen vangen.
154	Bufferreserve sociaal domein

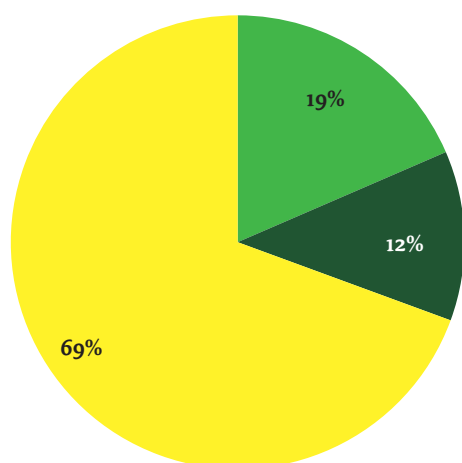
#	Geef nadere toelichting
155	Zie antwoord onder A
156	Via egaliseringsreserve sociaal domein
157	Reserve Wmo wordt deels ingezet om de kortingen vanuit het rijk gefaseerd door te voeren in het zorgbudget. Restant is beschikbaar voor tegenvallers.
158	Er is een voorziening Sociaal Domein gevormd en gevuld
159	Geen specifieke reserve, wel de algemene reserve (weerstandscapaciteit)
160	reserve Sociaal Domein
161	Uit het batig saldo van de rekening 2014 is een reserve Jeugdzorg gevormd van € 125.000,00
162	Bij de jaarrekening 2014 is er een reserve Sociaal Domein gevormd van ruim € 550.000.
163	Er is een bufferreserve voor tekorten.
164	De risico's worden grotendeels afgedekt door een risicofonds, deels opgebouwd uit het budget van de nieuwe taken. Voor het overige deel worden ze betrokken bij het weerstandsvermogen.
165	Incidenteel zijn de risico's voor 2015 afgedekt door het aanwezige weerstandsvermogen en dus door aanwezige reserves. Er is echter geen specifieke reserve voor de decentralisaties gevormd.
166	De decentralisatie risico's zijn niet afgedekt met een afzonderlijke reserve. Wel is o.a. met het oog op deze risico's het bodembedrag van de algemene reserve verhoogd met € 3 miljoen tot € 16,5 miljoen. Op basis van de tweede bestuursrapportage verwachten wij dat er v.w.b. 2015 geen beroep gedaan hoeft te worden op de algemene reserve.
167	de reserve 'Openeinde risico's.
168	ja via egaliseringsreserve sociaal domein
169	De gemeente Woudenberg beschikt over een specifieke reserve Sociaal Domein ter afdekking van incidentele tegenvallers. Verder is de weerstandscapaciteit van onze gemeente voldoende om de geïnventariseerde risico's binnen de gemeente (waaronder de geïnventariseerde risico's binnen het Sociaal Domein) af te dekken.
170	Er is in 2014 een reserve Decentralisaties gevormd met een omvang van € 3 mln. De looptijd van de reserve eindigt in principe eind 2017.
171	binnen het totaal van het weerstandsvermogen
172	Daarnaast minimaliseert bestuurlijk aanbesteden de risico's.
173	Afgedekt door algemene reserve niet vrij besteedbaar.
174	In de algemene reserve houden we een weerstandsvermogen aan op basis van de Monte Carlo methodiek (NARIS). Daarnaast beschikt de gemeente ook nog over een reserve WMO.
175	Deels reserve Jeugd van € 51.772,-
176	Via algemene reserve. Bezuinigingen op rijksvergoeding als taakstelling geraamd (lasten ook verlaagd).
177	De egaliseringsreserves Wmo, jeugdhulp en Participatiewet en de Reserve transitiekosten sociaal domein worden opgeheven en samengevoegd tot één egaliseringsreserve sociaal domein € 258.164
178	De totale risico's bedragen € 2.713.100. Een confrontatie van de risico's met de beschikbare weerstandscapaciteit geeft een ratio van 1,95. Dit is dus voldoende om tegenvallers op te vangen. Ten opzichte van vorig jaar is de ratio lager. Bij de begroting 2015 was de ratio 2,15.
179	Deels via reserve Wmo
180	reserve van 8,2 mln gevormd
181	Deels (€ 0,3 miljoen is stand in 2016 van de bestemmingsreserve, en overig via risico's (gekwantificeerd op € 1,3 miljoen via de Algemene Reserve)
182	(gekwantificeerde) decentralisatierisico's zijn meegenomen in de algemene reserve
183	decentralisatierisico's worden afgedekt door de algemene reserve.
184	om risico's m.b.t. de decentralisaties te ondervangen is er besloten een algemene risicoreservering te maken. Deze is gevuld met de overschotten van de Wmo 2014.
185	Voor het decentralisatierisico is de reserve sociaal domein gecreeerd.
186	Reserve transitie sociaal domein: 1.400.000
187	Reserve sociaal domein: € 170.000
188	Reserves WWB/WMO: € 763.000
189	door de algemene reserve

#	Geef nadere toelichting
190	gedekt door algemene reserve
191	Reserve zachte landing 3D: 8.000.000
192	Bestemmingsreserve Zorg, welzijn, jeugd en onderwijs: 1.570.000
193	Er is voor uitvoering van de decentralisaties een reserve beschikbaar van € 54.000 in 2016 en € 261.000 in 2017
194	reserve wet maatschappelijke ondersteuning: € 300.000 Restant risico's worden gedekt door de Algemene Reserve.
195	Reserve's als onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit: - Jeugd € 1.459.072 - Participatie € 651.000 - WMO € 1.662.000
196	Noordwijk heeft in eerste instantie een reserve Sociaal domein die als achtervang dient voor eventueel ontstane tekorten die niet werden voorzien. Daarmee zijn de risico's binnen het Sociaal domein voor de korte termijn afgedekt.
197	Reserve sociaal domein (ruim 2 miljoen).
198	Reserve Wmo/3D: €1.588.000
199	reserve sociaal domein €1.384.346
200	Risicoreserve WWB €29.074.000 reserve AWBZ/jeugd 20.251.000
201	Reserve sociaal domein: € 13.000.000
202	Als gevolg van de decentralisatie sociaal domein (jeugdzorg, awbz en wmo) moet rekening worden gehouden met een risico waar apart een reserve voor is gevormd van € 1,2 miljoen. Dit risico wordt afgedekt door de apart gevormde reserve 'Sociaal Domein'.
203	Het gaat hier om de reserve Implementatie Sociaal domein(€ 783.466,-) en de reserve uitvoering Sociaal Domein (€ 944.687,-).
204	Op basis van de actuele risico-inventarisatie blijft de omvang van het financiële risico beperkt tot het bedrag dat wordt afgedekt door de reserve sociaal domein. Daarnaast is bij de raming van de zorguit-gaven rekening gehouden met een risico-opslag, omdat de realisatiecijfers nog niet voor het hele jaar 2015 beschikbaar zijn. De opname van het risico 3D in het risicoregister is daarom komen te vervallen en maakt hiermee geen deel uit van de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit
205	Naast de begroting wordt voorgesteld om een reserve sociaal domein in te stellen waarin overschotten van 2015 en verder gestort kunnen worden om eventuele overschrijdingen opgevangen kunnen worden. Samen met de gemeente Hellevoetsluis heeft Westvoorne de "Programma Drie Decentralisaties" wat in hoofdzaak gaat om samenwerking op het gebied van WMO. Jeugdwet wordt samen met Hellevoetsluis en de Stadsregio uitgevoerd. De Participatiewet wordt Voorne Putten breed opgepakt.
206	Via de algemene reserve
207	Wij hebben er voor gekozen geen bestemmingsreserve af te zonderen voor het onderwerp decentralisaties. Wij denken dat een bestemmingsreserve niet het middel daarvoor is. Ten eerste is met geen mogelijkheid een onderbouwing te geven van de hoogte van de reserve. Mogelijk houden we zelfs geld over bij de uitvoering. Ten tweede is een tekort op de sociale zorg van structurele aard en een reserve biedt vooral een oplossing voor incidentele problemen. Structurele problemen moeten in de begroting structureel worden opgelost in de vorm van maatregelen of aanpassing van het budget. Indien zich in 2015 toch een incidenteel probleem voordoet dan voorziet de Algemene reserve daarin. Uit de berekening van het weerstandvermogen blijkt dat de Algemene reserve voldoende is om de risico's op te vangen.
208	Er is een bestemmingsreserve opgenomen voor 1,505 mln in 2016, aflopend naar 1,005 mln in 2019.
■ Nee	
209	Afgedekt door stelposten
210	Deze risico's zijn meegenomen bij de berekingen van de ratio weerstandsvermogen. Deze is in de begroting van 2016 1,57. Dus voldoende.
211	Verwezen wordt naar vraag A.
212	Zoals eerder aangegeven houden we rekening met een buffer in de algemene reserve.
213	n.v.t.
214	Niet door een bestemmingsreserve sociaal domein o.i.d. Risico's moeten opgevangen worden binnen de beschikbare weerstandscapaciteit van de meerjarenbegroting.
215	De gemeente Heerde heeft structureel een budget in de begroting opgenomen van € 245.000,- voor tegenvallers. De afgelopen jaren is deze stelpost ingezet voor incidentele (meer)kosten van het sociale domein.
216	Het totale schadebedrag van alle in de paragraaf "Weerstandsvermogen, risicobeheer en kengetallen" "beschreven risico's (dus inclusief de beschreven risico's in het Sociaal domein) ten bedrage van € 3.075.000 is afgezet tegen de totaal beschikbare weerstandscapaciteit die berekend is op € 4.235.000. De conclusie die vervolgens is getrokken luidt dat er in de gemeente Neerijnen voldoende ruimte (weerstand) beschikbaar is om het hoofd te kunnen bieden aan financiële tegenvallers door het optreden van de geïnventariseerde risico's.
217	Bovengenoemd gekwantificeerd risico maakt deel uit van een berekening van het weerstandsvermogen. Deze is ruim voldoende.

#	Geef nadere toelichting
218	in 2015 wel
219	niet direct afgedekt door een geraamde reserve mutatie. wel benoemd en gekwantificeerd in de paragraaf weerstandsvermogen
220	Door een stelpost onvoorzien en de risicoparagraaf (weerstandsvermogen).
221	Wel zijn er voldoende incidentele middelen beschikbaar voor incidentele tekorten af te dekken in 2015 en 2016; ook is de algemene begrotingsruimte robuust genoeg om in bepaalde mate structurele tegenvallers op te vangen; zie begrotingswijziging raad 10 december 2015.
222	Deels indirect.
223	nog niet volledig afgedekt; vanaf 2016 wordt de reserve gevoed.
224	Er is een bestemmingsreserve WMO, welke mogelijk, indien de raad hiermee instemd, inzet kan worden.
225	Er is geen specifieke reserve voor ingesteld. de beschikbare weerstandcapaciteit van onze gemeente is echter meer dan uitstekend
226	Geen bestemmingsreserve maar wel opgenomen in de risicoparagraaf en onderdeel van de algemene risicovoorziening (het weerstandsvermogen)
227	"De gemeente Vught heeft de risico's afgedekt via een structurele stelpost
228	De gemeente heeft in haar begroting op de Wmo, Jeugd en Participatie buffers opgenomen, die mede bedoeld zijn voor het afdekken van risico's. Vanuit het risicomanagement van de gemeente wordt er ook rekening gehouden dat er een deel opgevangen kan worden binnen de algemene reserves (mocht dit zich voordoen).
229	De gemeente heeft in haar begroting op de Wmo, Jeugd en Participatie buffers opgenomen, die mede bedoeld zijn voor het afdekken van risico's. Vanuit het risicomanagement van de gemeente wordt er ook rekening gehouden dat er een deel opgevangen kan worden binnen de algemene reserves (mocht dit zich voordoen).
230	opgenomen berekening weerstandsvermogen in risicoparagraaf
231	Zie antwoord bij vraag 4.A.
232	"De decentralisaties WMO / AWBZ, Jeugdzorg en de participatiewet zijn opgenomen als een van de meest risicovolle onderwerpen in het weerstandsvermogen. Gezien de verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en het gekwantificeerde risico is het niet noodzakelijk om de risico's af te dekken door een reserve. Ons weerstandsvermogen zit momenteel boven de door de raad gestelde norm.
233	Meegenomen in bepaling weerstandsvermogen
234	De risico's zijn nog niet gekwantificeerd, maar er is wel een reserve.
235	In 2015 wordt een eventueel overschot toegevoegd aan een reserve 3D voor maximaal € 750.000.
236	weerstandsratio is kleiner dan 1 dus onvoldoende
237	risico's zijn (nog) niet gekwantificeerd
238	In de begroting is per beleidsveld rekening gehouden met een stelpost risico, totaal bijna €275.000.
239	Er is geen bestemmingsreserve, maar indirect door de algemene reserve
240	De algemene reserve is niet voldoende als alle risico's zich tegelijk voordoen.
241	Via algemene reserve, geen specifieke reserve
242	In het weerstandsvermogen
243	Mogelijk wel (gedeeltelijk) va 2016 met een nog te vormen bestemmingsreserve sociaal domein
244	Maakt onderdeel uit van de weerstandcapaciteit
245	Maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen
246	De gemeente geeft in de paragraaf de ontwikkeling weer van de beschikbare weerstandcapaciteit. Deze was ultimo 2014 € 4,3 miljoen negatief en is op basis van de begroting 2016 € 0,5 miljoen positief
247	Ons uitgangspunt om het te doen met de middelen die we ervoor krijgen, staat hiermee onder zéér grote spanning. We zullen in 2015 onderzoeken of het mogelijk is om dit uitgangspunt voor Jeugdhulp te handhaven, dan wel oplossingen te vinden binnen het gehele Sociale Domein van de 3D. De Meicirculaire 2015 geeft eens te meer aan dat er sprake is van "dagkoersen".
248	De gemeente geeft in de paragraaf inzicht in het structurele weerstandsvermogen (€ 0,8mln.) en het incidentele weerstandsvermogen (€ 146,4 mln.). Daarnaast geeft de gemeente een overzicht van de risico's wat een totaal geeft van € 249,6 ,mln. Bij een zekerheidspercentage van 95% is een weerstandscapaciteit benodigd van € 81,3 mln.
249	Budgettair neutraal. Uitgaven gelijk aan aangekondigde uitkering van het Rijk.
250	Maakt deel uit van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totaalbedrag aan risico's bedraagt € 9,3 mln. De weerstandscapaciteit bestaat uit algemene reserves, vrije bestemmingsreserves, onvoorzien en stille reserves en komt uit op € 20,7 mln. De ratio komt uit op 2,2

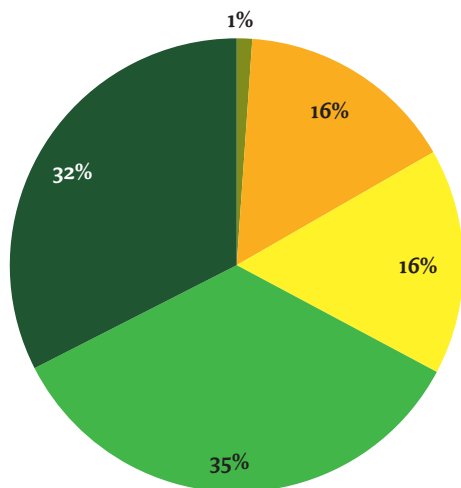
#	Geef nadere toelichting
251	De decentralisatie risico's kunnen binnen de structurele weerstandscapaciteit worden opgevangen.
252	risico's m.b.t. de decentralisaties kunnen binnen de beschikbare weerstandscapaciteit worden opgevangen.
253	binnen de algemene reserve is voor dit doel € 450.000 gereserveerd
254	uitgangspunt van de gemeente is dat de taken binnen het budget kunnen worden uitgevoerd
255	decentralisatierisico's zijn verwerkt in de totale weerstandscapaciteit
256	Wel door de algemene reserve
257	Maakt onderdeel uit van de gewone weerstandscapaciteit
258	Bij het gewone weerstandsvermogen meegenomen.
259	In de begroting is extra budget geraamd. vanaf 2018 wil de gemeente budgettair neutraal zijn.
260	Ter uitvoering van een motie van de raad wordt een voorstel uitgewerkt om een reserve sociaal domein in te stellen. De uitgaven in het sociale domein en de daar tegenover staande integratie uitkering sociaal domein zijn budgettair neutraal in de meerjarenbegroting verwerkt.
261	In de begroting zijn op algemene dekkingsmiddelen beperkte taakstellingen opgenomen. Hiervoor zijn reeds bij de begroting 2015 documenten ter nadere onderbouwing toegezonden. Rekening houdend met deze documenten en de positieve ervaringen in voorgaande jaren, is hiervoor niet gecorrigeerd.
262	N.v.t. De gemeente heeft de gevolgen van de decentralisatie verwerkt in de begroting. Er zijn geen specifieke financiële risico's. In aandachtspuntenformulier staat bij decentralisatierisico ook een "nee".
263	In de begroting 2016 is uitgegaan van budgettaire neutraliteit

Vraag 5a (Q15) De verwachte financiële uitkomsten van de 3 decentralisaties in de jaarrekening 2015 hebben het volgende effect op de financiële positie van uw gemeente:

Antwoordkeuzen	Reacties	
Verslechtering	18,5%	58
Verbetering	12,1%	38
Neutraal	69,4%	218
Totaal		314

Vraag 5b (Q16) Hoeveel keer per jaar vindt rapportage in 2016 plaats aan de gemeenteraad?

Antwoordkeuzen	Reacties	
■ 1	1,1%	4
■ 2	15,6%	58
■ 3	16,1%	60
■ 4	34,7%	129
■ Anders (geef nadere toelichting)	32,5%	121
Totaal		372

#	■ Anders (geef nadere toelichting)
1	via sociale monitor 3 x en via reguliere p&rc cyclus 2 x
2	Via de P&C cyclus in een halfjaarrapportage, begroting en jaarrekening. Tevens separaat 1 of meerdere informatieavonden voor de raad. Daarnaast is de monitor sociaal domein, met daarin indicatoren over volume, prijs en kwaliteit, in ontwikkeling.
3	Naast de P&C documenten, wordt er 3x per jaar een rapportage monitor sociaal domein gestuurd naar de gemeenteraad.
4	Er vindt drie keer per jaar een rapportage plaats via de reguliere beleids- en budgetcyclus. Daarnaast is er een monitor sociaal domein die eens in de drie maanden richting de gemeenteraad gaat.
5	Er is een raadscommissie SD die met vrij grote regelmaat, intentie minimaal tweemaandelijks, wordt bijgepraat door de verantwoordelijke portefeuillehouder en beleidsambtenaren.
6	Minimaal 2 keer bij standaard verantwoording en vaker indien nieuwe info beschikbaar komt.
7	3x via P&C cyclus en daarnaast via afzonderlijke memo's voortgangsrapportages.
8	Hier zijn voor het jaar 2016 nog geen harde afspraken over gemaakt.
9	Minimaal via de reguliere P&C cyclus (3x) en daarnaast nog via informatiebijeenkomsten die door de vakafdeling wordt georganiseerd voor de raad.
10	Dit gebeurt in ieder geval bij de tussenrapportages en de jaarrekening indien er afwijkingen zijn in financiële zin. Verder volgt er waarschijnlijk ook een meer inhoudelijke rapportage over de 3 D's vanuit de ondersteunende/uitvoerende afdeling.
11	meer dan 7 keer (diverse rapportages en reguliere p&rc cyclus)
12	Formeel/schriftelijk in: 1. bij de beleidsstukken van de GR die ter goedkeuring of voor het aantekenen van gevoelens aan de raad worden voorgelegd, zoals beleidsplannen en de begroting van der GR 2. bij het voorleggen aan de raad van de begroting 2016 en (t.z.t.) de jaarrekening 2015 Mondeling licht de wethouder maandelijks de bijzonderheden toe van de stand van zaken sociaal domein, als die aan de orde zijn. Er zijn maandelijks monitorrapporten van de GR aan het college van B&W

#	■ Anders (geef nadere toelichting)
13	De informatiestromen richting raad lopen via de commissie sociaal domein, een raadsbrede commissie die 6x per jaar bijeen komt. Daaromheen ontvang de raad (ook al voor 2015) de beschikbare managementinformatie op het sociaal domein.
14	Via normale P&C cyclus 2 keer per jaar, maar voor 3D extra informatie momenten.
15	Per kwartaal wordt de gemeenteraad ingelicht, maar ook tussentijds bij belangrijke / gevoelige zaken.
16	Ermelo werkt met maandelijkse bestuursrapportages. Voor 2016 staan 8 rapportages gepland.
17	Bij voorjaarsnota en bij najaarsnota is de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen in het sociaal domein. Daarnaast is de raad twee keer middels een voortgangsbericht over de ontwikkelingen in het sociaal domein in kennis gesteld.
18	4 keer een kwartaalmonitoring (zie 4a) en 2 keer een budgetrapportage (voorjaarsnota en najaarsnota)
19	maandelijkse voortgangsrapportage SD
20	In ieder geval met de bestuursrapportages en tussentijds wordt een raadswerkgroep 3D's meerdere malen geïnformeerd.
21	Het huidige uitgangspunt is tenminste 2 maal per jaar tussentijds specifiek over de 3d's, daarnaast via de reguliere P&C-cyclus tenminste 2 maal per jaar (jaarrekening/kadernota)
22	Maandelijkse rapportage (excl januari, juli en december) gaat naar auditcommissie. Regionaal wordt er 3x gerapporteerd aan de gemeente. Als gemeente rapporteren wij 4 x per jaar (met een prorap) aan de raad.
23	In principe vindt rapportage plaats tijdens de voor- en najaarsnota en de jaarrekening. Daarnaast wordt bij vermeldenswaardige ontwikkelingen de raad tussentijds geïnformeerd (incidenteel).
24	1e turap, 2e turap en decemberwijziging.
25	2 keer per jaar regulier P&C-cyclus. Per kwartaal specifiek van het RIGG en de gemeente Groningen. Beeld op dit moment budget is ontoereikend, met name op gebied jeugdzorg!
26	We hebben in 2015 twee maal een presentatie gegeven aan de raadsleden. Gezien de positieve reacties daarop gaan we dat waarschijnlijk in ieder geval weer doen. We zijn daarnaast nog sturingsinfo aan het ontwikkelen (kengetallen e.d.), die we per maand of per kwartaal beschikbaar gaan stellen.
27	Er vindt een aantal keren per jaar een rapportage aan een werkgroep van de gemeenteraad plaats. Dit is echter meer inhoudelijk van aard dan een "echte" rapportage op de 3d's.
28	Reguliere p en c - documenten en aan een speciale raadswerkgroep sociaal domein.
29	Via de reguliere P&C cyclus, zijnde 4 keer per jaar. Daarnaast wordt bij belangrijke ontwikkelingen de Raad via een Raadsinformatiebrief geïnformeerd. Tevens hebben we nog een klankbordgroep 3 D's (waarin Raadsleden zitting hebben) die periodiek geïnformeerd wordt over de ontwikkelingen mbt de 3 D's.
30	Bij de begroting, jaarrekening en de tussentijdse rapportage. Daarnaast wordt de raad tussentijds geïnformeerd.
31	"Meting rekenkamer, jaarverantwoording 2015, 2 tussenrapportages en begroting
32	In principe 4 x per jaar op de gebruikelijke P&C-momenten: begroting, jaarrekening en 2 bijstellingen.
33	minimaal 3x: via raraps (tussenrapportage, financiële slotrapportage en jaarverantwoording); daarnaast elke keer indien dit wenselijk blijkt te zijn voor de 3D voortgang. Daarnaast wordt de Raad gedurende het jaar via raadsinformatieavonden- en brieven (RIA's en RIB's) op te hoogte gehouden.
34	Minimaal 1 keer per jaar voortgangsrapportage en indien noodzakelijk ook nog aanvullend via de reguliere p&c-cyclus.
35	Naast de normale P&C momenten in de vorm van (2) bijstellingsrapportages, begroting en jaarstukken vinden er in 2015 4 x per jaar aparte raadsbijeenkomsten inzake het sociaal domein plaats waarbij o.a. de financiële aspecten worden toegelicht.
36	Met de gemeenteraad is afgesproken dat zij in het eerste kwartaal 2016 wordt geïnformeerd over de stand van zaken van (meest recente cijfers en doorrekening hiervan) het sociaal domein als totaal. Verder wordt de gemeenteraad via de gebruikelijke tussenrapportages (2) geïnformeerd. Mocht er aanleiding toe zijn dan wordt de gemeenteraad extra geïnformeerd.
37	De P&C rapportage is 2x per jaar. Daarnaast is gemiddeld 8x per jaar een bijeenkomst van de werkgroep SiGnaal, een werkgroep die door de raad is opgericht om de transitie en transformatie van de 3D's te kunnen volgen.
38	Dit in de vorm van begroting, berap, jaarrekening. Daarnaast wordt de commissie sociaal domein maandelijks bijgepraat over de actuele ontwikkelingen. Zowel op beleidsmatig terrein als op financieel gebied
39	De verantwoording van de 3d vindt enerzijds plaats via de p&c cyclus en het voornemen is om de ontwikkelde monitor 2 keer per jaar met de raad te bespreken. Mbt vraag 5a; Met enige voorzichtigheid en op basis van prognoses die zijn opgesteld zal het effect neutraal cq licht negatief zijn. De prognose, met daarin de nadelige herverdeling van het Rijk, laat een tekort zien waardoor de reserve 3d ingezet moet worden. De reserve is, zoals de prognose aangeeft, voldoende om dit effect op te vangen.
40	Naast de normale P&C momenten in de vorm van de berap, begroting en jaarstukken worden de raad en commissie een aantal malen per jaar geïnformeerd over de voortgang rondom de ontwikkeling van aanvragen, voorzieningen en financiën.
41	Bij ieder product uit onze P&C- cyclus wordt de raad over de voortgang en stavaza geïnformeerd.

#	■ Anders (geef nadere toelichting)
42	De rapportages worden per kwartaal opgesteld.
43	Uitgangspunt hierbij zijn de reguliere P&C rapportages: twee tussentijdse rapportages en een presentatie.
44	2 bestuursrapportages en tussentijds in commissie indien noodzakelijk
45	Via twee tussentijdse rapportages vindt verantwoording aan de gemeenteraad plaats. Indien de gemeenteraad het nodig acht vaker over de voortgang van de 3 decentralisaties geïnformeerd te worden, zal hieraan door de ambtelijke organisatie naar behoren worden voldaan.
46	"2 x per jaar in de vorm van een algemene begrotingswijziging en daarnaast wordt de gemeenteraad regelmatig per decentralisatie geïnformeerd.
47	minimaal 2
48	Er zijn specifieke raadsinformatiebrieven aan de gemeenteraad gestuurd. Tevens bijzondere aandacht in de producten van de P&C cyclus te weten; begroting, berap, rekening en prioriteitennota.
49	Bij Perspectiefnota 2017/1e turap 2016 (juni), Presentatie risicovolle budgetten (september) en 2e turap 2016 (november).
50	Gezamenlijk met de najaarsnota en de jaarrekening wordt de monitor sociaal domein aan de gemeenteraad aangeboden.
51	"Wmo/Jeugd/Participatie: begroting, 2 bestuursrapportages en in de jaarrekening. Indien nodig worden tussentijdse voorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.
52	Er zijn twee standaardrapportagemomenten richting de raad via de beraps. M.b.t. de 3D wordt de raad echter bij iedere raadsyclus gedurende het jaar in de betreffende raadscommissie geïnformeerd over de ontwikkelingen en voortgang waaronder financiën.
53	2 tussenrapportages en indien daartoe aanleiding is, wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd
54	Tweemaandelijks wordt de gemeentelijke monitor opgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Verder wordt de gemeenteraad via Raadsinformatiebrieven op de hoogte gehouden van belangrijke ontwikkelingen en wordt in de reguliere budgetcyclusproducten informatie opgenomen.
55	"In totaal 6 verantwoordingsmomenten. Elk kwartaal een specifieke voortgangsrapportage voor de drie decentralisaties en daarnaast de bestuursrapportage en jaarrekening.
56	Tweemaal middels bestuursrapportage en twee keer middels een monitoring.
57	4x D.m.v. monitor. Daarnaast 2 of 3 x in bestuursrapportage.
58	Afzonderlijke kwartaalrapportages + daarnaast via p&c documenten
59	Met 4 kwartaalrapportages, 1 jaarrekening (t-1) en een begroting (t+1)
60	"Over 2015 heeft naast de rapportages in het kader van de P&C cyclus 4 keer een afzonderlijke rapportage aan de gemeenteraad plaats gevonden. Over de frequentie van de informatievoorziening aan de raad in 2016 vindt nog besluitvorming plaats.
61	Elk kwartaal verschijnt er een rapportage aan de Raad, waarin de laatste stand van zaken van de 3 nieuwe transitie van het Sociaal Domein wordt toegelicht.
62	2 bestuur rapportages. Daarnaast wordt de raad over de voortgang van de begroting geïnformeerd op afwijkingen in de vorm van 3 flitsrapportages. Is informerend van aard, geen begrotingswijziging. Tenslotte wordt de raad voorgelicht in "commissievergaderingen" over ontwikkelingen op gebied van decentralisaties.
63	Er is sprake van een aparte stroom informatie mbt 3D naar de raad. Daarnaast zijn er de gebruikelijke p&c producties, te weten 2 buraps, de begroting en de jaarrekening. Ook in de voorjaarsnota wordt de raad geïnformeerd.
64	Bij de reguliere producten (voorjaars- en najaarsnota en jaarrekening) en drie tussentijdse bestuursrapportages.
65	Geen aparte rapportage, maar is onderdeel van de p&c cyclus. Er wordt tussentijds 2 maal gerapporteerd en uiteraard bij de jaarrekening.
66	Is nog onbekend. In 2015 hebben we de raad 1x geïnformeerd tot nu toe i.v.m. de beperkte informatie vanuit zorgaanbieders. Voornemen is om het in 2016 meer frequent te doen.
67	De gemeenteraad wordt middels begroting, rekening en 4 tussentijdse rapportages op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het sociaal domein.
68	Minimaal 2 (VJN en NJN) keer maar indien nodig of gewenst vaker.
69	Minimaal 2 (VJN en NJN) maar indien nodig of gewenst vaker.
70	Via reguliere P&C cyclus, vaker indien nodig.
71	Het sociaal domein wordt lokaal via de gebruikelijke P&C cyclus gerapporteerd (4) en daarnaast IJmondiaal (4) op de deelluitkering Jeugdhulp.

#	■ Anders (geef nadere toelichting)
72	"Door middel van kwartaalrapportages wordt de raad separaat van de P&C cyclus extra geïnformeerd over de ontwikkelingen van de decentralisaties. Daarbij is het ook regelmatig onderwerp van gesprek binnen de Audit Commissie.
73	In 2015 is de raad per kwartaal geïnformeerd over de voortgang via kwartaalrapportages. Vanaf 2016 worden de rapportages naar verwachting gekoppeld aan de cyclusdocumenten (Kadernota en Najaarsbijstelling). De raad zal tussendoor actief geïnformeerd worden over relevante ontwikkelingen.
74	4 keer per jaar middels een afzonderlijke kwartaalrapportage sociaal domein. Daarnaast als onderdeel bij zomernotitie 2016, de 3de kwartaalrapportage 2016 en jaarrekening 2016
75	Onderdeel van de reguliere bestuursrapportage's, kadernota, begroting en rekening. Daarnaast vindt bijna maandelijks een overleg plaats met de klankbordgroep uit de gemeenteraad.
76	Minimaal 2 (VJN en NJN) maar indien nodig of gewenst vaker.
77	* Reguliere P&C cyclus * RIB waar nodig en * informele raadinformatiebijeenkomsten
78	3 keer. Bij de reguliere P&C momenten (Jaarrekening en 1e en 2e turap) is er een afzonderlijk dashboard voor het Sociaal domein ontwikkeld waarbij de Raad bij de P&C producten over wordt gerapporteerd
79	Rapportage vindt plaats via reguliere PC cyclus, daarnaast is er regelmatig 3D-carré waarin gemeenteraad wordt bijgepraat over actuele onderwerpen, verwachting is dat dit in 2016 ook doorgezet wordt.
80	Naast de rapportage van de normale P&C stukken zoals de bestuursrapportages wordt ook elk kwartaal een kwartaalrapportage van de 3D in de raad gebracht. 8 keer in totaal
81	2 bestuursrapportages + jaarrekening
82	Er wordt in 2016 twee keer gerapporteerd aan de gemeenteraad. T.a.v. vraag 5A is neutraal ingevuld, omdat er niet ingevuld kan worden dat de uitkomst onzeker is. Op dit moment is er voor 2015 nog geen zicht op de verwachte financiële uitkomsten van de 3 decentralisaties. Het antwoord op vraag 5A is dan ook: onbekend.
83	De Kadernota is een moment waarop de raad wordt geïnformeerd over ontwikkelingen en gevolgen voor het financieel kader. Hierin worden de ontwikkelingen SD meegenomen. In 2015 is de Kadernota in juni vervangen door de Begrotingsbrief in september. Via de normale p&c-cyclus wordt de raad periodiek nader geïnformeerd (Begroting, 1e en 2e berap en jaarrekening). Daarnaast is er tweemaal per jaar een bijpraatsessie met de gemeenteraad.
84	tenminste 2 keer, via voor- en najaarsnota. Daarnaast vind bijna maandelijks overleg plaats met de raads werkgroep decentralisaties. In deze werkgroep wordt relevante (financiële) informatie gedeeld zodra tussen de hiervoor genoemde rapportages iets relevant te melden is.
85	Er zal 1x formeel rapportage plaatsvinden middels de zomernota. Daarnaast ligt het in de bedoeling om te komen tot invoering van management informatiesysteem, waardoor Raad continue op de hoogte is van de uitgaven.
86	"Per kwartaal een dashboard en via de reguliere p&c cyclus.
87	4x via P&C-cyclus 3x via bijpraatsessies en Open Huis-vergadering
88	Een keer in de tussentijdse rapportage. Zo nodig via schriftelijke mededelingen aan de raad (transitiebrieven gemiddeld 3 x)
89	Bij gebrek aan voldoende gegevens wordt de raad helaas zeer gefragmenteerd gerapporteerd.
90	Er gaat een kwartaalrapportage jeugd naar college. De raad wordt geïnformeerd via collegebrief. Daarnaast volgens de reguliere P&C-cyclus twee bestuursrapportages en natuurlijk het jaarverslag.
91	Vier kwartaalrapportages en via jaarrekening
92	Vier kwartaalrapportages plus Jaarrekening. Vijf dus.
93	Inschatting is 5 rapportages: vjn, njn, en elk kwartaal een uitgebreide nieuwsbrief sociaal domein
94	Via Voorjaarsnota en najaarsnota. Daarnaast zijn er kwartaalrapportages Sociaal Domein.
95	Per kwartaal (4x per jaar) wordt gerapporteerd via de "Monitor Sociaal Domein" en indien noodzakelijk tussentijds.
96	Waarschijnlijk 4 keer afzonderlijk over de decentralisaties. Tevens vindt 3 keer per jaar rapportage plaats via de reguliere Planning- en controlcyclus
97	Rapportagemomenten waren er in 2015 bij de 1e en 2e bestuursrapportage, de Jaarstukken en het Projectenboek Sociaal Domein. Voor wat betreft 2016 zullen deze rapportagemomenten bepaald worden in de nieuwe P&C-cyclus voor 2016 waar momenteel aan gewerkt wordt.
98	De gemeenteraad wordt 3x per jaar hierover geïnformeerd, namelijk bij de 1e en 2e bestuursrapportage 2016 en de jaarrekening 2016
99	Bij gebrek aan voldoende gegevens wordt de raad helaas zeer gefragmenteerd gerapporteerd
100	Zeer regelmatig voortgangsrapportages. Over de cijfers hebben we nog niks betrouwbaars kunnen rapporteren aan de raad.

#	■ Anders (geef nadere toelichting)
101	Tenminste vier keer (begroting, jaarrekening, voor en najaarsnota). Daarnaast praktische elke maand via voorlichting aan diverse raadscommissies
102	Elk kwartaal wordt de voortgang transities en transformatie sociaal domein gerapporteerd aan de gemeenteraad. Wij hebben nog geen P&C planning 2016 voor wat betreft financiële rapportages.
103	"er zijn 2 bestuursrapportages waarin alle bekende financiële bijstellingen worden gemeld.
104	Elke maand financieel.
105	Minimaal 2 keer per jaar
106	minimaal 2 keer per jaar
107	Niet in aandachtspuntenformulier
108	Onderdeel P&C cyclus
109	Niet in het aandachtspuntenformulier ingevuld
110	Dit is niet specifiek vastgelegd. Minimaal via reguliere P&C-producten. Daarnaast zijn er voor WMO en participatie rapportages t/m 2e kwartaal 2015 Voor Jeugd is een stoplichtrapportage beschikbaar
111	Dit jaar regelmatig mondelinge communicatie. Rapportage structuur wordt nader uitgewerkt
112	De financiële verantwoording aan de raad wordt gedaan middels de reguliere planning en control cyclus. De sturing op basis van sturingsinformatie is separaat geregeld en kent een andere frequentie en kent ook een verbijzondering per decentralisatie.
113	4 x per jaar middels P&C-producten. Nog veel vaker middels voortgangsbrieven
114	Jeugdzorg maandelijks WMO/participatie 3 keer per jaar
115	Maandelijks / 12 keer per jaar
116	Niet in aandachtspuntenformulier benoemd
117	Dit is niet specifiek vastgelegd. Minimaal via reguliere P&C-producten. Daarnaast zijn er voor WMO en participatie rapportages t/m 2e kwartaal 2015 Voor Jeugd is een stoplichtrapportage beschikbaar
118	Dit jaar regelmatig mondelinge communicatie. Rapportage structuur wordt nader uitgewerkt
119	De financiële verantwoording aan de raad wordt gedaan middels de reguliere planning en control cyclus. De sturing op basis van sturingsinformatie is separaat geregeld en kent een andere frequentie en kent ook een verbijzondering per decentralisatie.
120	4 x per jaar middels P&C-producten. Nog veel vaker middels voortgangsbrieven
121	Jeugdzorg maandelijks WMO/participatie 3 keer per jaar
122	Maandelijks / 12 keer per jaar
123	Niet in aandachtspuntenformulier benoemd